

CANCELARIA DE STAT A REPUBLICII MOLDOVA

Nr.26/1-01-10595

Chișinău

04 octombrie 2023

Biroul Permanent al Parlamentului

În temeiul art.73 din Constituție, se prezintă spre examinare *proiectul de lege privind măsurile de protecție împotriva organismelor dăunătoare plantelor*, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.756 din 04 octombrie 2023.

Responsabil de prezentarea în Parlament a proiectului de lege este Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare.

Anexe:

1. Hotărârea Guvernului privind aprobarea proiectului de lege (în limba română - 1 filă);
2. Proiectul de lege (în limba română - 100 file);
3. Nota informativă - 5 file;
4. Sinteza obiecțiilor și propunerilor – 53 file;
5. Tabel de concordanță – 200 file;
6. Declarația de compatibilitate a Centrului de Armonizare a Legislației – 11 file;
7. Raport de expertiză anticorupție – 12 file;
8. Expertiza juridică a Ministerului Justiției – 13 file;
9. Avize – 17 file;
10. Analiza Impactului de Reglementare - 17 file;
11. Procesul – verbal al ședinței interministeriale – 5 file.

Secretar general
adjunct al Guvernului

Roman CAZAN

Ex Inga Stratila
inga.stratila@gov.md
Tel: 022 250 312

SECRETARIATUL PARLAMENTULUI REPUBLICII MOLDOVA		
D.D.P. Nr.	355	
"05"	10	2023
Ora		

Casa Guvernului,
MD-2033, Chișinău,
Republica Moldova

Telefon:
+ 373 22 250 104

Fax:
+ 373 22 242 696

E-mail:
cancelaria@gov.md

UE

GUVERNUL REPUBLICII MOLDOVA

HOTĂRÂRE nr. 756

din 4 octombrie 2023

Chișinău

Pentru aprobarea proiectului de Lege privind măsurile de protecție împotriva organismelor dăunătoare plantelor

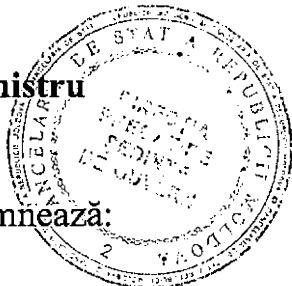
Guvernul HOTĂRĂȘTE:

Se aprobă și se prezintă Parlamentului spre examinare proiectul de Lege privind măsurile de protecție împotriva organismelor dăunătoare plantelor.

Prim-ministru

DORIN RECEAN

Contrasemnează:

Viceprim-ministru,
ministrul agriculturii
și industriei alimentare

Vladimir BOLEA

Ministrul justiției

Veronica Mihailov-Moraru

PARLAMENTUL REPUBLICII MOLDOVA

L E G E

privind măsurile de protecție împotriva organismelor dăunătoare plantelor

Parlamentul adoptă prezenta lege organică.

Prezenta Lege transpune Regulamentul (UE) 2016/2031 al Parlamentului European și al Consiliului din 26 octombrie 2016 privind măsurile de protecție împotriva organismelor dăunătoare plantelor, de modificare a Regulamentelor (UE) nr. 228/2013, (UE) nr. 652/2014 și (UE) nr. 1143/2014 ale Parlamentului European și ale Consiliului și de abrogare a Directivelor 69/464/CEE, 74/647/CEE, 93/85/CEE, 98/57/CE, 2000/29/CE, 2006/91/CE și 2007/33/CE ale Consiliului, publicat în Jurnalul Oficial al Comunității Europene L 317 din 26 octombrie 2016, CELEX: 32016R2031, așa cum a fost modificat ultima dată prin Regulamentul (UE) 2017/625 al Parlamentului European și al Consiliului din 15 martie 2017 și Regulamentul delegat (UE) 2019/827 al Comisiei din 13 martie 2019 privind criteriile care trebuie îndeplinite de operatorii profesioniști pentru a respecta condițiile prevăzute la articolul 89 alineatul (1) litera (a) din Regulamentul (UE) 2016/2031 al Parlamentului European și al Consiliului și privind procedurile pentru asigurarea îndeplinirii criteriilor respective, publicat în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene L 137/10 din 23 mai 2019, CELEX: 32019R0827.

CAPITOLUL I
Dispoziții generale**Articolul 1. Obiect, scop și domeniu de aplicare**

(1) Prezenta lege stabilește norme pentru determinarea riscurilor fitosanitare prezentate de orice specie, sușă sau biotip de agenți patogeni, animale sau plante parazite dăunătoare plantelor sau produselor vegetale (în continuare - *organisme dăunătoare*) și măsuri pentru a reduce aceste riscuri sub pragul economic de dăunare (în continuare - prag).

(2) Scopul prezentei legi constă în consolidarea cadrului juridic și instituțional, în crearea de condiții economico-juridice corespunzătoare organizării și desfășurării protecției plantelor și carantinei fitosanitare, care să asigure:

a) prevenirea introducerii sau răspândirii în masă a organismelor dăunătoare de carantină sau limitarea impactului economic al organismelor dăunătoare reglementate care nu sunt de carantină;

b) protecția teritoriului țării împotriva introducerii, răspândirii și/sau migrării, inclusiv din alte țări, a organismelor dăunătoare.

(3) Atunci când există dovezi că plantele neparazite, altele decât cele care intră sub incidența Listei speciilor alogene invazive, aprobată de Guvern, prezintă riscuri fitosanitare care au un impact grav economic, social și asupra mediului, prevăzute în criteriile din anexa nr. 1 capitolul I pct. 4, respectivele plante neparazite sunt considerate drept organisme dăunătoare.

Articolul 2. Noțiuni principale

În sensul prezentei legi, următoarele noțiuni principale semnifică:

alt obiect – orice material sau obiect, altul decât plantele sau produsele vegetale, susceptibil de a purta sau de a răspândi organisme dăunătoare, inclusiv pământ sau un mediu de cultură;

autoritate competentă de elaborarea politicilor – organul central de specialitate al administrației publice care asigură realizarea politicii guvernamentale în domeniul protecției plantelor și carantinei fitosanitare;

autoritate competentă – autoritatea administrativă centrală din subordinea Guvernului, responsabilă de implementarea politicilor în domeniul protecției plantelor și carantinei fitosanitare, de organizare a controalelor oficiale și alte activități oficiale, în conformitate cu legislația națională;

cod de trasabilitate – cod numeric, alfanumeric sau format din lit. care identifică un transport, un lot sau o unitate de comerț, utilizat în scopuri de trasabilitate, inclusiv codurile care se referă la un lot, o serie, data de producție sau documentele operatorului profesionist;

eradicare – aplicarea unor măsuri fitosanitare pentru eliminarea unui organism dăunător dintr-o zonă;

incidență – proporția sau numărul de unități în care un organism dăunător este prezent într-un eșantion, transport, teren sau într-o altă populație definită;

instalație de izolare – orice instalație, alta decât stațiile de carantină, în care organismele dăunătoare, plantele, produsele vegetale sau alte obiecte sunt ținute în condiții de izolare;

izolare – aplicarea unor măsuri fitosanitare în zona infestată și în jurul acesteia pentru a preveni răspândirea unui organism dăunător;

lot – ansamblu de unități din aceeași marfă, identificabil datorită omogenității compoziției, originii sale și altor elemente relevante, care face parte dintr-un transport;

măsură fitosanitară – orice măsură oficială având scopul de a preveni introducerea sau răspândirea organismelor dăunătoare de carantină sau de a limita impactul economic al organismelor dăunătoare reglementate care nu sunt de carantină;

operator profesionist – persoană fizică sau juridică, indiferent de tipul de proprietate și forma juridică de organizare, implicată profesional și având răspundere juridică pentru una sau mai multe dintre activitățile privind plantele,

produsele vegetale și alte obiecte, precum plantarea, reproducerea, producerea, inclusiv creșterea, înmulțirea și menținerea, introducerea și circulația pe teritoriul Republicii Moldova și în afara acesteia, plasarea pe piață, depozitarea, colectarea, distribuția și prelucrarea;

operator înregistrat – operator profesionist înregistrat în conformitate cu Registrul operatorilor profesioniști;

operator autorizat – operator înregistrat, autorizat de autoritatea competentă să emită pașapoarte fitosanitare, în conformitate cu art.89, să aplice un marcaj în conformitate cu art.98 sau să elibereze atestări în conformitate cu art.99;

organism dăunător – orice specie, varietate sau biotip de origine vegetală ori animală sau orice alt agent patogen, inclusiv viruși, micoplasme sau alți patogeni, dăunător plantelor și produselor vegetale, care aduce prejudiciu economic;

plante – plante vii și părți vii ale acestora, precum semințele din punct de vedere botanic, altele decât cele care nu sunt destinate plantării; fructele, din punct de vedere botanic; legumele; tuberculii, cormii, bulbii, rizomii, rădăcinile, portaltoaiele, stolonii; lăstarii, tulpinile, stolonii aerieni; florile tăiate; ramurile cu sau fără frunze; copacii tăiați care își păstrează foliajul; frunzele, foliajul; culturile de țesuturi de plante, inclusiv culturile celulare, germoplasma, meristemele, clonele himerice, materialul micropropagat; polenul viu și sporii; mugurii, butașii, ramurile cu grefe, grefonii, altoii;

plantare – orice operație de plasare a plantelor într-un mediu de creștere sau prin altoire sau operațiuni similare, pentru a asigura creșterea, reproducerea sau propagarea ulterioară a acestora;

plante destinate plantării – plante care sunt destinate pentru a fi plantate, replantate sau pentru a rămâne plantate;

prag economic de dăunare – nivelul populației de organisme dăunătoare care produc pierderi justificate din punct de vedere economic, superioare costurilor totale ale tratamentelor cu produse de uz fitosanitar;

produse vegetale – produse neprelucrate de origine vegetală, precum și produse prelucrate care, dată fiind natura lor sau a prelucrării la care au fost supuse, pot prezenta riscul răspândirii unor organisme dăunătoare de carantină. Lemnul este considerat un produs vegetal numai dacă: își păstrează total sau parțial suprafața rotundă naturală, cu sau fără scoarță; nu și-a păstrat suprafața rotundă naturală din cauza tăierii cu ferăstrăul, a tăierii sau a scindării; este sub formă de așchii, particule, rumeguș, deșeuri de lemn, talaș sau resturi și nu a fost supus prelucrării care implică utilizarea cleiului, a căldurii sau a presiunii sau a unei combinații din acestea pentru a produce paleți, brichete, placaj sau plăci aglomerate; este utilizat sau este destinat a fi utilizat ca material de ambalaj, indiferent dacă este sau nu efectiv utilizat pentru transportul de mărfuri;

regim de carantină fitosanitară – complex de măsuri de siguranță și de prevenire a pericolului introducerii și răspândirii organismelor de carantină

aplicate în relațiile comerciale interstatale și/sau interne; de localizare sau de lichidare în cazul pătrunderii și al existenței lor pe teritoriul țării;

stabilire – durabilitatea unui organism dăunător într-o zonă în urma introducerii acestuia;

stație de carantină – orice stație oficială în care organismele dăunătoare, plantele, produsele vegetale sau alte obiecte sunt ținute în carantină;

test – examinare oficială, alta decât cea vizuală, pentru a determina dacă sunt prezente organisme dăunătoare sau pentru a le identifica;

tratare – procedură, oficială sau neoficială, de ucidere, inactivare, îndepărtare, sterilizare, devitalizare a organismelor dăunătoare plantelor sau a produselor vegetale;

unitate de comerț – cea mai mică unitate comercială sau altă unitate utilizabilă sau aplicabilă stadiului de comercializare care constituie o parte a unui lot sau un lot integral;

utilizator final – orice persoană ce acționează în scopuri care se află în afara activității sale comerciale sau profesionale, care dobândește plante sau produse vegetale pentru uz personal;

zonă protejată – zonă reglementată în vederea protecției eficiente a unui spațiu teritorial pentru a se preveni introducerea și/sau răspândirea organismelor dăunătoare de carantină sau pentru a se limita impactul lor economic și care a fost recunoscută de autoritatea competentă.

CAPITOLUL II

Organisme dăunătoare de carantină

Articolul 3. Identificarea organismelor dăunătoare de carantină

(1) Organismul dăunător de carantină reprezintă acel organism care îndeplinește cumulativ următoarele criterii:

a) identitatea sa este stabilită, în sensul pct.1 al capitolului I din anexa nr. 1;

b) nu este prezent pe teritoriul țării, în sensul pct.2 sbp.1) al capitolului I din anexa nr. 1 sau, dacă este prezent, răspândirea sa nu este foarte largă, în sensul pct. 2 sbp. 2) și 3) al capitolului I din anexa nr. 1;

c) poate intra, se poate stabili și se poate răspândi pe teritoriul țării sau, dacă este prezent, dar nu larg răspândit, poate intra, se poate stabili și se poate răspândi în acele părți ale teritoriului țării în care este absent, în sensul pct.3 al capitolului I din anexa nr. 1;

d) introducerea, stabilirea și răspândirea sa are, în sensul pct. 4 al capitolului I din anexa nr. 1, un impact economic, de mediu sau social asupra teritoriului respectiv sau, dacă este prezent, dar nu larg răspândit, asupra acelor părți din teritoriul respectiv în care este absent;

e) sunt disponibile măsuri fezabile și eficiente pentru a împiedica intrarea sau stabilirea ori răspândirea respectivului organism dăunător pe teritoriul corespunzător, precum și pentru atenuarea riscurilor și a impactului aferent.

(2) Guvernul aprobă Lista organismelor dăunătoare de carantină, care îndeplinesc criteriile prevăzute la alin.(1).

Articolul 4. Organisme dăunătoare de carantină pentru un teritoriu determinat

Un organism de carantină reprezintă un organism dăunător de carantină pentru țară, dacă teritoriul prevăzut la art.3 alin.(1), este teritoriul Republicii Moldova și dacă apare pe lista prevăzută la art.3 alin.(2).

Articolul 5. Interzicerea introducerii, circulației, deținerii, multiplicării sau eliberării organismelor dăunătoare de carantină

(1) Un organism dăunător de carantină nu poate fi introdus, nu poate circula, nu poate fi deținut, multiplicat sau eliberat pe teritoriul țării.

(2) Organismele dăunătoare care sunt originare sau sunt stabilite în oricare parte din teritoriul țării, fie în mod natural, fie datorită introducerii lor din afara teritoriului țării, sunt incluse în lista organismelor dăunătoare de carantină pentru Republica Moldova, ca organisme dăunătoare despre care se știe că sunt prezente pe teritoriul acesteia.

(3) Organismele dăunătoare care nu sunt originare sau nu sunt stabilite în nicio parte din teritoriul țării, sunt incluse în lista organismelor dăunătoare de carantină pentru Republica Moldova ca organisme dăunătoare despre care nu se știe că sunt prezente pe teritoriul țării.

(4) Dacă rezultatele unei evaluări demonstrează că un organism dăunător care nu este inclus în lista organismelor dăunătoare de carantină îndeplinește criteriile prevăzute la art.3 alin.(1) sau dacă un organism dăunător care este inclus în lista organismelor dăunătoare de carantină, nu mai îndeplinește unul sau mai multe dintre criteriile respective, se înaintează propuneri de ajustare a listei organismelor dăunătoare de carantină, prevăzute la alin.(2).

Articolul 6. Organisme dăunătoare prioritare

(1) Organismele dăunătoare de carantină reprezintă organisme dăunătoare prioritare, dacă corespund cumulativ următoarelor criterii:

a) îndeplinesc una sau mai multe dintre condițiile prevăzute la pct.2 al capitolului I din anexa nr. 1;

b) au un impact major economic, de mediu sau social potențial pentru teritoriul Republicii Moldova, astfel cum se prevede în capitolul II din anexa nr. 1;

c) sunt incluse în lista prevăzută la alin.(2).

(2) Guvernul aprobă lista organismelor dăunătoare prioritare. Dacă rezultatele unei evaluări demonstrează că un organism dăunător de carantină

îndeplinește criteriile prevăzute la alin.(1) sau dacă un organism dăunător nu mai îndeplinește una sau mai multe dintre acestea, Guvernul modifică lista prevăzută.

Articolul 7. Stabilirea Criteriilor pentru identificarea organismelor dăunătoare de carantină

Criteriile și măsurile prevăzute la art. 3 alin. (1), art. 6 alin.(1), art. 29 alin. (6), art.30 alin. (2) și art. 49 alin. (4) sunt stabilite în capitolul I al anexei nr. 1 și sunt ajustate în dependență de evoluția cunoștințelor științifice și tehnice și a standardelor internaționale relevante.

Articolul 8. Organismele dăunătoare de carantină utilizate în scopuri de testare oficială, științifice sau educaționale, pentru teste, selecții de soiuri sau reproducere

(1) Prin derogare de la art.5 alin. (1), se permite, sub supravegherea autorității competente, introducerea, circulația, deținerea și multiplicarea organismelor dăunătoare de carantină și a organismelor dăunătoare care intră sub incidența măsurilor aprobate în conformitate cu art. 30 alin. (1), în scopuri de testare oficială, științifică sau educațională, pentru teste, selecții de soiuri sau reproducere. Autoritatea competentă este notificată cu 10 zile înainte de începerea activităților respective.

(2) Se permite activitatea prevăzută la alin.(1), numai dacă sunt impuse restricții corespunzătoare prin care să se asigure că introducerea, circulația, deținerea, multiplicarea și utilizarea organismului dăunător nu duc la stabilirea sau răspândirea acestuia pe teritoriul țării, luând în considerare identitatea, biologia și mijloacele de răspândire ale organismului dăunător, interacțiunea cu mediul și alți factori relevanți cu privire la riscul prezentat de respectivul dăunător.

(3) Activitatea prevăzută la alin. (1) trebuie să respecte cumulativ următoarele condiții:

a) organismul dăunător este păstrat în spațiul și în condițiile pe care autoritatea competentă le-a considerat conforme;

b) activitatea care implică organismul dăunător este desfășurată într-o stație de carantină sau într-o instalație de izolare desemnată de autoritatea competentă, în conformitate cu art.60;

c) activitatea care implică organismul dăunător este efectuată de personal calificat;

d) organismul dăunător este însoțit de autorizație când este introdus, deplasat, deținut sau multiplicat pe teritoriul țării.

(4) Nu se permite depășirea capacității stației de carantină sau a instalației de izolare desemnate, a cantității organismelor dăunătoare care pot fi introduse, pot circula, pot fi deținute, multiplicare sau utilizate și durata corespunzătoare activității.

(5) Autoritatea competentă monitorizează respectarea condițiilor prevăzute la alin.(2).

Articolul 9. Notificarea unui pericol iminent

(1) La identificarea unor pericole iminente de intrare a unui organism dăunător de carantină pe teritoriul țării, unde organismul dăunător nu este încă prezent, autoritatea competentă notifică imediat și în scris părțile semnatare a Convenției Internaționale pentru Protecția Plantelor (în continuare – *CIPP*), la care Republica Moldova este parte.

(2) Prevederile alin. (1) se aplică, de asemenea, unui organism dăunător care nu este inclus pe lista organismelor dăunătoare de carantină atunci când:

a) organismul dăunător face obiectul măsurilor aprobate în conformitate cu art.30 alin.(1);

b) autoritatea competentă consideră că organismul dăunător îndeplinește condițiile pentru a fi inclus pe lista organismelor dăunătoare de carantină.

(3) Operatorii profesioniști prezintă autorității competente, prin notificare imediată, orice dovezi pe care le au cu privire la un pericol iminent, privind organismele dăunătoare de carantină, conform prevederilor alin. (1) sau organismele dăunătoare, prevăzute la alin. (2).

Articolul 10. Confirmarea oficială de către autoritatea competentă a prezenței unui organism dăunător de carantină

(1) Autoritatea competentă ia imediat măsurile necesare pentru a confirma sau infirma oficial prezența organismului dăunător, în cazul când aceasta are suspiciuni sau dovezi cu privire la prezența unui organism dăunător de carantină sau a unui organism dăunător care face obiectul măsurilor aprobate în temeiul art.30 alin.(1), într-o unitate administrativ teritorială unde prezența organismului dăunător respectiv nu a fost cunoscută până atunci, inclusiv într-un transport de plante, produse vegetale sau alte obiecte introduse, destinate să fie introduse sau să circule pe teritoriul țării.

(2) Confirmarea oficială a prezenței unui organism dăunător de carantină se bazează pe diagnosticul unui laborator acreditat, desemnat de autoritatea competentă, potrivit condițiilor și cerințelor prevăzute de legislația națională privind controalele oficiale din domeniul agroalimentar.

(3) Până la confirmarea oficială a prezenței organismului dăunător, autoritatea competentă ia, dacă este cazul, măsuri fitosanitare pentru a elimina riscul de răspândire a acestui organism dăunător.

(4) Dovezile prevăzute la alin. (1) se bazează pe informațiile primite în conformitate cu art. 14 și 15 sau orice altă sursă.

Articolul 11. Notificarea cu privire la organismele dăunătoare de carantină

(1) Autoritatea competentă notifică părțile semnatare a CIPP, în cazul în care se confirmă oricare dintre următoarele situații:

a) prezența pe teritoriul Republicii Moldova a unui organism dăunător de carantină, care nu a fost cunoscut până atunci;

b) prezența unui organism dăunător de carantină într-o unitate administrativ teritorială în care acesta nu s-a aflat înainte;

c) prezența unui organism dăunător de carantină într-un transport de plante, produse vegetale sau alte obiecte introduse, destinate să fie introduse sau să circule pe teritoriul țării.

(2) Notificările prevăzute la alin.(1) se transmit prin intermediul sistemului electronic de notificare prevăzut la art.103.

Articolul 12. Informații privind organismele dăunătoare de carantină furnizate operatorilor profesioniști de către autoritatea competentă

(1) Atunci când se confirmă oficial una dintre situațiile prevăzute la art. 11, autoritatea competentă se asigură că operatorii profesioniști ale căror plante, produse vegetale sau alte obiecte sunt afectate, sunt informați imediat cu privire la prezența organismului dăunător de carantină.

(2) Autoritatea competentă instituie și actualizează o listă a tuturor notificărilor primite, accesibilă publicului, cu organismele dăunătoare emergente în alte țări, care ar putea prezenta un risc pentru sănătatea plantelor pe teritoriul Republicii Moldova. Această listă poate fi inclusă în sistemul electronic prevăzut la art. 102.

Articolul 13. Informații privind organismele dăunătoare prioritare, furnizate publicului de către autoritatea competentă

Atunci când se confirmă oficial una dintre situațiile prevăzute la art. 11 alin. (1) lit. a) și b), în ceea ce privește un organism dăunător prioritar, autoritatea competentă informează publicul larg cu privire la măsurile pe care le-a luat sau intenționează să le ia și cu privire la orice măsuri care trebuie luate de categoriile relevante de operatori profesioniști sau alte persoane.

Articolul 14. Măsuri necesare de a fi întreprinse imediat de operatorii profesioniști

(1) Atunci când un operator profesionist are suspiciuni sau ia cunoștință de prezența unui organism dăunător de carantină sau a unui organism dăunător care face obiectul măsurilor aprobate în conformitate cu art.30 alin.(1), pe plante, produse vegetale sau alte obiecte care sunt sub responsabilitatea sa, acesta informează imediat autoritatea competentă cu privire la motivul de suspiciune sau de conștientizare, astfel încât autoritatea competentă să poată lua măsuri în conformitate cu art.10. Operatorul profesionist, de asemenea, ia imediat măsuri de precauție, prevăzute la alin. (4)-(7), pentru a preveni stabilirea și răspândirea organismului dăunător.

(2) În cazul în care se știe despre un organism dăunător că este prezent într-o unitate administrativ teritorială, autoritatea competentă decide dacă notificarea prevăzută la alin. (1) este necesară.

(3) Atunci când un operator profesionist primește o confirmare oficială în ceea ce privește prezența unui organism dăunător de carantină în plante, produse vegetale sau alte obiecte care sunt în posesia sa, acesta se consultă cu autoritatea competentă cu privire la măsurile care trebuie luate și aplică, după caz, măsurile prevăzute la alin. (4)-(7).

(4) Operatorul profesionist ia imediat măsurile necesare pentru a preveni răspândirea organismului dăunător. În cazul în care autoritatea competentă a oferit instrucțiuni privind măsurile respective, operatorul profesionist acționează în conformitate cu aceste instrucțiuni.

(5) Atunci când autoritatea competentă solicită aceasta, operatorul profesionist ia măsurile necesare pentru a elimina organismul dăunător din plantele, produsele vegetale sau alte obiecte de pe spațiul său, din terenurile, solul, apa sau alte elemente infestate care se află în folosința sa.

(6) La dispoziția autorității competente, operatorul profesionist retrage imediat de pe piață plantele, produsele vegetale și alte obiecte care sunt în posesia sa și în care ar putea fi prezent organismul dăunător.

(7) Atunci când plantele, produsele vegetale sau alte obiecte prevăzute la alin. (5) au ieșit de sub controlul operatorului profesionist, acesta imediat:

a) informează persoanele din lanțul comercial cărora le-au fost livrate aceste plante, produse vegetale și alte obiecte, cu privire la prezența organismului dăunător;

b) oferă persoanelor respective orientări cu privire la măsurile necesare care trebuie luate în timpul transferului respectivelor plante, produse vegetale și alte obiecte, pentru a reduce riscul de răspândire sau evadare a organismelor dăunătoare;

c) retrage respectivele plante, produse vegetale sau alte obiecte.

(8) În cazul în care se aplică alin. (1) și (3)-(7), operatorul profesionist, la cerere, furnizează autorității competente toate informațiile care sunt relevante pentru public. Fără a aduce atingere art.13, dacă trebuie luate măsuri cu privire la plantele, produsele vegetale sau alte obiecte în care poate fi prezent organismul dăunător, autoritatea competentă informează publicul cât mai curând posibil despre aceasta.

Articolul 15. Măsuri care trebuie luate de alte persoane

(1) În cazul în care orice persoană, alta decât un operator profesionist, constată prezența unui organism dăunător de carantină sau are motive să suspecteze o asemenea prezență, această persoană notifică imediat autoritatea competentă cu privire la acest lucru. Dacă notificarea respectivă nu este efectuată în scris, autoritatea competentă o înregistrează în mod oficial.

(2) Autoritatea competentă decide dacă notificarea prevăzută la alin. (1) este necesară, în cazul în care se știe despre un organism dăunător că este prezent într-o unitate administrativ teritorială.

(3) Persoana care a efectuat notificarea prevăzută la alin. (1) se consultă cu autoritatea competentă cu privire la măsurile care trebuie luate și întreprinde măsurile necesare, în conformitate cu instrucțiunile autorității competente, pentru a preveni răspândirea organismului dăunător și pentru a elimina respectivul organism dăunător din plantele, produsele vegetale sau alte obiecte și din spațiul său, după caz.

Articolul 16. Derogări de la obligațiile de notificare

(1) Obligațiile de notificare prevăzute la art. 14 și 15 nu se aplică atunci când:

a) se constată prezența unui organism dăunător de carantină în zona infestată dintr-o zonă demarcată stabilită pentru izolarea respectivului organism dăunător, astfel cum prevede art.18 alin. (2);

b) un organism dăunător de carantină este prezent în zona infestată dintr-o zonă demarcată și care face obiectul unor măsuri de eradicare care necesită opt ani sau mai mult, în timpul primului ciclu de eradicare.

(2) Guvernul aprobă Lista organismelor dăunătoare de carantină care fac obiectul unor măsuri de eradicare care necesită opt ani sau mai mult, prevăzute la alin. (1) lit. b) și la art. 19 alin. (6) lit. a), precum și condițiile de aplicare a acestora.

Articolul 17. Eradicarea organismelor dăunătoare de carantină

(1) Atunci când se confirmă oficial una dintre situațiile prevăzute la art. 11 alin. (1) lit. a) și b), autoritatea competentă, în limita resurselor financiare alocate, întreprinde imediat toate măsurile fitosanitare necesare pentru a eradica organismul dăunător de carantină din zona demarcată. Aceste măsuri sunt luate în conformitate cu măsurile și principiile de gestionare a riscurilor de dăunători, prevăzute la anexa nr. 2. Obligația de a eradica organismul dăunător nu se aplică în cazul în care sunt aprobate măsuri specifice referitoare la respectivul organism dăunător, în temeiul art. 28 alin. (2).

(2) Autoritatea competentă investighează, fără întârziere, sursa prezenței organismului dăunător de carantină, în special, în cazul în care respectiva prezență se referă la circulația plantelor, a produselor vegetale și a altor obiecte și posibilitatea ca organismul dăunător să se fi extins la alte plante, produse vegetale sau alte obiecte în urma respectivei circulații.

(3) În cazul în care măsurile prevăzute la alin. (1) se referă la introducerea sau circulația plantelor, a produselor vegetale și a altor obiecte, autoritatea competentă notifică imediat aceste măsuri, în conformitate cu art. 11 alin. (1).

(4) Măsurile prevăzute la alin. (1) și investigațiile prevăzute la alin. (2) se aplică indiferent dacă organismul dăunător este prezent în spațiile publice sau private.

Articolul 18. Stabilirea unor zone demarcate

(1) Atunci când se confirmă oficial una dintre situațiile prevăzute la art. 11 alin. (1) lit. a) și b), autoritatea competentă stabilește imediat una sau mai multe zone demarcate în care se iau măsurile de eradicare prevăzute la art.17 alin.(1). Zona demarcată cuprinde o zonă infestată și o zonă tampon.

(2) Zona infestată conține, după caz:

- a) toate plantele cunoscute ca fiind infestate de un organism dăunător;
- b) toate plantele care prezintă semne sau simptome care indică o posibilă infestare cu organismul dăunător;
- c) toate celelalte plante susceptibile de a fi contaminate sau infestate de organismul dăunător, inclusiv plantele susceptibile de a fi infestate cu acel organism dăunător și se găsesc în imediata apropiere a plantelor infestate, provin din plante infestate sau din cauză că au o sursă comună de producție cu plantele infestate, dacă aceasta este cunoscută;
- d) terenul, solul, apele curgătoare sau alte elemente infestate sau susceptibile de a fi infestate cu un organism dăunător.

(3) Zona tampon este adiacentă zonei infestate și o înconjoară. Suprafața zonei tampon este stabilită ținând cont de riscul de răspândire a organismului dăunător, în afara zonei infestate, pe cale naturală sau în urma activităților umane desfășurate în zona infestată și în împrejurimile acesteia și se decide stabilirea ei, în conformitate cu principiile de gestionare a riscurilor de dăunători, prevăzute în capitolul II din anexa nr. 2. Dacă barierele naturale sau artificiale elimină sau reduc riscul de răspândire a organismelor dăunătoare în afara zonei infestate, nu este necesar să se stabilească o zonă tampon.

(4) Prin derogare de la alin. (1), dacă la prima examinare autoritatea competentă consideră că organismul dăunător poate fi eliminat imediat, având în vedere natura organismului dăunător a plantei, produsului vegetal sau altui obiect și locul unde a fost depistat, aceasta decide să nu stabilească o zonă demarcată. În acest caz, autoritatea competentă efectuează o anchetă pentru a stabili dacă au fost infestate și alte plante sau produse vegetale. Pe baza acestei anchete, autoritatea competentă stabilește dacă este necesar să se stabilească o zonă demarcată.

(5) În cazul în care, în conformitate cu alin. (2) și (3), o zonă demarcată trebuie să se extindă pe teritoriul unui stat vecin, se aplică prevederile art. 11.

(6) Autoritatea competentă, la cerere, notifică altor țări numărul și amplasarea zonelor demarcate stabilite, organismele dăunătoare vizate, precum și măsurile aprobate.

Articolul 19. Anchete și modificări ale zonelor demarcate

(1) Autoritatea competentă efectuează cel puțin anual o anchetă a fiecărei zone demarcate, în ceea ce privește evoluția prezenței organismului dăunător. Aceste anchete se efectuează în conformitate cu art. 22 alin. (4).

(2) În cazul în care autoritatea competentă constată, fie în urma unei anchete prevăzute la alin. (1), fie în alt mod, prezența organismului dăunător în zona tampon, autoritatea competentă notifică imediat părțile semnatare a CIPP și autoritățile competente ale statelor vecine cu privire la acest lucru.

(3) Autoritatea competentă modifică limitele zonelor infestate, ale zonelor tampon și ale zonelor demarcate, după caz, ținând seama de rezultatele anchetelor prevăzute la alin. (1).

(4) Autoritatea competentă elimină zona demarcată și ridică măsurile de eradicare, prevăzute la art. 17 alin. (1), atunci când a fost stabilit că zona respectivă este neatinsă de organisme dăunătoare, cu condiția că:

a) ancheta prevăzută la alin. (1) demonstrează că zona este considerată indemnă de organismul dăunător;

b) nu s-a constatat prezența organismului dăunător în zona demarcată pe o perioadă suficient de lungă.

(5) La adoptarea unei decizii cu privire la modificarea limitelor zonelor infestate, ale zonelor tampon și ale zonelor demarcate prevăzute la alin. (3) sau la eliminarea zonei demarcate prevăzute la alin. (4), autoritatea competentă ia în considerare următorii factori:

a) biologia dăunătorului și vectorul;

b) prezența plantelor gazdă;

c) condițiile pedoclimatice;

d) de probabilitatea ca măsurile de eradicare să fi avut succes.

(6) Prin derogare de la prevederile alin. (1), nu este necesară efectuarea anchetelor anuale în zona infestată din zonele demarcate stabilite pentru:

a) organismele dăunătoare care intră sub incidența unor măsuri de eradicare care necesită opt ani sau mai mult;

b) organismele dăunătoare care intră sub incidența măsurilor de izolare prevăzute la art. 28 alin. (2).

Articolul 20. Rapoarte

În cazul în care măsurile luate în conformitate cu art. 17, 18 și 19 sunt luate de autoritatea competentă într-o zonă adiacentă frontierei cu un alt stat, se transmite aceluși stat un raport privind măsurile întreprinse, conform acordurilor stabilite în acest sens.

Articolul 21. Modificarea măsurilor și principiilor de gestionare a riscurilor de dăunători

Autoritatea competentă va efectua o analiză și în baza acesteia va înainta propuneri de modificare a Măsurilor și principiilor de gestionare a riscurilor de dăunători, prevăzute în anexa nr. 2, în vederea adaptării acestora la evoluția

cunoștințelor științifice și tehnice sau a standardelor internaționale relevante. Propunerile de modificare vor fi înaintate nu mai târziu de 2 ani de la ultima modificare.

Articolul 22. Anchete privind organismele dăunătoare de carantină și organismele dăunătoare care se califică provizoriu drept organisme dăunătoare de carantină

(1) Autoritatea competentă efectuează anchete bazate pe riscuri, în anumite perioade, în vederea detectării cel puțin a:

- a) prezenței organismelor dăunătoare de carantină;
- b) unor semne sau simptome ale organismelor dăunătoare care intră sub incidența măsurilor prevăzute la art. 29 sau ale măsurilor aprobate în conformitate cu art. 30 alin. (1).

(2) Anchetele au loc în toate unitățile teritoriale administrative în care prezența organismului dăunător nu a fost cunoscută.

(3) Anchetele nu se efectuează pentru a identifica prezența organismelor dăunătoare pentru care se concluzionează în mod neechivoc că acestea nu se pot stabili sau răspândi pe teritoriul țării, având în vedere condițiile pedoclimatice sau absența speciilor gazdă.

(4) Concepția anchetelor prevăzute la alin. (1) și (2) se bazează pe riscul apariției organismului dăunător în unitatea administrativ teritorială vizată de fiecare anchetă. Aceste anchete constau cel puțin în examinări vizuale efectuate de către autoritatea competentă și, dacă este cazul, în eșantionare și efectuarea testelor de laborator. Anchetele se efectuează în toate amplasamentele și includ spații, vehicule, utilaje și ambalaj utilizate de operatorii profesioniști și de alte persoane. Anchetele se bazează pe principii tehnice și științifice și țin seama de acestea, fiind efectuate la momentul potrivit în ceea ce privește posibilitatea de a depista prezența organismului dăunător.

(5) Autoritatea competentă, la cerere, prezintă altor țări rapoarte cu rezultatele anchetelor prevăzute la alin. (1), (2) și (3). Aceste rapoarte cuprind informații cu privire la locul în care au fost efectuate anchetele, calendarul anchetelor, organismele dăunătoare și plantele, produsele vegetale sau alte obiecte, numărul de inspecții și de eșantioane prelevate și constatarea prezenței în ce privește fiecare dăunător.

(6) Autoritatea competentă de elaborarea politicilor stabilește formatul rapoartelor prevăzute la alin. (4), precum și instrucțiunile privind modul de completare.

Articolul 23. Programele multianuale de anchetă și colectarea informațiilor

(1) Autoritatea competentă aprobă programe multianuale de anchetă care indică conținutul anchetelor ce trebuie efectuate în conformitate cu art. 22.

Aceste programe prevăd colectarea și înregistrarea dovezilor științifice și tehnice și alte informații, astfel cum este prevăzut la art. 22 alin. (4).

(2) Programele multianuale de anchetă includ elementele, în conformitate cu art. 22 alin.(4), după cum urmează:

a) obiectivul specific al fiecărei anchete;

b) domeniul de aplicare al fiecărei anchete în ceea ce privește unitatea administrativ teritorială și perioada acoperită, precum și organismele dăunătoare, plantele și mărfurile vizate;

c) metodologia de anchetă și managementul calității, inclusiv o descriere a procedurilor de examinare vizuală, de eșantionare și de testare și o justificare tehnică a acestora;

d) calendarul, frecvența și numărul de examinări vizuale, probe și teste planificate;

e) metodele de înregistrare și de raportare a informațiilor colectate.

(3) Programele multianuale de anchetă se elaborează pentru o perioadă de cinci până la șapte ani.

(4) Autoritatea competentă, la cerere, prezintă altor țări programele multianuale de anchetă pe care le-a aprobat.

Articolul 24. Anchetele privind organismele dăunătoare prioritare

(1) Pentru fiecare organism dăunător prioritar, se efectuează anual o anchetă, astfel cum este prevăzut la art. 22 alin. (1)-(4). Aceste anchete includ un număr suficient de examinări vizuale, de eșantionări și de testări pentru fiecare organism dăunător prioritar, pentru a asigura, cu un nivel ridicat de încredere și, în măsura în care este posibil, în funcție de biologia organismului dăunător sau de condițiile pedoclimatice, detectarea la timp a respectivelor organisme dăunătoare.

(2) Anchetele nu se efectuează pentru organismele dăunătoare pentru care se concluzionează în mod neechivoc că nu se pot stabili sau răspândi pe teritoriul țării, având în vedere condițiile pedoclimatice sau absența speciilor gazdă.

(3) Autoritatea competentă, la cerere, prezintă altor țări rezultatele anchetelor prevăzute la alin. (1).

Articolul 25. Planuri de urgență pentru organismele dăunătoare prioritare

(1) În cazul confirmării oficiale a prezenței sau al suspiciunilor privind prezența unui organism dăunător, Guvernul aprobă, pentru fiecare organism dăunător prioritar care poate intra și se poate stabili pe teritoriul Republicii Moldova, un plan separat care conține informații privind procesele decizionale, procedurile și protocoalele care trebuie urmate, resursele minime care trebuie să fie disponibile și procedurile pentru a pune la dispoziție resurse suplimentare. Planurile de urgență nu se elaborează în cazul organismelor dăunătoare pentru care se concluzionează în mod neechivoc că nu se pot stabili sau răspândi pe

teritoriul țării, având în vedere condițiile pedoclimatice sau absența speciilor gazdă.

(2) Planul de urgență include următoarele elemente:

a) rolurile și responsabilitățile autorităților implicate în execuția planului, în cazul confirmării oficiale a prezenței sau al existenței unor suspiciuni cu privire la organismul dăunător prioritar, precum și ierarhia și procedurile pentru coordonarea acțiunilor întreprinse de către autoritatea competentă, de către alte autorități publice, potrivit condițiilor și cerințelor prevăzute de legislația națională privind controalele oficiale din domeniul agroalimentar, de către persoanele fizice implicate, astfel cum este prevăzut la art. 28 alin. (1), de către laboratoarele și operatorii profesioniști, inclusiv coordonarea cu statele vecine sau alte state, dacă este cazul;

b) accesul autorităților competente la spațiile operatorilor profesioniști, ale altor operatori relevanți și ale persoanelor fizice;

c) accesul autorității competente dacă este necesar, la laboratoarele, echipamentele, personalul, expertiza externă și resursele necesare în vederea eradicării rapide și eficiente sau, unde este cazul, în vederea izolării organismului dăunător prioritar;

d) măsurile care trebuie luate cu privire la informarea altor state, a operatorilor profesioniști și a publicului, în ceea ce privește prezența organismului dăunător prioritar și măsurile luate împotriva acestuia, în cazul în care se confirmă oficial prezența organismului dăunător prioritar sau există suspiciuni cu privire la aceasta;

e) modalitățile de înregistrare care atestă prezența organismului dăunător prioritar;

f) evaluările disponibile, astfel cum sunt prevăzute la art.6 alin.(2), precum și orice evaluare, în ceea ce privește riscul prezentat de organismul dăunător prioritar pentru teritoriul său;

g) măsurile de gestionare a riscurilor care urmează să fie luate cu privire la organismul dăunător prioritar, în conformitate cu capitolul I din anexa nr. 2 și procedurile care trebuie urmate;

h) principiile pentru delimitarea geografică a zonelor demarcate;

i) protocoalele care descriu metodele de examinare vizuală, eșantionare și testare în laborator;

j) principiile privind formarea personalului autorităților competente și, dacă este cazul, al laboratoarelor, al operatorilor profesioniști, precum și formarea altor persoane prevăzute la lit. a).

(3) Dacă este cazul, elementele prevăzute la alin. (2) lit. d)-j) se prezintă sub forma unor manuale de utilizare, ghiduri sau proceduri.

(4) Planurile de urgență pot fi combinate pentru mai multe organisme dăunătoare prioritare cu biologie asemănătoare și o gamă similară de specii gazdă. În acest caz, planul de urgență conține o parte generală, comună pentru

toate organismele dăunătoare prioritare, vizate de acesta, precum și părți specifice pentru fiecare organism dăunător prioritar.

(5) În termen de patru ani de la data aprobării listei organismelor dăunătoare prioritare, Guvernul aprobă un plan de urgență pentru organismele dăunătoare prioritare incluse în lista respectivă. În termen de un an de la data includerii oricărui organism dăunător suplimentar pe lista organismelor dăunătoare prioritare, autoritatea competentă propune modificarea planului de urgență pentru organismul dăunător prioritar. Guvernul actualizează periodic planurile de urgență, în baza raportului elaborat de autoritatea competentă.

(6) Autoritatea competentă comunică planurile de urgență, la cerere, altor țări și informează părțile interesate și operatorii profesioniști, prin intermediul platformelor și instrumentelor de comunicare.

Articolul 26. Exerciții de simulare pentru organismele dăunătoare prioritare

(1) Autoritatea competentă efectuează exerciții de simulare în ceea ce privește implementarea planurilor de urgență la intervale stabilite în funcție de biologia organismului dăunător prioritar și de riscul prezentat de acesta. Exercițiile se efectuează, ținând cont de toate organismele dăunătoare prioritare, într-o perioadă de timp rezonabilă și cu implicarea părților interesate relevante și nu sunt necesare în cazul în care autoritatea competentă a luat recent măsuri pentru eradicarea organismelor dăunătoare.

(2) Exercițiile de simulare referitoare la organismele dăunătoare prioritare, a căror prezență ar putea avea un impact asupra statelor învecinate, pot fi efectuate în comun de statele respective, pe baza planurilor lor de urgență.

(3) Autoritatea competentă, la cerere, pune la dispoziția altor țări un raport cu rezultatele fiecărui exercițiu de simulare.

Articolul 27. Planuri de acțiune pentru organismele dăunătoare prioritare

(1) În cazul în care prezența unui organism dăunător prioritar este confirmată în mod oficial pe teritoriul țării în conformitate cu art.10, autoritatea competentă aprobă imediat un plan care stabilește măsurile de eradicare a organismului dăunător respectiv (denumit în continuare - plan de acțiune), conform prevederilor art. 17, 18 și 19 sau izolarea organismului dăunător, conform prevederilor art. 28 alin. (2).

(2) Planul de acțiune include o etapizare a descrierii elaborării și organizării anchetelor care trebuie efectuate, cu stabilirea numărului de examinări vizuale, eșantioanele care trebuie prelevate și testele de laborator care trebuie efectuate, precum și metodologia care trebuie aplicată pentru examinare, eșantionare și testare. Planul de acțiune se bazează pe planul de urgență relevant și este comunicat imediat de autoritatea competentă operatorilor profesioniști.

(3) Autoritatea competentă, la cerere, transmite altor țări planurile de acțiune pe care le-a aprobat.

Articolul 28. Măsuri specifice împotriva organismelor dăunătoare de carantină

(1) Autoritatea competentă aprobă:

- a) măsuri specifice împotriva organismelor dăunătoare de carantină;
- b) măsuri care urmează a fi luate în cazul în care există suspiciuni și se confirmă oficial prezența organismului dăunător de carantină;
- c) măsuri care trebuie luate imediat de operatorii profesioniști;
- d) măsuri care trebuie luate de alte persoane decât operatorii profesioniști;
- e) măsuri privind eradicarea dăunătorilor de carantină;
- f) măsuri privind stabilirea zonelor demarcate;
- g) anchete privind modificări ale zonelor demarcate;
- h) anchete legate de organisme dăunătoare de carantină și dăunătorii care se califică provizoriu drept dăunători de carantină;
- i) anchete referitoare la organisme dăunătoare prioritare, în ceea ce privește numărul de examinări vizuale, probe și teste pentru organisme dăunătoare prioritare;
- j) exerciții de simulare pentru organisme dăunătoare prioritare;
- k) planuri de acțiune pentru organisme dăunătoare prioritare.

(2) Prin derogare de la art. 17, în cazul în care se concluzionează, pe baza anchetelor prevăzute la art. 19 sau a altor dovezi, că eradicarea organismului dăunător de carantină într-o zonă demarcată, nu este posibilă, autoritatea competentă aprobă măsuri cu scopul de izolare, astfel cum este prevăzut la alin.(1).

(3) În cazul în care sunt necesare măsuri de prevenire în zonele situate în afara zonelor demarcate, în vederea protejării acelei părți din teritoriul țării, unde organismul dăunător de carantină nu este prezent, autoritatea competentă aprobă măsuri conform prevederilor alin.(1).

(4) Măsurile prevăzute la alin. (1), (2) și (3) se iau în conformitate cu Măsurile și principiile de gestionare a riscurilor de dăunători, prevăzute în capitolul II din anexa nr. 2, ținând seama de riscurile specifice ale organismelor dăunătoare de carantină, condițiile și riscurile pedoclimatice specifice ale țării și de necesitatea de a pune în aplicare măsurile necesare de atenuare a riscurilor.

(5) Din motive imperioase și de urgență, justificate în mod corespunzător, pentru a aborda un risc grav legat de organisme dăunătoare, autoritatea competentă aprobă, în conformitate cu prevederile anexei nr. 2, acte aplicabile imediat, ținând seama de riscurile specifice ale organismelor dăunătoare de carantină, condițiile și riscurile pedoclimatice specifice țării și de necesitatea de a pune în aplicare măsurile necesare de atenuare a riscurilor.

(6) Autoritatea competentă, la cerere, informează prin sistemul electronic de notificare, prevăzut la art. 102, alte țări cu privire la orice caz de nerespectare

a măsurilor aprobate, care creează un risc de răspândire a organismelor dăunătoare de carantină.

Articolul 29. Măsuri generale împotriva organismelor dăunătoare care nu sunt incluse în Lista organismelor dăunătoare de carantină

(1) Dacă prezența unui organism dăunător, care nu este inclus în Lista organismelor dăunătoare de carantină, este confirmată oficial pe teritoriul altei țări, cu care sunt stabilite acorduri în acest sens, iar autoritatea competentă consideră că organismul dăunător ar putea îndeplini condițiile pentru a fi inclus în Lista organismelor dăunătoare de carantină prevăzută la art. 5 alin. (2), aceasta evaluează imediat dacă dăunătorul respectiv îndeplinește criteriile stabilite în secțiunea 1 a capitolului III din anexa nr. 1. Dacă ajunge la concluzia că acele criterii sunt îndeplinite, autoritatea competentă ia imediat măsuri de eradicare, în conformitate cu Măsurile și principiile de gestionare a riscurilor de dăunători, prevăzute în capitolul II din anexa nr. 2 și aplică prevederile art. 17-20.

(2) În cazul în care se concluzionează, pe baza anchetelor prevăzute la art.19 sau a altor dovezi, că eradicarea unui organism dăunător într-o zonă demarcată nu este posibilă, se aplică *mutatis mutandis* art. 28 alin. (2).

(3) Dacă prezența unui organism dăunător care îndeplinește criteriile prevăzute la alin. (1) este confirmată oficial într-un transport de plante, produse vegetale sau alte obiecte introduse sau care circulă pe teritoriul țării, autoritatea competentă ia măsurile necesare pentru a împiedica intrarea organismului dăunător respectiv, stabilirea și răspândirea acestuia.

(4) În cazul în care autoritatea competentă are suspiciuni cu privire la prezența pe teritoriul țării a unui organism dăunător care îndeplinește criteriile prevăzute la alin. (1), se aplică după principiul *mutatis mutandis* art. 10.

(5) În așteptarea confirmării oficiale a prezenței organismului dăunător, autoritatea competentă ia, după caz, măsuri fitosanitare pentru a atenua riscul răspândirii acestuia.

(6) După luarea măsurilor prevăzute la alin.(1)-(5), autoritatea competentă analizează dacă organismul dăunător îndeplinește criteriile pentru dăunătorii de carantină, în conformitate cu Criteriile pentru identificarea organismelor dăunătoare care pot fi considerate organisme dăunătoare de carantină, stabilite în capitolul I din anexa nr. 1.

(7) Autoritatea competentă informează și notifică părțile semnatare a CIPP, cu privire la prezența organismului dăunător și evaluarea acestuia, prevăzute la alin. (1), inclusiv cu privire la măsurile luate și la dovezile care justifică aceste măsuri, prevăzute la alin. (2)-(5).

(8) Dacă, în termen de doi ani de la data confirmării oficiale a prezenței organismului dăunător, măsurile întreprinse nu au dus la eradicarea acestuia, autoritatea competentă informează și notifică părțile semnatare a CIPP cu privire la prezența în continuare a organismului dăunător.

Articolul 30. Măsuri specifice împotriva organismelor dăunătoare care nu sunt incluse în Lista organismelor dăunătoare de carantină

(1) În cazul în care autoritatea competentă primește o notificare sau dispune de alte dovezi privind prezența sau pericolul iminent de intrare sau răspândire pe teritoriul țării a unui organism dăunător care nu este inclus pe lista organismelor dăunătoare de carantină și consideră că respectivul dăunător îndeplinește condițiile pentru a fi inclus în lista respectivă, aceasta evaluează de îndată dacă organismul dăunător îndeplinește criteriile, în ceea ce privește teritoriul Republicii Moldova, stabilite în Criteriile pentru o evaluare preliminară în vederea identificării dăunătorilor care se califică provizoriu drept dăunători de carantină și care necesită măsuri temporare, prevăzute în capitolul III, secțiunea 2 din anexa nr. 1. Dacă ajunge la concluzia că aceste criterii sunt îndeplinite, autoritatea competentă aprobă de îndată măsuri, pentru o perioadă limitată, cu privire la riscurile prezentate de respectivul dăunător. Măsurile respective, se pun în aplicare conform prevederilor art. 28 alin. (1) lit. b)-h), pentru fiecare organism dăunător.

(2) După aprobarea măsurilor prevăzute la alin.(1), autoritatea competentă analizează dacă organismul dăunător îndeplinește criteriile pentru dăunătorii de carantină, stabilite în Criteriile pentru identificarea organismelor dăunătoare care pot fi considerate organisme dăunătoare de carantină, prevăzute în capitolul I din anexa nr. 1.

(3) În cazul în care se concluzionează, pe baza anchetelor prevăzute la art.19 și art. 22 sau pe baza altor dovezi, că eradicarea organismului dăunător într-o zonă demarcată nu este posibilă, măsurile prevăzute la alin. (1) sunt aprobate și cu scopul de a izola acest organism dăunător.

(4) Dacă sunt necesare măsuri de prevenire în zone din afara zonelor demarcate, în vederea protejării acelei părți din teritoriul țării în care dăunătorul nu este prezent, măsurile prevăzute la alin.(1) se întreprind în scop de prevenire.

(5) Măsurile prevăzute la alin. (1), (3) și (4) se aprobă de către autoritatea competentă, în conformitate cu Măsurile și principiile de gestionare a riscurilor de dăunători, prevăzute la anexa nr. 2 și au efect imediat, ținând seama de riscurile specifice ale dăunătorilor vizați și de necesitatea de a pune în aplicare măsurile necesare de atenuare a riscurilor.

(6) Autoritatea competentă informează și notifică părțile semnatare a CIPP cu privire la orice caz de nerespectare a măsurilor aprobate, care creează un risc de răspândire a organismelor dăunătoare prevăzute la alin. (1).

Articolul 31. Măsuri specifice mai stricte

(1) Guvernul, la propunerea autorității competente, aprobă măsuri specifice mai stricte decât cele aprobate în temeiul art. 28 alin. (1), (2) și (3) și al art. 30 alin. (1), (3) și (4), dacă acest lucru este justificat de obiectivul de protecție fitosanitară și dacă este în conformitate cu Principiile de gestionare a riscurilor de dăunători prevăzute în capitolul II din anexa nr. 2. Măsurile

specifice mai stricte nu impun sau nu pot avea drept rezultat interdicții sau restricții privind introducerea sau circulația pe teritoriul țării a plantelor, a produselor vegetale și a altor obiecte, altele decât cele impuse de art. 40-58 și de art. 71-101.

(2) Despre măsurile specifice mai stricte, aprobate în conformitate cu alin. (1), la cerere, se comunică altor țări.

Articolul 32. Recunoașterea zonelor protejate

(1) Dacă un organism de carantină este prezent într-o unitate administrativ-teritorială a țării și nu este inclus în Lista organismelor dăunătoare de carantină, prevăzută la art. 5 alin. (2), autoritatea competentă, în temeiul alin.(4), recunoaște teritoriul ca zonă protejată în conformitate cu alin.(3), în ceea ce privește respectivul organism de carantină (denumit în continuare - dăunător de carantină pentru zone protejate).

(2) Un dăunător de carantină pentru zone protejate nu poate fi introdus, nu poate circula și nu poate fi deținut, multiplicat sau eliberat într-o zonă protejată. Art.8 se aplică *mutatis mutandis* introducerii de organisme dăunătoare de carantină pentru zone protejate în cadrul zonelor protejate și circulației, deținerii și multiplicării de astfel de organisme în interiorul acestor zone.

(3) Autoritatea competentă stabilește și actualizează lista zonelor protejate și a organismelor de carantină pentru zone protejate. Lista prevăzută cuprinde zonele protejate recunoscute anterior, precum și codurile atribuite în mod specific organismelor dăunătoare.

(4) La baza recunoașterii prevăzute la alin. (1), stau:

a) o descriere a limitelor zonei protejate preconizate, inclusiv hărțile acesteia;

b) rezultatele anchetelor care demonstrează că, într-o perioadă de cel puțin trei ani care preced cererea, organismul dăunător de carantină nu a fost prezent într-o unitate administrativ-teritorială a țării;

c) dovezi care demonstrează că organismul dăunător de carantină îndeplinește criteriile prevăzute la art. 3 alin. (1) în ceea ce privește zona protejată preconizată.

(5) Anchetele prevăzute la alin. (4) lit. b) se efectuează la momentul oportun și au intensitatea corespunzătoare în ceea ce privește posibilitatea de a detecta prezența organismului dăunător de carantină. Acestea se bazează pe principii tehnice și științifice solide și țin seama de standardele internaționale relevante. În caz de necesitate, autoritatea competentă aprobă, în conformitate cu evoluția cunoștințelor științifice și tehnice și a standardelor internaționale aplicabile, acte specifice pentru stabilirea unor norme detaliate în cazul acestor anchete.

(6) Autoritatea competentă recunoaște zonele protejate temporar. În acest scop, condițiile stabilite la alin. (1), (4) și (5) se aplică *mutatis mutandis*. Prin

derogare de la cerința prevăzută la alin. (4) lit. b), se efectuează o anchetă pe o durată de cel puțin un an anterior actului de recunoaștere.

(7) Recunoașterea unei zone protejate temporar nu durează mai mult de trei ani de la data recunoașterii și expiră în mod automat după trei ani.

(8) Autoritatea competentă:

a) plasează pe pagina oficială, informația privind limitele zonelor protejate, inclusiv hărți ale acestora;

b) informează operatorii profesioniști pe teritoriul cărora sunt stabilite zonele protejate;

c) informează alte țări, la cerere, despre limitele zonelor protejate demarcate.

Articolul 33. Obligații generale cu privire la zonele protejate

(1) Se aplică *mutatis mutandis* obligațiile cu privire la o zonă protejată pentru organismele dăunătoare de carantină pentru zone protejate, prevăzute în art.9-19.

(2) Este interzisă circulația plantelor, produselor vegetale sau a obiectelor originare din zonele demarcate ale zonelor protejate pentru organismul dăunător de carantină pentru zone protejate, către partea rămasă a zonei protejate sau către altă zonă protejată determinată pentru respectivul organism dăunător.

(3) Prin derogare de la alin. (2), plantele, produsele vegetale sau alte obiecte pot circula în afara zonei demarcate, prin zona protejată și în afara acesteia, numai dacă sunt ambalate și circulă astfel încât să nu existe niciun risc de răspândire a organismului dăunător de carantină pentru zone protejate în interiorul acelei zone.

(4) Zonele demarcate stabilite în interiorul unei zone protejate și măsurile de eradicare aplicate în zonele respective, în temeiul art. 17, 18 și 19 se notifică altor țări, la cererea acestora.

Articolul 34. Anchete privind organismele dăunătoare de carantină pentru zone protejate

(1) Autoritatea competentă efectuează o anchetă anuală pentru fiecare zonă protejată pentru a depista prezența dăunătorului de carantină pentru zonele protejate. Prevederile art. 22 alin. (4) se aplică *mutatis mutandis* anchetelor respective. Normele detaliate pentru pregătirea și conținutul anchetelor sunt aprobate de Guvern.

(2) Autoritatea competentă, la cerere, transmite altor țări rezultatele anchetelor prevăzute la alin. (1) care au fost efectuate în anul calendaristic anterior.

Articolul 35. Modificarea suprafeței și revocarea recunoașterii zonelor protejate

(1) Autoritatea competentă modifică suprafața unei zone protejate la cererea autorităților publice locale al căror teritoriu este vizat. În cazul în care modificarea respectivă se referă la extinderea unei zone protejate, se aplică *mutatis mutandis* art. 32.

(2) La cererea unei autorități publice locale, autoritatea competentă revocă recunoașterea unei zone protejate sau îi reduce suprafața.

(3) Autoritatea competentă revocă recunoașterea unei zone protejate în cazurile în care:

a) anchetele prevăzute la art.3 4 nu au fost efectuate în conformitate cu articolul respectiv.

b) dăunătorul de carantină pentru zonele protejate a fost depistat în zona respectivă;

c) este îndeplinită una dintre următoarele condiții:

1) nu a fost stabilită nicio zonă demarcată, în conformitate cu art. 33 alin.(1), în termen de trei luni de la data la care a fost confirmată oficial prezența respectivului dăunător;

2) măsurile de eradicare luate într-o zonă demarcată, în temeiul art. 33 alin.(1), nu au avut succes în termen de 24 de luni de la data la care a fost confirmată oficial prezența respectivului dăunător sau într-o perioadă mai mare de 24 de luni atunci când biologia organismului dăunător justifică acest lucru și perioada respectivă este prevăzută în actul aprobat în temeiul art. 32 alin. (3);

3) informațiile deținute de autoritatea competentă indică o neglijență în reacția față de prezența respectivului dăunător în zona protejată, în ceea ce privește aplicarea, în temeiul art. 33 alin. (1), a măsurilor prevăzute la art. 17, 18 și 19.

(4) Autoritatea competentă revocă recunoașterea sau reduce suprafața unei zone protejate, în temeiul alin. (2), (3) sau (4), conform prevederilor art. 32 alin. (3).

CAPITOLUL III

Organisme dăunătoare reglementate care nu sunt de carantină

Articolul 36. Identificarea organismelor dăunătoare reglementate care nu sunt de carantină

(1) Organismul dăunător reglementat care nu este de carantină este un organism inclus în lista prevăzută la art. 37 și îndeplinește cumulativ următoarele condiții:

a) identitatea sa este stabilită în conformitate cu identitatea taxonomică a dăunătorului, transmisibilitatea și a simptomelor produse, astfel cum sunt stabilite în pct. 1 a capitolului IV din anexa nr. 1;

b) este prezent pe teritoriul țării;

c) nu este un organism dăunător de carantină sau un organism dăunător care face obiectul unor măsuri aprobate în temeiul art.30 alin.(1);

d) se transmite, în principal, prin plante destinate plantării, în conformitate cu evaluările stipulate în pct. 2 a capitolului IV din anexa nr. 1;

e) prezența sa pe aceste plante destinate plantării are un impact economic, în ceea ce privește utilizarea prevăzută a acestor plante destinate plantării, în conformitate cu aspectele prevăzute în pct. 3 a capitolului IV din anexa nr. 1;

f) sunt disponibile măsuri fezabile și eficiente pentru a preveni prezența sa pe plantele destinate plantării.

(2) Autoritatea competentă evaluează cauzele și condițiile de apariție și de răspândire a organismului dăunător reglementat care nu este de carantină și stabilește acțiuni de combatere a acestora.

Articolul 37. Interzicerea introducerii și circulației pe plante destinate plantării a organismelor dăunătoare reglementate, care nu sunt de carantină

(1) Este interzisă introducerea și circulația organismului dăunător reglementat, care nu este de carantină, pe plantele destinate plantării, prin care este transmis, astfel cum se prevede în lista prevăzută la alin.(2). Interdicția dată nu se aplică în următoarele cazuri:

a) circulația plantelor destinate plantării în interiorul spațiilor operatorilor profesioniști sau între acestea;

b) circulația plantelor destinate plantării necesară în vederea dezinfectării acestora.

(2) Guvernul aprobă lista de stabilire a organismelor dăunătoare reglementate care nu sunt de carantină și a plantelor specifice destinate plantării, în conformitate cu art. 36 alin. (1) lit. d), precizând, după caz, categoriile prevăzute la alin. (7) și pragul prevăzut la alin. (8).

(3) Lista prevăzută la alin. (2) include dăunătorii și plantele destinate plantării, prevăzute în următoarele acte aprobate de Guvern:

a) Lista organismelor dăunătoare ale căror introducere și răspândire pe teritoriul Republicii Moldova sunt interzise;

b) Cerințe „Material semincer pentru porumb și sorg”;

c) Regulamentul privind producerea, certificarea, controlul și comercializarea materialului de înmulțire și săditor viticol;

d) Cerințe privind calitatea și plasarea pe piață a materialului de înmulțire pentru plantele ornamentale;

e) Cerințe privind producerea și comercializarea semințelor de legume, răsadurilor și a materialului săditor legumicol;

f) Cerințe minime de comercializare pentru cartofii de sămânță;

g) Cerințe privind calitatea și comercializarea semințelor de plante oleaginoase și pentru fibre;

h) Comercializarea materialului de înmulțire și de plantare fructifer. Garanții.

(4) Lista prevăzută la alin. (3) nu include organismele dăunătoare ale căror introducere și răspândire pe teritoriul Republicii Moldova sunt interzise; organismele dăunătoare despre a căror apariție la anumite plante și produse vegetale nu se cunoaște, însă care sunt relevante pentru Republica Moldova; organismele dăunătoare ale căror introducere și răspândire sunt interzise în zonele protejate, în cazul în care acestea sunt prezente la anumite plante sau produse vegetale și prevăzute ca organisme dăunătoare de carantină în temeiul art. 3 alin. (2), precum și organismele dăunătoare care intră sub incidența unor măsuri aprobate în temeiul art. 30 alin. (1).

(5) Autoritatea competentă aprobă, după caz, măsuri menite să prevină prezența organismelor dăunătoare reglementate care nu sunt de carantină, pe plantele destinate plantării, astfel cum este prevăzut la art. 36 alin. (1) lit. f). Măsurile respective se referă la introducerea și circulația în țară a plantelor și se aprobă în conformitate cu Principiile de gestionare a riscurilor de dăunători, astfel precum sunt prevăzute în capitolul II din anexa nr. 2. Măsurile respective se aplică fără a aduce atingere măsurilor aprobate în conformitate cu actele prevăzute la lit. b), c), d), e), f), g), h), i) la alin.(3), cu cele prevăzute în Cerințele privind calitatea și comercializarea semințelor de plante furajere și Cerințele cu privire la producerea, comercializarea și utilizarea materialului forestier de reproducere în Republica Moldova, aprobate de Guvern.

(6) La propunerea autorității competente, Guvernul modifică lista de stabilire a organismelor dăunătoare reglementate, care nu sunt de carantină și a plantelor specifice destinate plantării și măsurile menite să prevină prezența organismelor dăunătoare reglementate care nu sunt de carantină pe plantele destinate plantării, prevăzute la alin. (2) și (5), atunci când rezultatele unei evaluări demonstrează că:

a) un organism dăunător care nu este inclus în actul aprobat, prevăzut la alin.(2), îndeplinește condițiile prevăzute la art.36;

b) un organism dăunător care este inclus în actul aprobat, prevăzut la alin.(2), nu mai îndeplinește una sau mai multe dintre condițiile prevăzute la art.36;

c) sunt necesare modificări ale listei, în ceea ce privește categoriile prevăzute la alin.(7) sau pragul prevăzute la alin. (8);

d) este necesară modificarea măsurilor aprobate în temeiul alin. (5).

(7) În cazul în care condițiile de la art.36 alin.(1) lit. e) sunt îndeplinite numai pentru unul sau mai multe dintre materialele, semințele sau materialul săditor pentru cartofi de prebază, de bază sau certificate, materialul ori semințele standard sau materialul ori semințele de categoria „Obișnuit” – material de înmulțire și plantare (echivalent cu materialul CAC - Conformitas Agraria Communitatis), astfel cum sunt prevăzute la lit. b), c), e), f), g), h), i) din alin.(3), precum și în Cerințele privind calitatea și comercializarea semințelor de plante furajere, aprobate de Guvern, lista stipulată la alin. (2) prevede categoriile

respective, iar interzicerea introducerii și a circulației prevăzută la alin. (1), se aplică numai acelor categorii.

(8) Lista prevăzută la alin.(2) se aplică în cazul în care condițiile de la art. 36 alin. (1) lit. e) sunt îndeplinite de organismul dăunător care are o incidență ce depășește pragul economic de dăunare, cu interzicerea introducerii și circulației respectivului organism dăunător, conform condițiilor prevăzute la alin.(1).

(9) Pentru stabilirea pragului prevăzut la alin.(8), se aplică principiile pentru gestionarea riscului dăunătorilor, aprobate de autoritatea competentă și se respectă cumulativ următoarele condiții:

a) operatorii profesioniști au posibilitatea de a garanta că incidența organismului dăunător reglementat care nu este de carantină pe astfel de plante destinate plantării nu depășește acest prag;

b) este posibil să se verifice dacă respectivul prag nu este depășit în loturi de plante destinate plantării.

(10) Prevederile art. 31 se aplică *mutatis mutandis* măsurilor care trebuie luate de autoritatea competentă cu privire la organismele dăunătoare reglementate care nu sunt de carantină și plantele destinate plantării.

Articolul 38. Criterii pentru identificarea dăunătorilor

Criteriile pentru identificarea dăunătorilor care se califică drept organisme dăunătoare reglementate care nu sunt de carantină se aprobă de către autoritatea competentă, în scopul de a fi adaptate la evoluția cunoștințelor științifice și tehnice și a standardelor internaționale relevante.

Articolul 39. Organisme dăunătoare reglementate care nu sunt de carantină utilizate în scopuri științifice sau educaționale

Interdicția prevăzută la art. 37 nu se aplică în cazul organismelor dăunătoare reglementate care nu sunt de carantină, prezente pe plantele destinate plantării utilizate în scopuri științifice sau educaționale, pentru teste, pentru selecția de soiuri de plante, reproducere sau expoziții.

CAPITOLUL IV

Măsuri privind plantele, produsele vegetale și alte obiecte originare sau expediate din și de pe anumite teritorii ale altor țări

Articolul 40. Interzicerea introducerii plantelor, produselor vegetale și altor obiecte

(1) Este interzisă introducerea plantelor, produselor vegetale sau altor obiecte originare sau expediate din/și de pe anumite teritorii ale altor țări.

(2) Guvernul aprobă Lista plantelor, produselor vegetale și a altor obiecte prevăzute la alin.(1), a căror introducere pe teritoriul Republicii Moldova este interzisă. Lista dată se referă și la originea plantelor, a produselor vegetale și a

altor obiecte prin specificarea țărilor sau zonelor specifice ale unor țări, cărora li se aplică interdicția. Plantele, produsele vegetale și alte obiecte sunt identificate și prin codurile atribuite, în conformitate cu clasificarea din Nomenclatura combinată a mărfurilor, aprobată prin Legea nr. 172/2014 (în continuare – NC), în cazul în care codul respectiv este disponibil. Adicional, sunt prevăzute alte coduri stabilite, atunci când acestea aduc precizări suplimentare cu privire la codul NC aplicabil pentru o plantă specifică, un produs vegetal sau alt obiect specific.

(3) Atunci când o plantă, un produs vegetal sau un alt obiect originar sau expedit dintr-o altă țară prezintă riscul unui organism dăunător, datorită probabilității de a găzdui un dăunător de carantină și dacă acest risc nu poate fi redus prin aplicarea uneia sau a mai multora dintre Măsurile care vizează transporturile de plante, de produse vegetale și alte obiecte și Măsurile care vizează căi de transmitere ale organismelor dăunătoare de carantină, altele decât transporturile de plante, de produse vegetale sau alte obiecte, parte componentă ale Măsurilor de gestionare a riscurilor de dăunători de carantină stabilite conform punctelor 2 și 3 din capitolul I la anexa nr. 2, la propunerea autorității competente, Guvernul modifică Lista prevăzută la alin. (2), în sensul de a include în lista respectivă planta, produsul vegetal sau obiectul, precum și țările, grupurile de țări sau zonele specifice ale țărilor.

(4) Atunci când o plantă, un produs vegetal sau un obiect inclus în Lista prevăzută la alin. (2) nu prezintă un risc de organism dăunător sau dacă prezintă un astfel de risc, dar acest risc poate fi redus prin aplicarea uneia sau a mai multora dintre măsurile prevăzute în Măsurile care vizează transporturile de plante, de produse vegetale și alte obiecte și Măsurile care vizează căi de transmitere ale organismelor dăunătoare de carantină, altele decât transporturile de plante, de produse vegetale sau alte obiecte, stabilite conform punctelor 2 și 3 din capitolul I la anexa nr. 2, Lista se modifică în mod corespunzător și imediat, pentru a aborda un risc grav legat de organismele dăunătoare. Nivelul acestui risc legat de organismele dăunătoare este evaluat în conformitate cu Principiile de gestionare a riscurilor de dăunători, prevăzute în capitolul II la anexa nr. 2 cu privire la una sau mai multe țări.

Articolul 41. Plante, produse vegetale și alte obiecte cărora li se aplică cerințe speciale și cerințe echivalente

(1) Plantele, produsele vegetale sau alte obiecte se introduc sau circulă pe teritoriul țării, numai dacă sunt îndeplinite cerințele speciale sau cerințele echivalente.

(2) Guvernul aprobă Lista plantelor, a produselor vegetale și a altor obiecte, inclusiv cerințele speciale și echivalente, astfel cum este prevăzut la alin.(1). Lista respectivă include, după caz, țările, sau zonele specifice ale țărilor vizate. Plantele, produsele vegetale și alte obiecte, stabilite în lista prevăzută sunt identificate prin codurile NC aferente, atunci când acestea sunt disponibile. Se

atribuie adițional alte coduri stabilite, atunci când acestea aduc precizări suplimentare cu privire la codul NC aplicabil pentru o plantă specifică, un produs vegetal sau alt obiect specific.

(3) Dacă o plantă, un produs vegetal sau un alt obiect prezintă un risc legat de organismele dăunătoare datorită probabilității de a găzdui un dăunător de carantină și dacă riscul poate fi redus prin aplicarea uneia sau a mai multor măsuri din cele prevăzute la punctele 2 și 3 din capitolul I la anexa nr. 2, autoritatea competentă propune modificarea listei prevăzute la alin.(2), pentru a include planta, produsul vegetal sau obiectul respectiv și măsurile care li se aplică. Aceste măsuri, precum și cerințele prevăzute la alin. (2), constituie cerințe speciale.

(4) Măsurile prevăzute la alin. (3) se prezintă sub forma unor cerințe specifice, aprobate în conformitate cu art. 44 alin. (1), pentru introducerea plantelor, produselor vegetale sau a altor obiecte, care sunt echivalente cu cerințele speciale pentru introducerea și circulația acestor plante, produse vegetale sau a altor obiecte pe teritoriul Republicii Moldova, denumite în continuare - cerințe echivalente.

(5) Dacă o plantă, un produs vegetal sau un alt obiect incluse în lista prevăzută la alin. (2) nu prezintă un risc legat de organismele dăunătoare sau dacă prezintă un astfel de risc, însă riscul nu poate fi redus cu ajutorul cerințelor speciale, autoritatea competentă solicită modificarea listei respective, în sensul eliminării plantei, produsului vegetal sau a altui obiect sau pentru a fi inclus pe lista prevăzută la art. 40 alin. (2).

(6) Autoritatea competentă, în funcție de nivelul de risc prezentat de organismele dăunătoare, aprobă măsurile de reducere a riscului, în conformitate cu principiile prevăzute în capitolul II din anexa nr. 2, dacă este cazul, cu privire la una sau mai multe țări specifice sau părți ale acestora.

(7) În cazul în care o plantă, un produs vegetal sau un alt obiect a fost introdus sau care circulă pe teritoriul Republicii Moldova, cu încălcarea alin. (1), autoritatea competentă întreprinde măsurile necesare privind controalele oficiale și notifică acest lucru altor țări prin intermediul sistemului electronic de notificare, prevăzut la art. 102. După caz, notificarea respectivă se transmite, de asemenea, țării din care au fost introduse plantele, produsele vegetale sau alte obiecte.

Articolul 42. Restricții pe baza unei evaluări preliminare pentru introducerea pe teritoriul țării a unor plante, produse vegetale și alte obiecte cu risc ridicat originare sau expediate din/și de pe anumite teritorii ale altor țări

(1) O plantă, un produs vegetal sau un alt obiect originar dintr-o țară care nu este inclusă pe lista prevăzută la art. 40 alin. (2) și care nu este acoperită suficient de cerințele prevăzute la art. 41 sau care nu face obiectul măsurilor temporare prevăzute la art. 49 și care, pe baza unei evaluări preliminare, prezintă

un risc de organisme dăunătoare, respectiva plantă ori respectivul produs vegetal sau obiect sunt considerate plantă cu risc ridicat, produs vegetal cu risc ridicat sau alt obiect cu risc ridicat (în continuare - plante, produse vegetale sau alte obiecte cu risc ridicat). Evaluarea preliminară pentru planta, produsul vegetal sau alt obiect cu risc ridicat, se efectuează ținând cont de Criteriile pentru evaluarea plantelor, a produselor vegetale sau a altor obiecte cu risc ridicat, prevăzute în anexa nr. 3.

(2) Plantele, produsele vegetale sau alte obiecte cu risc ridicat, incluse pe lista provizorie prevăzută la alin. (3), din alte țări sau zone specifice ale țărilor de origine, nu se introduc pe teritoriul Republicii Moldova.

(3) La propunerea autorității competente, Guvernul aprobă Lista provizorie a plantelor, produselor vegetale sau alte obiecte cu risc ridicat, prevăzute la alin.(1) și, după caz, țările, grupul de țări sau zonele specifice ale țării vizate, ținând cont de riscul prevăzut la alin. (4). În lista stabilită, plantele, produsele vegetale și alte obiecte, după caz, sunt de asemenea identificate prin codurile NC aferente, atunci când acestea sunt disponibile. Adicional, sunt prevăzute alte coduri stabilite prin legislația națională, atunci când acestea aduc precizări suplimentare cu privire la codul NC aplicabil pentru o plantă specifică, un produs vegetal sau alt obiect specific.

(4) Dacă se concluzionează, pe baza unei evaluări a riscurilor, că planta, produsul vegetal sau un alt obiect originar din altă țară sau zonă specifică ale altei țări, prevăzute la alin. (2) și nu prezintă un risc la nivelul taxonomic de a găzdui un dăunător de carantină, Guvernul modifică Lista prevăzută la alin. (3), în vederea eliminării plantei, produsului vegetal sau alt obiect.

(5) Dacă se concluzionează, pe baza unei evaluări a riscurilor, că planta, produsul vegetal sau un alt obiect originar din altă țară sau zonă specifică a altei țări vizate, prevăzute la alin. (2), prezintă un risc de a găzdui un dăunător de carantină și că riscul respectiv nu poate fi redus prin aplicarea uneia sau mai multor măsuri din cele prevăzute la punctele 2 și 3 din capitolul I la anexa nr. 2, Guvernul modifică Lista prevăzută la alin.(3) în vederea eliminării plantei, produsului vegetal sau alt obiect și țările vizate de pe lista prevăzută la alin. (2) și le adaugă pe lista prevăzută la art. 40 sau la art. 41.

(6) Atunci când există o cerere pentru importul de plante, produse vegetale sau alte obiecte care sunt incluse în lista prevăzută la alin. (3), evaluarea riscurilor prevăzută la alin. (4) se efectuează într-un interval de timp corespunzător și rezonabil. După caz, evaluarea respectivă se restrânge numai la plante, produse vegetale sau alte obiecte din țara de origine sau de expediere sau un grup de țări de origine sau de expediere.

(7) Autoritatea competentă aprobă norme specifice privind efectuarea evaluării riscurilor, prevăzută la alin. (4).

Articolul 43. Condiții specifice de import pentru introducerea materialelor de ambalaj din lemn

(1) Materialele de ambalaj din lemn, fie că sunt sau nu utilizate efectiv în transportul materialelor de toate tipurile, se introduc pe teritoriul Republicii Moldova numai dacă îndeplinesc cumulativ următoarele cerințe:

a) au făcut obiectul unuia sau mai multor tratamente aprobate și respectă cerințele aplicabile, prevăzute în anexa nr. 1 la Standardul internațional pentru măsuri fitosanitare nr. 15 – Reglementarea materialelor de ambalaj din lemn în comerțul internațional (în continuare - ISPM 15);

b) sunt marcate cu marcajul prevăzut în anexa nr. 2 la ISPM 15, care certifică faptul că au făcut obiectul tratamentelor prevăzute la lit. a).

(2) Autoritatea competentă aprobă acte pentru modificarea cerințelor prevăzute la alin. (1) pentru a ține seama de evoluția standardelor internaționale, în special a ISPM 15. Respectivul act stabilesc, de asemenea, că materialele de ambalaj din lemn cărora nu li se aplică excepțiile prevăzute în ISPM 15, sunt scutite de cerințele prevăzute la alin. (1) sau li se aplică cerințe mai puțin stricte.

(3) Materialele de ambalaj din lemn cărora li se aplică excepțiile prevăzute în ISPM 15 nu cad sub incidența prevederilor alin. (1).

Articolul 44. Stabilirea cerințelor echivalente

(1) Autoritatea competentă aprobă cerințe echivalente, dacă sunt îndeplinite următoarele două condiții de către țara de origine sau de expediere a plantelor, produselor vegetale sau a altor obiecte:

a) asigură, prin aplicarea sub controlul său oficial, a uneia sau a mai multor măsuri specifice, un nivel de protecție fitosanitară care este echivalent cu cerințele speciale cu privire la circulația plantelor, a produselor vegetale și a altor materiale vizate;

b) demonstrează autorității competente că măsurile prevăzute la lit. a) ating nivelul de protecție fitosanitară.

(2) Dacă este cazul, autoritatea competentă efectuează investigații în țara de origine sau de expediere a plantelor, produselor vegetale sau a altor obiecte pentru a verifica dacă sunt îndeplinite condițiile prevăzute la alin. (1). Investigațiile îndeplinesc cerințele prevăzute în legislația privind controalele oficiale din domeniul agroalimentar.

Articolul 45. Informații care trebuie puse la dispoziția călătorilor și a clienților serviciilor poștale

(1) Porturile maritime, aeroporturile și operatorii de transporturi internaționale pun la dispoziția pasagerilor informații privind interdicțiile prevăzute la art. 40 alin. (2), cerințele prevăzute la art. 41 alin. (2) și la art. 42 alin. (3), precum și privind excepțiile prevăzute la art. 75 alin. (2), în ceea ce privește introducerea plantelor, a produselor vegetale și a altor obiecte pe teritoriul Republicii Moldova. Informațiile respective se furnizează sub formă de afișe sau broșuri și, după caz, pe site-urile web oficiale.

(2) Serviciile poștale și operatorii profesioniști implicați în vânzarea prin contracte la distanță, pun la dispoziția clienților informațiile cu conținut fitosanitar despre plantele, produsele vegetale și alte obiecte prevăzute la alin. (1), cel puțin prin intermediul internetului.

(3) Autoritatea competentă, la cerere, transmite Guvernului un raport care sintetizează informațiile furnizate.

Articolul 46. Excepții de la interdicții și cerințe pentru zonele de frontieră

(1) Prin derogare de la art. 40 alin. (1), art. 41 alin. (1) și art.42 alin. (2), se permite introducerea în țară a plantelor, produselor vegetale și altor obiecte, cărora le este permisă circulația doar înspre și în interiorul zonelor de frontieră și doar sub controlul oficial al autorității competente și care îndeplinesc cumulativ următoarele condiții:

a) sunt cultivate sau produse în zone din țările care se află în apropierea frontierei terestre cu Republica Moldova;

b) sunt introduse în zone de frontieră direct pe la respectiva frontieră;

c) urmează să facă obiectul prelucrării în respectivele zone de frontieră în așa fel încât orice risc legat de organisme dăunătoare este eliminat;

d) nu prezintă niciun risc de răspândire a dăunătorilor de carantină sau a organismelor dăunătoare care intră sub incidența unor măsuri aprobate în temeiul art.30 alin.(1) în urma circulației în interiorul zonei de frontieră.

(2) Autoritatea competentă este împuternicită să aprobe instrucțiuni, proceduri și metodologii la subiectele ce țin de competența sa pentru implementarea alin.(1), care să precizeze:

a) lățimea maximă a zonelor de frontieră ale țării de origine și a zonelor de frontieră ale Republicii Moldova care asigură faptul că introducerea și circulația plantelor, a produselor vegetale și altor obiecte nu prezintă niciun risc legat de organismele dăunătoare pentru teritoriul Republicii Moldova;

b) distanța maximă pe care circulă plantele, produsele vegetale și alte obiecte vizate în interiorul zonelor de frontieră ale țării vecine și al zonelor de frontieră ale Republicii Moldova;

c) instrucțiunile privind introducerea și circulația – în zonele de frontieră ale Republicii Moldovei – ale plantelor, produselor vegetale și altor obiecte prevăzute la alin.(1).

(3) Autoritatea competentă stabilește și aprobă condiții sau măsuri specifice privind introducerea în zonele de frontieră ale Republicii Moldova a plantelor, produselor vegetale sau a altor obiecte, în conformitate cu anexa nr. 2 și, după caz, luând în considerare evoluția cunoștințelor științifice, tehnice și a standardelor internaționale.

(4) Autoritatea competentă, prin sistemul electronic de notificare, prevăzut la art.102, informează atunci când plantele, produsele vegetale sau alte obiecte au fost introduse sau circulă în interiorul zonelor de frontieră ale Republicii

Moldova sau al zonelor de frontieră ale țării vecine, cu încălcarea alin.(1), (2) și (3). Notificarea respectivă se transmite, de asemenea, țării din care au fost introduse plantele, produsele vegetale sau alte obiecte în zona de frontieră.

Articolul 47. Cerințe privind tranzitul fitosanitar

(1) Prin derogare de la art. 40 alin. (1), art. 41 alin. (1), art. 42 alin. (2), art.72 alin.(1) și (2) și art.73, plantele, produsele vegetale și alte obiecte sunt introduse și tranzitează pe teritoriul Republicii Moldova înspre o altă țară, fie sub formă de tranzit, fie sub formă de transbordare, dacă acestea îndeplinesc cumulativ următoarele condiții:

a) sunt însoțite de o declarație semnată de operatorul profesionist responsabil de aceste plante, produse vegetale și alte obiecte, care declară că acestea se află în tranzit fitosanitar;

b) sunt ambalate și transportate în așa fel încât nu există riscul răspândirii organismelor dăunătoare de carantină în momentul introducerii și tranzitului lor pe teritoriul Republicii Moldova.

(2) Autoritatea competentă interzice tranzitul fitosanitar în cazul în care, plantele, produsele vegetale sau alte obiecte care urmează a fi introduse și să tranziteze pe teritoriul Republicii Moldova înspre o altă țară, nu se conformează sau există dovezi rezonabile conform cărora nu se vor conforma alin.(1).

Articolul 48. Plante, produse vegetale și alte obiecte utilizate în scopuri de testare oficială, științifice sau educaționale

(1) Prin derogare de la art.40 alin.(1), art.41 alin.(1) și art.42 alin.(2), se permite, sub supravegherea autorității competente, introducerea și circulația temporară pe teritoriul țării a plantelor, produselor vegetale și a altor obiecte utilizate în scopuri de testare oficială, științifice sau educaționale pentru teste, selecție de soiuri sau reproducere. Se permite activitatea respectivă numai dacă sunt impuse măsuri corespunzătoare pentru a garanta că prezența plantelor, a produselor vegetale sau a altor obiecte vizate nu cauzează un risc de răspândire a unui dăunător de carantină sau a unui organism dăunător care face obiectul măsurilor aprobate în temeiul art.30 alin.(1), ținând seama de identitatea, biologia și mijloacele de dispersie a organismelor dăunătoare, de activitatea preconizată, de interacțiunea cu mediul și de alți factori relevanți referitori la riscul legat de organismele dăunătoare prezentat de respectivele plante, produse vegetale sau alte obiecte. Autoritatea competentă este notificată cu 10 zile înainte de începerea activităților respective.

(2) Activitatea prevăzută la alin.(1) trebuie să respecte cumulativ următoarele condiții:

a) plantele, produsele vegetale sau alte obiecte vizate sunt păstrate într-un amplasament și în condiții corespunzătoare;

b) activitatea care implică aceste plante, produse vegetale sau alte obiecte este desfășurată într-o stație de carantină sau într-o instalație de izolare, desemnată în conformitate cu art.60 de autoritatea competentă;

c) activitatea care implică aceste plante, produse vegetale sau alte obiecte se efectuează de către personalul, a cărui competență tehnică și științifică este dovedită;

d) plantele, produsele vegetale sau alte obiecte sunt însoțite de autorizație a autorității competente din țara de origine sau de expediere, atunci când sunt introduse pe teritoriul Republicii Moldova.

(3) Nu se permite depășirea capacității stației de carantină sau a instalației de izolare desemnate, a cantității organismelor dăunătoare care pot fi introduse, pot circula, pot fi deținute, multiplicare sau utilizate și durata corespunzătoare activității.

(4) Autoritatea competentă monitorizează respectarea condițiilor prevăzute la alin.(2) și limitarea prevăzută la alin.(3) și întreprinde măsurile necesare, în cazul în care condițiile, limitarea sau măsurile respective nu sunt respectate. Dacă este cazul, aceste măsuri presupun interzicerea introducerii și circulației pe teritoriul țării a plantelor, produselor vegetale și a altor obiecte utilizate în scopuri de testare oficială, științifice sau educaționale pentru teste, selecție de soiuri sau reproducere.

(5) Guvernul aprobă acte pentru stabilirea unor norme detaliate privind:

a) schimbul de informații între autoritățile altor state, referitoare la introducerea și circulația pe teritoriul Republicii Moldova a plantelor, produselor vegetale și a altor obiecte vizate;

b) procedurile și condițiile pentru introducerea și circulația pe teritoriul țării a plantelor, produselor vegetale și a altor obiecte, prevăzute la alin.(1);

c) cerințele privind monitorizarea conformității și măsurile de luat în caz de nerespectare, astfel cum se prevede la alin.(4).

Articolul 49. Măsuri privind plantele, produsele vegetale și alte obiecte care sunt susceptibile să prezinte riscuri nou identificate, referitoare la organisme dăunătoare sau alte riscuri fitosanitare suspectate

(1) Autoritatea competentă aprobă măsuri referitoare la introducerea și circulația plantelor, produselor vegetale și a altor obiecte, dacă sunt îndeplinite următoarele criterii:

a) plantele, produsele vegetale sau alte obiecte sunt susceptibile să prezinte riscuri nou identificate legate de organisme dăunătoare care nu sunt acoperite de măsuri și nu sunt referitoare sau nu pot fi încă legate de organismele dăunătoare de carantină sau de organismele dăunătoare care intră sub incidența unor măsuri aprobate în temeiul art.30 alin.(1);

b) experiența fitosanitară este insuficientă, de exemplu în legătură cu noile specii de plante sau căi de introducere, în ceea ce privește comerțul cu plantele, produsele vegetale sau alte obiecte vizate, originare sau expediate din alte țări;

c) nu a fost efectuată nici o evaluare, în ceea ce privește riscuri nou identificate referitoare la organismele dăunătoare plantelor, produselor vegetale sau altor obiecte din altă țară.

(2) Măsurile prevăzute la alin.(1) se aprobă ținând seama de prevederile capitolului II din anexa nr. 2 și anexei nr. 4 și stipulează următoarele:

a) inspecții și eșantionări sistematice și intensive la punctul de intrare în țară, pentru fiecare lot de plante, produse vegetale sau alte obiecte introduse și testarea eșantioanelor;

b) o perioadă de carantină, în cadrul unei stații de carantină sau a unei instalații de izolare, astfel cum este prevăzut la art.60, pentru a verifica absența riscului nou identificat în privința organismelor dăunătoare la plante, produse vegetale sau alte obiecte;

c) interzicerea introducerii plantelor, produselor vegetale sau altor obiecte.

(3) În cazurile prevăzute la alin.(2) lit. a) și b), măsurile referitoare la introducerea și circulația plantelor, produselor vegetale și a altor obiecte specificate la alin.(1) prevăd, de asemenea, măsuri specifice care trebuie luate înainte de introducerea în țară a respectivelor plante, produse vegetale sau alte obiecte.

(4) Măsurile prevăzute la alin.(1) se aplică până la stabilirea criteriilor organismelor dăunătoare care sunt susceptibile să fie asociate cu respectivele plante, produse vegetale sau alte obiecte și până la evaluarea completă a riscurilor prezentate de respectivele organisme dăunătoare, în conformitate cu capitolul I din anexa nr. 1.

(5) Din motive imperioase de urgență, justificate în mod corespunzător, pentru a aborda un risc grav, nou identificat, legat de organismele dăunătoare, Guvernul aprobă, în conformitate cu principiile stabilite în capitolul II din anexa nr. 2, acte de implementare, aplicabile imediat.

(6) Prin derogare de la măsurile aprobate în temeiul alin.(1), art.48 se aplică la introducerea și circulația plantelor, produselor vegetale sau altor obiecte utilizate în scopuri de testare oficială, științifice sau educaționale, pentru teste, selecția de soiuri sau reproducere.

(7) Autoritatea competentă efectuează anual, până la data de 30 aprilie, un raport privind aplicarea măsurilor prevăzute la alin.(2) lit. a) sau b) în cursul anului calendaristic precedent și informează, la cerere, alte autorități din alte țări atunci când a fost depistată prezența unui organism dăunător care este susceptibil să prezinte noi riscuri legate de organismele dăunătoare. Informarea are loc atunci când a fost refuzată introducerea unei plante, a unui produs vegetal sau a unui alt obiect sau a fost interzisă circulația sa pe teritoriul Republicii Moldova, deoarece autoritatea competentă consideră că interdicția prevăzută la alin.(2) lit. c) a fost încălcată.

Articolul 50. Raport cu privire la punerea în aplicare și eficacitatea măsurilor asociate importurilor

La expirarea fiecărei perioade de cinci ani de la intrarea în vigoare a prezentei Legi, autoritatea competentă prezintă un raport Guvernului cu privire la punerea în aplicare și eficacitatea măsurilor privind importul plantelor, produselor vegetale și altor obiecte, prevăzute la art.37 alin.(5), inclusiv o analiză cost-beneficiu și înaintează o propunere legislativă.

Articolul 51. Actualizarea anexei nr. 3 și anexei nr. 4

Guvernul propune, urmare a examinării rapoartelor elaborate de către autoritatea competentă, după trei ani de la data intrării în vigoare a prezentei Legi și în scopul de a adapta la evoluția cunoștințelor științifice, tehnice și a standardelor internaționale relevante, actualizarea Criteriilor pentru evaluarea plantelor, a produselor vegetale sau a altor obiecte cu risc ridicat, prevăzute în anexa nr. 3, conform art.42 și Elementelor pentru identificarea plantelor sau a produselor vegetale care sunt susceptibile să prezinte riscuri nou identificate legate de organismele dăunătoare sau alte riscuri fitosanitare suspectate pentru teritoriul Republicii Moldova, prevăzute în anexa nr. 4, conform art.49.

Articolul 52. Măsuri temporare aprobate cu privire la un pericol iminent

(1) Atunci când autoritatea competentă consideră că introducerea sau circulația unor plante, produse vegetale sau alte obiecte, prezintă un risc de organisme dăunătoare în ceea ce privește intrarea, stabilirea și răspândirea pe teritoriul țării a unui organism dăunător de carantină sau a unui organism dăunător evaluat ca îndeplinind condițiile pentru includerea pe lista organismelor dăunătoare de carantină și că riscul respectiv nu este atenuat în mod corespunzător prin măsurile prevăzute la art.17 alin. (1) și (2), art. 18 alin. (1), art.19 alin. (1), art. 28 alin. (1) și (2), art. 29 alin. (1)-(5), art. 30 alin. (1) și (3), art. 40 alin. (2), (3) și (4), art. 41 alin. (2)-(6), art. 42 alin. (3), art. 49 alin. (1) și art. 53, autoritatea competentă justifică tehnic sau științific despre măsurile necesare de a fi aprobate și notifică autoritățile competente ale altor țări despre măsurile care ar dori să fie implementate.

(2) În cazul în care se consideră că măsurile prevăzute la alin.(1) nu sunt sau nu pot fi luate pentru a permite atenuarea riscului prezentat de organismele dăunătoare, autoritatea competentă aprobă măsuri temporare pentru a proteja teritoriul țării de pericolul iminent. Măsurile temporare, precum și justificarea lor tehnică, sunt notificate imediat.

(3) Atunci când autoritatea competentă primește o notificare prevăzută la alin.(1) din partea altor țări, ea evaluează imediat dacă riscul prevăzut la alin.(1) este atenuat în mod corespunzător prin măsurile prevăzute la art.17 alin.(1) și (2), art.18 alin.(1), art. 19 alin. (1), art. 28 alin. (1) și (2), art. 9 alin. (1), art. 30 alin. (1) și (3), art. 40 alin. (2), (3) și (4), art. 41 alin. (2)-(6), art. 42 alin. (3), art. 49 alin. (1) și art. 53 sau dacă ar trebui aprobate eventuale noi măsuri în temeiul articolelor menționate.

(4) Atunci când, pe baza evaluării prevăzute la alin. (3), autoritatea competentă concluzionează că riscul specificat la alin. (1) nu este atenuat în mod corespunzător prin măsurile temporare aprobate sau dacă măsurile respective sunt disproporționate sau nu sunt justificate în mod potrivit, aceasta le modifică.

Articolul 53. Interzicerea introducerii în zonele protejate a plantelor, produselor vegetale și altor obiecte autohtone și originare sau expediate din și de pe anumite teritorii ale altor țări

(1) Plantele, produsele vegetale sau alte obiecte originare din alte țări sau de pe teritoriul Republicii Moldova nu pot fi introduse în zonele protejate.

(2) Guvernul aprobă lista plantelor, a produselor vegetale și a altor obiecte prevăzute la alin.(1), a căror introducere în zonele protejate este interzisă. Lista include plantele, produsele vegetale și alte obiecte, precum și zonele protejate și, după caz, țara de origine a acestora, astfel cum sunt prevăzute în Lista plantelor și produselor vegetale a căror introducere în țară și în zonele protejate este interzisă, aprobată de Guvern. În lista stabilită, plantele, produsele vegetale și alte obiecte sunt, de asemenea, identificate prin codurile NC aferente, atunci când acestea sunt disponibile. Sunt utilizate adițional, alte coduri stabilite prin legislația națională, atunci când acestea aduc precizări suplimentare cu privire la codul NC aplicabil pentru o plantă specifică, un produs vegetal sau alt obiect.

(3) Dacă o plantă, un produs vegetal sau alt obiect, care provine din afara unei zone protejate, prezintă un risc de organisme dăunătoare de a găzdui respectivul dăunător de carantină pentru zone protejate și dacă riscul respectiv nu poate fi redus prin aplicarea uneia sau a mai multora dintre măsurile prevăzute la pct.2 și 3 din capitolul I la anexa nr. 2, Guvernul modifică lista prevăzută la alin.(2) în sensul de a include în acest raport plantele, produsele vegetale sau obiectele și zona sau zonele protejate.

(4) Dacă o plantă, un produs vegetal sau un alt obiect inclus în lista prevăzută la alin.(2) nu prezintă un risc de organisme dăunătoare sau dacă prezintă un astfel de risc, dar acest risc poate fi redus prin aplicarea uneia sau a mai multora dintre măsurile prevăzute la pct. 2 și 3 din capitolul I la anexa nr. 2, Guvernul modifică respectiva listă în mod corespunzător. Nivelul de risc legat de organismele dăunătoare este evaluat în conformitate cu principiile prevăzute în capitolul I la anexa nr. 2.

(5) Autoritatea competentă informează prin sistemul electronic de notificare, prevăzut la art. 102, cu privire la cazurile în care plantele, produsele vegetale sau alte obiecte au fost introduse sau circulă în interiorul zonei protejate, cu încălcarea prevederilor alin. (1) și (2). După caz, autoritatea competentă notifică țara din care au fost introduse plantele, produsele vegetale sau alte obiecte în zona protejată.

Articolul 54. Plante, produse vegetale și alte obiecte cărora li se aplică cerințele speciale privind zonele protejate

(1) Unele plante, produse vegetale sau alte obiecte sunt introduse sau circulă în zonele protejate, numai dacă sunt îndeplinite cerințe speciale privind zonele protejate respective.

(2) Guvernul aprobă lista plantelor, produselor vegetale și a altor obiecte, zonele protejate și cerințele speciale privind zonele protejate, denumită Cerințe speciale pentru introducerea și circulația plantelor, produselor vegetale pe teritoriul Republicii Moldova. În lista stabilită, plantele, produsele vegetale și alte obiecte sunt, de asemenea, identificate prin codurile NC aferente, atunci când acestea sunt disponibile.

(3) Atunci când o plantă, un produs vegetal sau alt obiect care provine din afara zonei protejate și prezintă un risc de organisme dăunătoare pentru respectiva zonă protejată, din cauza probabilității de a găzdui un dăunător de carantină pentru zone protejate și dacă riscul respectiv poate fi redus prin aplicarea uneia sau a mai multora dintre măsurile prevăzute la punctele 2 și 3 din capitolul I la anexa nr. 2, Guvernul modifică actul prevăzut la alin.(2), pentru a include plantele, produsele vegetale sau obiectele și măsurile care trebuie aplicate în aceste cazuri. Măsurile și cerințele prevăzute la alin.(2), constituie cerințele speciale pentru zonele protejate.

(4) În cazul când o plantă, un produs vegetal sau un alt obiect inclus în lista prevăzută la alin.(3) nu prezintă un risc de organisme dăunătoare pentru zona protejată respectivă sau dacă prezintă un astfel de risc, însă riscul nu poate fi redus cu ajutorul cerințelor speciale pentru zonele protejate, Guvernul modifică Lista respectivă. Nivelul de risc legat de organismele dăunătoare este evaluat și se aprobă măsurile pentru a reduce riscul, în conformitate cu principiile prevăzute în capitolul II la anexa nr. 2.

(5) Autoritatea competentă informează prin sistemul electronic de notificare, prevăzut la art. 102, cu privire la cazurile în care plantele, produsele vegetale sau alte obiecte au fost introduse sau circulă în interiorul zonei protejate, încălcând astfel interdicțiile aprobate în conformitate cu prezentul articol. După caz, autoritatea competentă notifică țara din care au fost introduse plantele, produsele vegetale sau alte obiecte pe teritoriul Republicii Moldova.

Articolul 55. Informații cu privire la zonele protejate care trebuie puse la dispoziția călătorilor și a clienților serviciilor poștale

Prevederile art. 45 se aplică *mutatis mutandis* introducerii sau circulației în interiorul zonelor protejate a plantelor, produselor vegetale și altor obiecte.

Articolul 56. Excepție de la interdicțiile și cerințele legate de zonele de frontieră în ceea ce privește zonele protejate

Prevederile art.46 se aplică *mutatis mutandis* plantelor, produselor vegetale și altor obiecte care sunt incluse în Listele prevăzute la art. 53 alin. (2), (3) și (4) și la art.54 alin. (2), (3) și (4) care sunt introduse din zona de frontieră a unei țări în zonele protejate limitrofe zonei de frontieră.

Articolul 57. Cerințe legate de tranzitul fitosanitar în ceea ce privește zonele protejate

Prevederile art. 47 privind cerințele legate de tranzitul fitosanitar se aplică *mutatis mutandis* tranzitului fitosanitar al plantelor, produselor vegetale și al altor obiecte care sunt incluse în Listele prevăzute la art. 53 alin. (2), (3) și (4) și la art.54 alin.(2), (3) și (4) prin zonele protejate.

Articolul 58. Plante, produse vegetale și alte obiecte utilizate în scopuri de testare oficială, științifice sau educaționale, pentru teste, selecția de soiuri și reproducere în ceea ce privește zonele protejate

Prin derogare de la interdicțiile și cerințele prevăzute la art.53 alin.(1) și la art. 54 alin. (1), art. 48 se aplică *mutatis mutandis* introducerii și circulației în zonele protejate a plantelor, produselor vegetale și altor obiecte care sunt incluse în Listele prevăzute la art.53 alin.(2), (3) și (4) și la art.54 alin.(2), (3) și (4) și utilizate în scopuri de testare oficială, științifice sau educaționale, pentru teste, selecția de soiuri sau reproducere.

Articolul 59. Cerințe generale privind vehiculele, utilajele și materialul de ambalaj

(1) Vehiculele, utilajele și materialul de ambalaj utilizate pentru plantele, produsele vegetale sau alte obiecte care sunt prevăzute în actele aprobate în temeiul art.28 alin.(1) și (2), al art.30 alin.(1) și (3), al art.40 alin.(2), al art.41 alin.(2) și (3), al art.42 alin.(3) și al art.49 alin.(1) și care circulă spre, în sau prin interiorul Republicii Moldova în temeiul art.47, nu sunt infestate cu organisme dăunătoare de carantină și cu organismele dăunătoare care intră sub incidența unor măsuri aprobate în temeiul art.30 alin.(1).

(2) Prevederile alin.(1) se aplică zonelor protejate și în ceea ce privește organismele dăunătoare de carantină pentru zone protejate.

Articolul 60. Desemnarea stațiilor de carantină și a instalațiilor de izolare

(1) În scopurile prevăzute la art. 8, 48, 49 și 58, autoritatea competentă întreprinde una sau mai multe din măsurile următoare, ținând seama de riscul legat de organisme dăunătoare relevante:

a) desemnează stații de carantină sau instalații de izolare;

b) identifică și desemnează temporar spațiile operatorilor profesioniști sau ale altor persoane drept instalații de izolare pentru organismele dăunătoare și plantele, produsele vegetale sau alte obiecte, inclusiv utilizările lor, astfel cum se prevede în art. 8, 48 și 49.

(2) Autoritatea competentă transmite altor state, la cerere, lista stațiilor de carantină și a instalațiilor de izolare desemnate.

Articolul 61. Cerințe privind stațiile de carantină și instalațiile de izolare

(1) Stațiile de carantină și instalațiile de izolare prevăzute la art.60 respectă următoarele cerințe menite să prevină răspândirea organismelor dăunătoare de carantină:

a) oferă izolarea fizică a organismelor dăunătoare plantelor, produselor vegetale și a altor obiecte care trebuie ținute în carantină sau în izolare și se asigură că acestea nu sunt accesate sau îndepărtate din respectivele stații sau instalații fără consimțământul autorității competente;

b) dispun de sisteme sau au acces la sisteme pentru sterilizarea, decontaminarea sau distrugerea plantelor, produselor vegetale și a altor obiecte infestate și a deșeurilor și a echipamentelor înainte de îndepărtarea din stații sau instalații;

c) dispun de identificarea și descrierea sarcinilor stațiilor și instalațiilor, a persoanelor responsabile de efectuarea sarcinilor și a condițiilor în care acestea îndeplinesc respectivele sarcini;

d) dispun de suficient personal calificat și pregătit și cu o experiență corespunzătoare;

e) dispun de un plan de urgență pentru eliminarea eficace a oricărei prezențe neintenționate a unor organisme dăunătoare de carantină și a unor organisme dăunătoare care intră sub incidența unor măsuri aprobate în temeiul art.30 alin.(1) și pentru prevenirea răspândirii lor.

(2) Autoritatea competentă aprobă norme specifice pentru a asigura condiții uniforme de aplicare a cerințelor stabilite la alin.(1) în legătură cu tipul de plante, produse vegetale și alte obiecte și cu riscul real și potențial, inclusiv cerințe specifice în scopuri de testare oficială, științifice sau educaționale, pentru teste, selecția de soiuri sau reproducere.

Articolul 62. Funcționarea stațiilor de carantină și a instalațiilor de izolare

(1) Persoana responsabilă de stația de carantină sau de instalația de izolare monitorizează stația sau instalația respectivă și zonele din vecinătatea imediată a acesteia în vederea depistării prezenței neintenționate a dăunătorilor de carantină și a dăunătorilor care intră sub incidența unor măsuri aprobate în temeiul art.30 alin.(1).

(2) Dacă se constată sau există suspiciuni cu privire la prezența neintenționată a unui organism dăunător prevăzut la alin.(1), persoana responsabilă de stația de carantină sau de instalația de izolare ia măsurile corespunzătoare, pe baza planului de urgență prevăzut la art.61 alin.(1) lit. e). Obligațiile prevăzute pentru operatorii profesioniști la art.14 se aplică *mutatis mutandis* persoanei responsabile de stația de carantină sau de instalația de izolare.

(3) Persoana responsabilă de stația de carantină sau de instalația de izolare ține următoarele evidențe ce se păstrează pentru o perioadă de trei ani, privind:

- a) personalul angajat;
- b) vizitatorii care pătrund în stație sau în instalație;
- c) organismele dăunătoare, plantele, produsele vegetale și alte obiecte care intră și ies din stație sau din instalație;
- d) locul de origine a acestor plante, produse vegetale și alte obiecte;
- e) observații privind prezența unor dăunători pe aceste plante, produse vegetale și alte obiecte în interiorul stației de carantină sau al instalației de izolare și în vecinătatea imediată a acestora.

Articolul 63. Supravegherea stațiilor de carantină și a instalațiilor de izolare și revocarea desemnării

(1) Autoritatea competentă inspectează în mod periodic stațiile de carantină și instalațiile de izolare pentru a verifica dacă acestea respectă cerințele prevăzute la art.61 și condițiile de funcționare prevăzute la art.62. Frecvența inspecțiilor este stabilită de autoritatea competentă, în funcție de riscurile de dăunători, asociate funcționării stațiilor de carantină sau instalațiilor de izolare.

(2) Pe baza inspecției prevăzute la alin.(1), autoritatea competentă solicită persoanei responsabile de stația de carantină sau de instalația de izolare să pună în aplicare măsuri corectoare pentru a asigura conformitatea cu art. 61 și 62, fie imediat, fie într-un anumit termen.

(3) Atunci când autoritatea competentă concluzionează că stația de carantină sau instalația de izolare ori persoana responsabilă nu respectă art.61 și 62, întreprinde imediat măsurile necesare pentru a se asigura că neconformitatea cu dispozițiile prevăzute la alin. (1) nu persistă. Măsurile pot include revocarea sau suspendarea desemnării prevăzute la art. 60 alin. (1).

(4) Atunci când autoritatea competentă a luat măsuri în conformitate cu alin.(2), altele decât revocarea desemnării prevăzute la art.60 alin.(1) și dacă neconformitatea cu art. 61 și 62 persistă, aceasta revocă desemnarea fără întârziere.

Articolul 64. Eliberarea plantelor, a produselor vegetale și a altor obiecte din stațiile de carantină și instalațiile de izolare

(1) Plantele, produsele vegetale și alte obiecte pot să părăsească stațiile de carantină sau instalațiile de izolare numai sub supravegherea autorității competente, dacă se confirmă că sunt indemne de organisme dăunătoare de carantină și de organisme dăunătoare care intră sub incidența unor măsuri aprobate în temeiul art. 30 alin. (1) sau, după caz, de dăunători de carantină pentru zone protejate.

(2) Autoritatea competentă este responsabilă de supravegherea circulației plantelor, a produselor vegetale și a altor obiecte infestate cu un dăunător de carantină sau cu un dăunător pentru care se aplică măsurile aprobate în temeiul

art.30 alin.(1), dintr-o stație de carantină sau o instalație de izolare către o altă stație de carantină sau instalație de izolare, dacă circulația respectivă este justificată de motive de testare oficială sau științifice.

(3) Autoritatea competentă stabilește norme specifice cu privire la eliberarea plantelor, produselor vegetale și altor obiecte din stațiile de carantină și instalațiile de izolare și, după caz, cerințe privind etichetarea referitoare la eliberarea acestora sau la circulația acestora, prevăzută la alin. (2).

CAPITOLUL V

Înregistrarea operatorilor profesioniști și trasabilitatea

Articolul 65. Registrul operatorilor profesioniști

(1) Autoritatea competentă instituie și menține la zi un registru care conține următorii operatori profesioniști ce operează pe teritoriul Republicii Moldova:

a) operatorii profesioniști care introduc sau fac să circule în țară plante, produse vegetale și alte obiecte pentru care este necesar un certificat fitosanitar sau, după caz, un pașaport fitosanitar în conformitate cu actele aprobate în temeiul art. 72 alin.(1) și (2), art.73, art.74 alin. (1)-(4), art. 79 alin.(1) și art. 80 alin.(1);

b) operatorii profesioniști autorizați să elibereze pașapoarte fitosanitare în conformitate cu art. 89;

c) operatorii profesioniști care solicită autorității competente să elibereze certificatele prevăzute la art. 100 și art. 101;

d) operatorii profesioniști autorizați să aplice marcasele prevăzute la art.98, operatorii profesioniști autorizați să elibereze atestări în conformitate cu art.99, operatorii profesioniști care furnizează informații în conformitate cu art.45 sau 55, operatorii profesioniști care introduc în zonele de frontieră plante, produse vegetale sau alte obiecte în conformitate cu art.46 alin.(1) sau cu art.56, sau care desfășoară activități privind plantele relevante din zonele demarcate, cu excepția cazului în care respectivii operatori sunt înscriși într-un alt registru care este accesibil autorităților competente.

(2) Un operator profesionist poate fi înregistrat o singură dată în registrul autorității competente. După caz, înregistrarea se efectuează cu trimiteri explicite la fiecare dintre spațiile utilizate, după cum este prevăzut la art.66 alin. (2) lit. d).

(3) Prevederile alin.(1) nu se aplică unui operator profesionist care îndeplinește unul sau mai multe dintre următoarele criterii:

a) aprovizionează utilizatorii finali în mod exclusiv și direct cu cantități mici de plante, produse vegetale și alte obiecte, prin alte mijloace decât vânzările prin contracte la distanță;

b) aprovizionează utilizatorii finali în mod exclusiv și direct cu cantități mici de semințe, altele decât semințele care intră sub incidența art. 72 și stabilirea valorilor maxime pentru cantitățile mici de plante, produse vegetale sau

alte obiecte, astfel cum se prevede la lit. a). Valorile respective se stabilesc în funcție de plantele, produsele vegetale și alte obiecte și de riscurile legate de organismele dăunătoare;

c) activitatea sa profesională în ceea ce privește plantele, produsele vegetale și alte obiecte se limitează la transportul acestora pentru un alt operator profesionist;

d) activitatea sa profesională se referă exclusiv la transportul materialelor de orice tip care utilizează materiale de ambalaj din lemn.

Articolul 66. Procedura de înregistrare

(1) Operatorii profesioniști care intră sub incidența art.65 alin.(1) depun la autoritatea competentă o cerere de înregistrare.

(2) Cererea de înregistrare cuprinde următoarele elemente:

a) numele, adresa de înregistrare și datele de contact ale operatorului profesionist;

b) o declarație privind intenția operatorului profesionist de a exercita una sau mai multe dintre activitățile prevăzute la art.65 alin.(1), în ceea ce privește plantele, produsele vegetale și alte obiecte;

c) o declarație privind intenția operatorului profesionist de a desfășura, după caz, una sau mai multe dintre activitățile privind eliberarea pașapoartelor fitosanitare pentru plante, produse vegetale și alte obiecte, în conformitate cu art. 84 alin. (1); aplicarea marcajului pe materialele de ambalaj din lemn, astfel cum este prevăzut la art.96 alin.(1) și (2); eliberarea oricărei alte atestări, prevăzută la art. 99 alin.(1);

d) adresa spațiilor și, după caz, amplasarea parcelelor de teren utilizate de operatorul profesionist pentru desfășurarea activităților prevăzute la art. 65 alin.(1), în scopul înregistrării;

e) tipurile de marfă, familiile, genurile sau speciile de plante și de produse vegetale și, după caz, natura altor obiecte vizate de activitățile operatorului profesionist, astfel cum este prevăzut la art. 65 alin. (1).

(3) Autoritatea competentă înregistrează un operator profesionist fără întârziere atunci când cererea de înregistrare conține elementele prevăzute la alin.(2).

(4) Prin derogare de la alin.(1) și (2), autoritatea competentă înregistrează un operator profesionist fără ca acesta să depună o cerere de înregistrare, dacă operatorul respectiv este înregistrat și dacă toate elementele prevăzute la alin.(2) se află la dispoziția autorității competente. Dacă este cazul, operatorul profesionist prezintă o versiune actualizată a elementelor respective, în termen de 3 ani de la data intrării în vigoare a prezentei Legi.

(5) Operatorii înregistrați prezintă anual, dacă este cazul, informații actualizate privind eventualele modificări ale datelor prevăzute la alin.(2) lit. d) și e) și declarațiile prevăzute la alin.(2) lit. b) și c). Prezentarea informațiilor respective se realizează până la data de 30 aprilie a fiecărui an, în ceea ce

privește actualizarea datelor din anul precedent. Cererea de actualizare a datelor prevăzute la alin.(2) lit. a) se depune în termen de cel mult 30 de zile de la modificarea datelor respective.

(6) În cazul în care autoritatea competentă ia cunoștință de faptul că operatorul înregistrat nu mai desfășoară activitățile prevăzute la art.65 alin.(1) sau dacă elementele din cererea prezentată de către operatorul înregistrat în conformitate cu alin.(2) nu mai sunt corecte, aceasta solicită respectivului operator să rectifice, fie imediat, fie într-un interval de timp determinat, elementele în cauză. Dacă operatorul înregistrat nu rectifică elemente prevăzute la alin.(2) în termenul stabilit de autoritatea competentă, aceasta modifică sau revocă, după caz, înregistrarea operatorului.

Articolul 67. Conținutul registrului

Registrul prevăzut la art.65 alin.(1) conține elementele prevăzute la art.66 alin.(2) lit. a), b), d) și e); numărul de înregistrare oficial, care include inițial codul Republicii Moldova, format din două litere, prevăzut în norma ISO 3166-1-alpha-2 și, după caz, specificarea activităților prevăzute la art.66 alin.(2) lit. c) pentru care operatorul profesionist este autorizat.

Articolul 68. Disponibilitatea informațiilor din registre

(1) Pe baza unei cereri justificate din partea altor țări, autoritatea competentă, oferă informațiile disponibile din registrul prevăzut la art.65 alin.(1).

(2) Pe baza unei cereri justificate, autoritatea competentă care ține registrul, pune informațiile prevăzute la art.66 alin.(2) lit. a) și b) și la art.67 lit. b) referitoare la un anumit operator înregistrat, la dispoziția oricărui operator profesionist care este stabilit în Republica Moldova, pentru uz propriu.

(3) Prezentul articol se aplică fără a aduce atingere normelor naționale privind confidențialitatea, accesul la informații și protecția datelor cu caracter personal.

Articolul 69. Trasabilitatea

(1) Un operator profesionist căruia i se furnizează plante, produse vegetale sau alte obiecte pentru care se aplică cerințe sau condiții, în conformitate cu art.28 alin.(1) lit. b)-e), alin.(2) și (3), art.30 alin.(1), (3) și (4), art.37 alin.(2), art.41 alin.(2)-(6), art.46 alin.(1) și (3), art.48 alin.(1) și (2), art.49 alin.(1), art.54 alin.(2), (3) și (4), art.56, art.57, art.58 și cu art.79 alin.(1), ține evidențe care să permită operatorului respectiv să identifice fiecare unitate de comerț de plante, produse vegetale sau alte obiecte furnizate, inclusiv operatorii profesioniști care le-au furnizat.

(2) Un operator profesionist care furnizează plante, produse vegetale sau alte obiecte pentru care se aplică cerințe sau condiții, în conformitate cu art. 28 alin.(1) lit. b)-e), alin.(2) și (3), art.30 alin.(1), (3) și (4), art. 37 alin. (2), art. 41 alin.(2)-(6), art.46 alin.(1) și (3), art.47 alin.(1), art.48 alin. (1) și (2), art. 49

alin.(1), art.54 alin.(2), (3) și (4), art.56, art.57, art.58 și cu art.79 alin. (1) ține evidențe care să-i permită operatorului respectiv să identifice fiecare unitate de comerț de plante, produse vegetale sau alte obiecte pe care le-a furnizat și operatorii profesioniști cărora le-au fost furnizate.

(3) La eliberarea pașaportului fitosanitar de către un operator autorizat sau de către autoritatea competentă, în temeiul art.84 alin.(1), în scopul asigurării trasabilității operatorul profesionist înregistrează următoarele informații în ceea ce privește pașaportul fitosanitar:

- a) după caz, operatorul profesionist care a furnizat unitatea de comerț;
- b) operatorul profesionist căruia i-a fost furnizată unitatea de comerț;
- c) informații relevante privind pașaportul fitosanitar.

(4) Operatorii profesioniști păstrează evidențele prevăzute la alin. (1), (2) și (3) timp de cel puțin trei ani de la data la care planta, produsul vegetal sau alt obiect a fost furnizat către sau de către aceștia.

(5) La propunerea autorității competente, Guvernul stabilește norme specifice privind următoarele elemente:

a) o perioadă minimă mai lungă sau mai scurtă decât cea prevăzută la alin.(4) cu privire la anumite plante, atunci când acest lucru este justificat de durata perioadei de cultivare a plantelor respective;

b) cerințe referitoare la accesibilitatea evidențelor care trebuie ținute de operatorii profesioniști, prevăzute la alin. (1) și (2).

(6) Operatorii profesioniști prevăzuți la alin.(4), transmit autorității competente, la cerere, informațiile din evidențele prevăzute la alin. (1), (2) și (3).

(7) Prezentul articol nu se aplică operatorilor profesioniști prevăzuți la art.65 alin.(3) lit. c) și d).

Articolul 70. Circulația plantelor, a produselor vegetale și a altor obiecte în interiorul spațiilor operatorilor profesioniști și între acestea

(1) Operatorii profesioniști cărora li se furnizează sau care furnizează plante, produse vegetale sau alte obiecte prevăzute la art.69 alin.(1) și (2) instituie sisteme sau proceduri de trasabilitate care să permită identificarea deplasărilor respectivelor plante, produse vegetale și alte obiecte în interiorul propriilor spații și între acestea.

(2) Prevederile alin.(1) nu se aplică operatorilor profesioniști prevăzuți la art.65 alin.(3) lit. c) și d).

(3) Informațiile identificate de sistemele sau procedurile prevăzute la alin.(1) cu privire la circulația plantelor, a produselor vegetale și a altor obiecte în interiorul spațiilor operatorilor profesioniști și între acestea, sunt puse la dispoziția autorității competente, la cererea acesteia.

CAPITOLUL VI

Certificarea plantelor, a produselor vegetale și a altor obiecte

Articolul 71. Certificatul fitosanitar

(1) Un certificat fitosanitar pentru introducerea plantelor, a produselor vegetale și a altor obiecte este un document eliberat de o altă țară, care îndeplinește condițiile de la art.76, are conținutul prevăzut în anexa nr. 5 sau, dacă este cazul, în anexa nr. 6 și certifică faptul că planta, produsul vegetal sau alt obiect îndeplinește cumulativ următoarele condiții:

a) este indemn(ă) de organisme dăunătoare de carantină și de organisme dăunătoare care intră sub incidența unor măsuri aprobate în temeiul art.30 alin.(1);

b) respectă prevederile art.37 alin.(1) în ceea ce privește prezența organismelor dăunătoare reglementate care nu sunt de carantină la plantele destinate plantării;

c) respectă cerințele prevăzute la art.41 alin.(2)-(6) sau, după caz, la art.54 alin.(2), (3) și (4);

d) după caz, respectă normele aprobate în conformitate cu prevederile art.28 alin.(1) lit. e) și alin.(2), inclusiv al art.30 alin.(1).

(2) Certificatul fitosanitar precizează la rubrica „Declarație suplimentară” care cerință specifică este îndeplinită, ori de câte ori actul aprobat în temeiul art.28 alin.(1) și (2), al art.30 alin.(1) și (3), al art.37 alin.(2), al art.41 alin.(2) și (3) și al art.54 alin.(2) și (3), permite mai multe opțiuni diferite în ceea ce privește aceste cerințe. Specificația respectivă include textul integral al cerinței relevante.

(3) Dacă este cazul, certificatul fitosanitar prevede că plantele, produsele vegetale sau alte obiecte respectă măsurile fitosanitare recunoscute ca echivalente, în conformitate cu art.44 și cerințele speciale, prevăzute la art. 41 alin.(3).

(4) Dacă este cazul, Guvernul propune modificarea anexelor nr. 5 și nr. 6, în scopul adaptării la evoluția standardelor internaționale relevante.

Articolul 72. Plante, produse vegetale și alte obiecte pentru care sunt necesare certificate fitosanitare

(1) La propunerea autorității competente, Guvernul aprobă lista plantelor, produselor vegetale și a altor obiecte și a țărilor de origine sau de expediere pentru care este necesar un certificat fitosanitar, care sunt identificate prin codurile NC aferente, atunci când acestea sunt disponibile și include:

a) toate plantele destinate plantării, altele decât semințele;

b) plantele, produsele vegetale și alte obiecte incluse pe lista de Plante, produse vegetale și alte bunuri conexe, potențial purtătoare de organisme dăunătoare, aprobată de Guvern;

c) plantele, produsele vegetale și alte obiecte pentru care au fost prevăzute cerințe în conformitate cu art.28 alin.(1) lit. e) și cu art.30 alin.(1), în ceea ce privește introducerea acestora pe teritoriul Republicii Moldova;

d) semințele sau, după caz, cartofii de sămânță care sunt incluse în lista prevăzută la art.37 alin.(2) și care intră sub incidența deciziilor de echivalare aprobate în temeiul lit. b), d), e), f), g) la alin.(3) din art.37 și cu cele prevăzute în Cerințele privind calitatea și comercializarea semințelor de plante furajere și Cerințele cu privire la producerea, comercializarea și utilizarea materialului forestier de reproducere în Republica Moldova.

e) plantele, produsele vegetale și alte obiecte care sunt incluse în lista prevăzută la art.41 alin.(2)-(6);

f) plantele, produsele vegetale și alte obiecte care intră sub incidența art.49 alin.(2) lit. a) și b).

(2) Prevederile alin.(1) lit. a)-e) nu se aplică, iar certificatul fitosanitar nu este necesar în cazul în care actul aprobat în conformitate cu art.28 alin.(1) lit. e), art.30 alin.(1) sau art.41 alin.(2)-(6) prevede o dovadă a conformității sub forma unui marcaj oficial, astfel cum este prevăzut la art.96 alin.(1) și (2) sau a unei alte atestări oficiale, prevăzute la art.99 alin.(1).

(3) Guvernul modifică lista prevăzută la alin.(1), în oricare dintre următoarele cazuri:

a) în cazul în care o plantă, un produs vegetal sau un alt obiect, inclus în lista respectivă, nu îndeplinește prevederile alin.(1) lit. c), d) sau e);

b) în cazul în care o plantă, un produs vegetal sau un alt obiect, care nu a fost inclus în lista respectivă, îndeplinește prevederile alin.(1) lit. c), d) sau e).

(4) Adicional la cazurile prevăzute la alin.(2), Guvernul modifică lista prevăzută la alin.(1), în conformitate cu principiile prevăzute în capitolul II din anexa nr. 2, în cazul în care există riscul ca o plantă, un produs vegetal sau un alt obiect, care nu sunt incluse în actul respectiv, să găzduiască un organism dăunător de carantină ori un organism dăunător care face obiectul măsurilor aprobate în conformitate cu art.30 alin.(1) sau în cazul în care, pentru o plantă, un produs vegetal sau alt obiect care sunt incluse în actul prevăzut, riscul respectiv nu mai există.

(5) Prin derogare de la alin.(1), (2) și (3), nu se solicită un certificat fitosanitar pentru plantele, produsele vegetale sau alte obiecte care intră sub incidența art.46, art.47 și art.48 și a art.75 alin.(1).

Articolul 73. Alte plante pentru care sunt necesare certificate fitosanitare

(1) La propunerea autorității competente, Guvernul aprobă lista altor plante decât cele care sunt incluse pe lista prevăzută la art.72 alin.(1), pentru care sunt necesare certificate fitosanitare la introducerea acestora în țară.

(2) Prevederile alin.(1) nu se aplică pentru plantele în cazul cărora o evaluare, bazată pe dovezi privind riscurile legate de organisme dăunătoare și pe experiența comercială, demonstrează că un astfel de certificat nu este necesar. Evaluarea ține seama de criteriile prevăzute în anexa nr. 7.

(3) Plantele incluse în lista prevăzută la alin.(1) sunt identificate prin codurile NC aferente, atunci când acestea sunt disponibile. Adicional, sunt prevăzute alte coduri stabilite prin legislația națională, atunci când acestea aduc precizări suplimentare cu privire la codul NC, aplicabil pentru o plantă specifică, un produs vegetal sau alt obiect specific.

Articolul 74. Plantele, produsele vegetale și alte obiecte pentru care sunt necesare certificate fitosanitare pentru introducerea într-o zonă protejată

(1) Adicional la cazurile prevăzute la art.72 alin.(1)-(4), sunt necesare certificate fitosanitare pentru introducerea unor plante, produse vegetale și alte obiecte în zonele protejate din țara de origine sau de expediere.

(2) Guvernul aprobă lista plantelor, produselor vegetale și altor obiecte și a țărilor de origine sau de expediere, prevăzute la alin.(1), care include:

a) plantele, produsele vegetale și alte obiecte, prevăzute în Plante, produse vegetale și alte bunuri conexe, potențiale purtătoare de organisme dăunătoare cu relevanță pentru zonele protejate;

b) plantele, produsele vegetale și alte obiecte care sunt prevăzute la art.54 alin.(2), (3) sau (4).

(3) Plantele, produsele vegetale și alte obiecte sunt, de asemenea, identificate prin codurile NC aferente, atunci când acestea sunt disponibile. Adicional, sunt prevăzute alte coduri stabilite prin legislația națională, atunci când acestea aduc precizări suplimentare cu privire la codul NC, aplicabil pentru o plantă specifică, un produs vegetal sau alt obiect specific.

(4) Un certificat fitosanitar nu este necesar pentru plantele, produsele vegetale și alte obiecte incluse pe listă, în cazul în care cerințele aprobate în conformitate cu art.54 alin.(2), (3) sau (4) prevede o dovadă a conformității sub forma unui marcaj oficial, astfel cum se prevede la art.96 alin.(1) și (2) sau a unei alte atestări oficiale, astfel cum se prevede la art.99 alin.(1).

(5) Guvernul modifică lista prevăzută la alin.(2), în următoarele cazuri:

a) atunci când o plantă, un produs vegetal sau un alt obiect inclus în actul respectiv, nu îndeplinește prevederile alin.(2) lit. b);

b) atunci când o plantă, un produs vegetal sau alt obiect care nu sunt incluse în actul respectiv îndeplinește cerințele de la alin.(2) lit. b).

(6) Adicional la cazurile specificate la alin.(5), Guvernul modifică lista prevăzută la alin.(2), în conformitate cu principiile prevăzute în capitolul II din anexa nr. 2, în cazul în care există riscul ca o plantă, un produs vegetal sau un alt obiect, care nu sunt incluse în această listă, să găzduiască dăunătorul de carantină pentru zone protejate sau în cazul în care, pentru o plantă, un produs vegetal sau alt obiect care sunt incluse în această listă, riscul respectiv nu mai există.

(7) Prin derogare de la alin.(1)-(6), nu se solicită un certificat fitosanitar pentru plantele, produsele vegetale sau alte obiecte care intră sub incidența art.56, art.57, art.58 și a art.75 alin.(1).

Articolul 75. Excepții pentru bagajele călătorilor

(1) Cantități mici de plante, altele decât plantele destinate plantării și de produse vegetale și alte obiecte provenind dintr-o altă țară pot fi exceptate de la cerința privind certificatul fitosanitar prevăzută la art. 72 alin. (1) și (2), la art. 73 alin.(1) și la art. 74 alin. (1), (2) și (3), dacă acestea îndeplinesc cumulativ următoarele condiții:

- a) sunt introduse în cadrul bagajelor personale ale călătorilor;
- b) nu sunt folosite în scopuri comerciale sau profesionale;
- c) care sunt incluse în lista prevăzută la alin.(2).

(2) Guvernul aprobă lista plantelor, produselor vegetale și altor obiecte prevăzute la alin.(1), precum și a altor țări vizate și stabilește cantitatea maximă, după caz, a plantelor, a produselor vegetale și a altor obiecte care urmează să facă obiectul excepției prevăzute la alin.(1) și, după caz, una sau mai multe dintre măsurile de gestionare a riscurilor prevăzute în capitolul I din anexa nr. 2. Această listă, stabilește cantitățile maxime și, după caz, măsurile de gestionare a riscurilor, care se decid în funcție de riscul legat de organismele dăunătoare prezentat de cantități mici din aceste plante, produse vegetale și alte obiecte, în conformitate cu criteriile stabilite în capitolul II din anexa nr. 2.

Articolul 76. Condiții care trebuie îndeplinite de un certificat fitosanitar

(1) Fără a aduce atingere obligațiilor stabilite în temeiul CIPP și ținând seama de standardele internaționale relevante, autoritatea competentă acceptă un certificat fitosanitar care însoțește plantele, produsele vegetale sau alte obiecte care urmează a fi introduse, numai dacă respectivul certificat are conținutul prevăzut în anexa nr. 5. În cazul în care plantele, produsele vegetale sau alte obiecte urmează a fi introduse dintr-o țară din care nu sunt originare, autoritatea competentă acceptă numai un certificat fitosanitar care are conținutul prevăzut în anexa nr. 5 sau, dacă este cazul, în anexa nr. 6. Autoritatea competentă nu acceptă certificatul fitosanitar dacă nu este prezentă declarația suplimentară prevăzută la art.71 alin.(2) sau dacă aceasta nu este corectă și în cazul în care extrasul prevăzut la art.71 alin.(3), nu este prezent. Autoritatea competentă nu acceptă un certificat fitosanitar de reexport dacă respectivul certificat fitosanitar nu este însoțit de certificatul fitosanitar de reexport original sau de o copie certificată a certificatului fitosanitar de reexport original.

(2) Autoritatea competentă acceptă numai certificate fitosanitare care îndeplinesc următoarele cerințe:

- a) sunt eliberate în limba română, rusă sau engleză;
- b) se adresează organizației naționale pentru protecția plantelor;

c) au fost eliberate într-un termen nu mai mare de 14 zile înainte de data la care plantele, produsele vegetale sau alte obiecte acoperite de acestea au părăsit țara în care au fost eliberate certificatele.

(3) În cazul unei țări care este parte contractantă la CIPP, autoritatea competentă acceptă doar certificatele fitosanitare eliberate de organizația națională oficială pentru protecția plantelor din respectiva țară sau, sub răspunderea acesteia, de către un funcționar public care este calificat din punct de vedere tehnic și autorizat în mod corespunzător de respectiva organizație națională oficială pentru protecția plantelor.

(4) În cazul unei țări care nu este parte contractantă la CIPP, autoritatea competentă acceptă numai certificatele fitosanitare eliberate de autoritățile care sunt competente în conformitate cu normele naționale ale țării respective.

(5) Suplimentar condiției prevăzute la alin.(4), Guvernul stabilește, dacă este necesar, alte condiții de acceptare.

(6) Certificatele fitosanitare electronice sunt acceptate numai dacă sunt furnizate prin sistemul informatizat de gestionare a informațiilor sau în cadrul unui schimb electronic cu un sistem informatizat de gestionare a informațiilor pentru controale oficiale din domeniul agroalimentar.

Articolul 77. Anularea unui certificat fitosanitar

(1) În cazul în care un certificat fitosanitar a fost eliberat în conformitate cu art.71 alin.(1), (2) și (3) și autoritatea competentă concluzionează că nu sunt îndeplinite condițiile prevăzute la art.76, anulează certificatul fitosanitar și se asigură că acesta nu mai însoțește respectivele plante, produse vegetale sau alte obiecte. În acest caz, în ceea ce privește plantele, produsele vegetale sau alte obiecte, autoritatea competentă întreprinde una din măsurile care trebuie luate în cazul transporturilor neconforme care intră în Republica Moldova, prevăzute în legislația națională privind controalele oficiale. După anulare, autoritatea competentă aplică pe fața certificatului, într-o poziție vizibilă, o ștampilă triunghiulară de culoare roșie, cu marcajul „certificat anulat”, împreună cu denumirea sa și data anulării. Mențiunea se scrie cu litere mari, în limba română și în cel puțin o limbă de circulație internațională.

(2) Prin sistemul electronic de notificare prevăzut la art.102, autoritatea competentă informează țara care a eliberat certificatul fitosanitar, în cazul în care un certificat fitosanitar a fost anulat în temeiul alin.(1).

(3) Autoritatea competentă aprobă aspecte tehnice privind anularea certificatelor fitosanitare electronice, astfel cum prevede art.76 alin.(6).

Articolul 78. Pașapoartele fitosanitare

Un pașaport fitosanitar este o etichetă oficială pentru circulația plantelor, a produselor vegetale și a altor obiecte pe teritoriul Republicii Moldova și, după caz, înspre zonele protejate și în interiorul acestora, care atestă conformitatea cu toate cerințele prevăzute la art.85 și pentru circulația înspre zonele protejate și în

interiorul acestora, cu cerințele prevăzute la art.86 și are conținutul și formatul prevăzute la art.83.

Articolul 79. Plante, produse vegetale și alte obiecte pentru care este necesar un pașaport fitosanitar

(1) Pentru circulația plantelor, produselor vegetale sau a altor obiecte sunt necesare pașapoarte fitosanitare. Guvernul aprobă lista plantelor, produselor vegetale și altor obiecte pentru circulația cărora pe teritoriul țării este necesar un pașaport fitosanitar, care include:

- a) toate plantele destinate plantării, altele decât semințele;
- b) plantele, produsele vegetale și alte obiecte, prevăzute în Plante, produse vegetale și bunuri conexe, potențial purtătoare de organisme dăunătoare, cu relevanță pentru Republica Moldova, care vor circula în țară însoțite de pașaport fitosanitar, în măsura în care nu sunt incluse la lit. a);
- c) plantele, produsele vegetale și alte obiecte pentru care au fost aprobate cerințe în conformitate cu art.28 alin.(1), (2) sau (3) sau cu art.30 alin.(1), (3) sau (4) privind circulația acestora;
- d) semințele care sunt incluse în lista prevăzută la art.37 alin.(2);
- e) plantele, produsele vegetale și alte obiecte care sunt incluse în lista prevăzută la art.41 alin.(2)-(6) în ceea ce privește circulația lor pe teritoriul țării, cu excepția plantelor destinate plantării, a produselor vegetale și a altor obiecte care necesită o altă etichetă specifică sau un alt tip de atestare în temeiul articolului respectiv.

(2) Guvernul modifică lista prevăzută la alin.(1), în următoarele cazuri:

- a) în cazul în care o plantă, un produs vegetal sau un alt obiect, care nu a fost inclus în această listă, îndeplinește condițiile de la alin.(1) lit. c), d) sau e);
- b) în cazul în care o plantă, un produs vegetal sau un alt obiect, care sunt incluse pe lista respectivă, nu îndeplinește condițiile de la alin.(1) lit. c), d) sau e).

(3) Adicional cazurilor prevăzute la alin.(2), Guvernul modifică lista prevăzută la alin.(1), în conformitate cu principiile prevăzute în capitolul II din anexa nr. 2, în cazul în care există riscul ca o plantă, un produs vegetal sau alt obiect care nu este inclus în respectivul act să găzduiască un organism dăunător de carantină sau în cazul în care, pentru o plantă, un produs vegetal sau alt obiect inclus în actul prevăzut, riscul respectiv nu mai există.

(4) Prin derogare de la alin.(1), (2) și (3), nu este necesar un pașaport fitosanitar pentru plantele, produsele vegetale sau alte obiecte care intră sub incidența art. 46, art.47, art.48 și art.75.

(5) La expirarea a patru ani de la intrarea în vigoare a prezentei Legi, autoritatea competentă prezintă Guvernului un raport privind experiența dobândită ca urmare a extinderii sistemului pașaportului fitosanitar la circulația în ansamblu a plantelor destinate plantării, împreună cu o analiză clară a

costurilor și a beneficiilor pentru operatori, iar Guvernul, dacă este cazul, înaintează o propunere legislativă.

Articolul 80. Plantele, produsele vegetale și alte obiecte pentru care este necesar un pașaport fitosanitar pentru introducerea și circulația în zonele protejate

(1) Pașapoartele fitosanitare sunt necesare pentru plante, produse vegetale și alte obiecte care sunt introduse sau care circulă în interiorul zonelor protejate. Guvernul aprobă lista acelor plante, produse vegetale și alte obiecte pentru care este necesar un pașaport fitosanitar la introducerea și deplasarea acestora în interiorul zonelor protejate, care include:

a) plantele, produsele vegetale și alte obiecte, prevăzute în Plante, produse vegetale și bunuri conexe, potențial purtătoare de organisme dăunătoare, cu relevanță pentru zonele protejate și care trebuie să fie însoțite de un pașaport fitosanitar, valabil pentru zona protejată, atunci când sunt introduse sau se află în circulație în zona prevăzută, aprobată de Guvern;

b) alte plante, produse vegetale și alte obiecte care sunt incluse în lista prevăzută la art.54 alin.(3) și (4).

(2) Guvernul modifică lista prevăzută la alin.(1), în următoarele cazuri:

a) atunci când o plantă, un produs vegetal sau alt obiect care nu este inclus(ă) pe lista respectivă îndeplinește prevederile de la alin.(1) lit. b);

b) în cazul în care o plantă, un produs vegetal sau un alt obiect inclus în actul respectiv nu îndeplinește prevederile alin.(1) lit. b).

(3) Adicional cazurilor prevăzute la alin.(2), Guvernul modifică lista prevăzută la alin.(1), în conformitate cu principiile prevăzute în capitolul II din anexa nr. 2, în cazul în care există riscul ca o plantă, un produs vegetal sau un alt obiect, care nu este inclus(ă) pe lista prevăzută, să găzduiască organismul dăunător de carantină pentru zone protejate, sau în cazul în care, pentru o plantă, un produs vegetal sau alt obiect care este inclus(ă) pe listă, riscul respectiv nu mai există.

(4) Prin derogare de la alin.(1), (2) și (3), nu este necesar un pașaport fitosanitar pentru plantele, produsele vegetale sau alte obiecte care intră sub incidența art.56, 57 și 58.

Articolul 81. Excepție în ceea ce privește furnizarea directă către utilizatorii finali

(1) Nu este necesar un pașaport fitosanitar pentru circulația plantelor, a produselor vegetale sau a altor obiecte furnizate direct către un utilizator final, inclusiv grădinarilor amatori. Prezenta excepție nu se aplică:

a) utilizatorilor finali care primesc plantele, produsele vegetale sau alte obiecte prin vânzări prin contracte la distanță;

b) utilizatorilor finali ai plantelor, produselor vegetale sau altor obiecte pentru care este necesar un pașaport fitosanitar pentru zone protejate în temeiul art. 80.

(2) Guvernul stabilește cerințele specifice, prevăzute la alin.(1) lit. b), fiind aplicabile numai organismelor dăunătoare relevante pentru zona protejată sau numai plantelor, produselor vegetale sau a altor obiecte.

(3) Guvernul aprobă cerințele care prevăd cazurile în care, pentru plantele, produsele vegetale sau alte obiecte, excepția de la alin.(1) se aplică exclusiv cantităților mici și care definesc cantitățile pe perioade de timp, în funcție de planta, produsul vegetal sau alt obiect și de riscurile legate de organismele dăunătoare.

Articolul 82. Excepții pentru circulația în spațiile unui operator înregistrat și între acestea

(1) Pentru circulația plantelor, produselor vegetale și ale altor obiecte nu este necesar pașaportul fitosanitar pentru spațiile aceluiași operator înregistrat, aflate în imediată apropiere una față de cealaltă și între acestea.

(2) Autoritatea competentă este în drept să stabilească imediata apropiere a spațiilor și să precizeze dacă trebuie eliberate anumite documente pentru circulația prevăzută la alin.(1), în locul pașaportului fitosanitar.

Articolul 83. Conținutul și formatul pașaportului fitosanitar

(1) Pașaportul fitosanitar se prezintă sub forma unei etichete distincte, aplicată pe orice suport corespunzător pentru tipărirea elementelor prevăzute la alin.(2), cu condiția ca pașaportul fitosanitar să se poată distinge în mod clar de orice alte informații sau etichete care sunt pe suportul respectiv. Pașaportul fitosanitar este ușor de observat și lizibil, iar informația înscrisă pe acesta este durabilă și nu poate fi modificată.

(2) Pașaportul fitosanitar conține elementele prevăzute în anexa nr. 8.

(3) Prin derogare de la anexa nr. 8 pct.1 sbp.5), codul de trasabilitate nu este necesar în cazurile în care plantele destinate plantării îndeplinesc cumulativ următoarele condiții:

a) sunt pregătite astfel, încât sunt gata de vânzare către utilizatorii finali fără nicio altă pregătire suplimentară și nu există riscuri în ceea ce privește răspândirea organismelor dăunătoare de carantină sau a organismelor dăunătoare care intră sub incidența unor măsuri aprobate în temeiul art. 30 alin. (1);

b) nu aparțin tipurilor sau speciilor care sunt incluse în lista prevăzută la alin.(4).

(4) Autoritatea competentă identifică și aprobă tipurile și speciile de plante destinate plantării pentru care derogarea prevăzută la alin. (3) nu se aplică.

(5) Pașaportul fitosanitar pentru introducerea și circulația în interiorul unei zone protejate conține elementele prevăzute în anexa nr. 9.

(6) În cazul plantelor destinate plantării produse sau plasate pe piață, sub formă de materiale de prebază, de bază ori certificate sau semințe de prebază, de bază ori certificate sau material săditor pentru cartofi de prebază, de bază ori certificat, astfel cum este prevăzut la art.37 alin.(3) lit. b), c), e), f), g), h), cu cele prevăzute în Cerințele privind calitatea și comercializarea semințelor de plante furajere și Cerințele cu privire la producerea, comercializarea și utilizarea materialului forestier de reproducere în Republica Moldova, pașaportul fitosanitar este inclus în mod distinct în eticheta oficială, elaborată în conformitate cu prevederile prevăzute.

(7) În cazul în care se aplică alin.(6), pașaportul fitosanitar conține elementele prevăzute în anexa nr. 10, iar pașaportul fitosanitar pentru introducerea și circulația în interiorul unei zone protejate conține elementele prevăzute în anexa nr. 11.

(8) Guvernul, atunci când este cazul, propune modificarea anexelor nr. 8, nr. 9, nr. 10 și nr. 11, pentru a adapta elementele respective la evoluția cunoștințelor științifice și tehnice.

(9) În cazul în care natura plantelor, produselor vegetale sau a altor obiecte impune acest lucru, se stabilesc prevederi referitoare la dimensiunile pașapoartelor fitosanitare pentru respectivele plante, produse vegetale sau alte obiecte.

(10) Un pașaport fitosanitar este eliberat, de asemenea, în format electronic (denumit în continuare - pașaport fitosanitar electronic) cu condiția ca acesta să conțină toate elementele prevăzute la alin. (2) și (3) și ca aspectele tehnice să fie stabilite prin procedurile prevăzute la alin.(11).

(11) Autoritatea competentă aprobă proceduri prin care stabilește aspectele tehnice pentru eliberarea pașapoartelor fitosanitare electronice și modalități corespunzătoare, credibile și eficiente pentru eliberarea respectivelor pașapoarte fitosanitare.

Articolul 84. Eliberarea pașapoartelor fitosanitare de către autoritatea competentă și operatorii profesioniști autorizați

(1) Pașapoartele fitosanitare se eliberează de către autoritatea competentă sau de către operatorii profesioniști autorizați, sub supravegherea autorității competente. Operatorii profesioniști autorizați eliberează pașapoarte fitosanitare numai pentru plantele, produsele vegetale sau alte obiecte pentru care sunt responsabili.

(2) Operatorii profesioniști autorizați eliberează pașapoarte fitosanitare doar în spațiile, depozitele colective și centrele de distribuție aflate sub responsabilitatea lor și declarate de aceștia în conformitate cu art.66 alin.(2) lit. d) sau, în cazul în care se aplică art.94 alin.(1), într-un alt amplasament, dacă acest lucru este permis de autoritatea competentă.

Articolul 85. Cerințe de fond pentru pașaportul fitosanitar

Un pașaport fitosanitar se eliberează pentru o plantă, un produs vegetal sau alt obiect care este liber(ă) de organisme dăunătoare de carantină sau de organisme dăunătoare care intră sub incidența unor măsuri aprobate în temeiul art.30 alin.(1); respectă prevederile art.37 alin. (1) în ceea ce privește prezența organismelor dăunătoare reglementate care nu sunt de carantină la plantele destinate plantării și prevederile art.37 alin.(4) referitoare la măsurile care trebuie luate; respectă cerințele referitoare la circulația pe teritoriul țării, astfel cum este prevăzut la art.41 alin.(2)-(6); respectă normele aprobate în conformitate cu măsurile relevante aprobate în temeiul art.17 alin. (3), al art. 28 alin. (1) lit. b)-e), al art.28 alin. (2) și al art. 30 alin. (1) și (3); respectă măsurile aprobate și întreprinse de autoritatea competentă, în vederea eradicării organismelor dăunătoare de carantină în temeiul art. 17 alin.(1) sau a organismelor dăunătoare cărora li se aplică măsuri aprobate, în conformitate cu art.30 alin. (1) și pentru eradicarea organismelor dăunătoare care se califică provizoriu drept organisme dăunătoare de carantină, în conformitate cu art.29 alin.(1)-(5).

Articolul 86. Cerințe de fond pentru pașaportul fitosanitar pentru circulația înspre zonele protejate și în interiorul acestora

(1) Un pașaport fitosanitar se eliberează pentru introducerea și circulația în interiorul unei zone protejate, a unei plante, a unui produs vegetal și a altui obiect care îndeplinește toate cerințele prevăzute la art.85, inclusiv următoarele cerințe:

a) este indemn(ă) de organisme dăunătoare de carantină pentru zone protejate;

b) respectă cerințele prevăzute la art.54 alin.(2), (3) și (4).

(2) În cazul în care se aplică art.33 alin.(2), pașaportul fitosanitar prevăzut la alin.(1) nu se eliberează pentru plantele, produsele vegetale sau alte obiecte originare din zona demarcată care pot găzdui un organism dăunător pentru zone protejate.

Articolul 87. Examinări necesare pentru pașapoartele fitosanitare

(1) Un pașaport fitosanitar este eliberat numai pentru plantele, produsele vegetale și alte obiecte pentru care o examinare minuțioasă, efectuată în conformitate cu alin.(2), (3) și (4), demonstrează că acestea îndeplinesc cerințele art.85 și, după caz, ale art.86. Plantele, produsele vegetale și alte obiecte sunt examinate de către operatorul autorizat și autoritatea competentă în mod individual sau pe eșantioane reprezentative. Este efectuată, de asemenea, examinarea materialului de ambalare a plantelor, a produselor vegetale sau a altor obiecte.

(2) Examinarea prevăzută la alin. (1) este efectuată doar de către autoritatea competentă în cazul în care:

a) pentru inspecții, eșantionare și testare se aplică prevederile alin. (3) lit. c);

b) se aplică prevederile art.84 alin.(1);

c) se efectuează o examinare în imediata apropiere, astfel cum este prevăzut la alin.(3) lit. b), iar operatorul autorizat nu are acces în respectiva zonă din imediata apropiere.

(3) Examinarea îndeplinește cumulativ următoarele condiții:

a) se efectuează la momente corespunzătoare și se iau în considerare riscurile implicate;

b) se efectuează în spațiile prevăzute la art. 66 alin.(2) lit. d). În cazurile în care actele aprobate conform prevederilor art.28 alin.(1), art.30 alin.(1), art. 37 alin. (4), art.41 alin. (2) sau art. 54 alin. (2) impun acest lucru, se efectuează, de asemenea, o examinare în imediata apropiere a locului de producție a plantelor, produselor vegetale sau altor obiecte vizate;

c) se efectuează cel puțin prin examinare vizuală și în mod suplimentar prin:

1) inspecții și acțiuni de eșantionare și testare realizate de autoritatea competentă, în cazul în care există suspiciuni privind prezența unui organism dăunător de carantină sau a unor organisme dăunătoare cărora li se aplică măsuri aprobate în temeiul art.30 alin.(1) sau în cazul în care există suspiciuni cu privire la prezența unui organism dăunător de carantină pentru zone protejate în zona protejată respectivă;

2) acțiuni de eșantionare și testare, în cazul în care există suspiciuni privind prezența unui organism dăunător reglementat care nu este de carantină, dar care depășește pragul economic de dăunare;

d) rezultatele se înregistrează și se păstrează pentru o perioadă de cel puțin trei ani.

(4) Examinarea se efectuează fără a aduce atingere eventualelor cerințe de examinare specifice sau măsurilor aprobate în conformitate cu art.28 alin.(1), (2) sau (3), art.30 alin.(1), (3) sau (4), art.37 alin.(5), art.41 alin.(2) sau alin.(3)-(6) sau art.54 alin.(2), (3) sau (4). În cazul în care cerințele de examinare sau măsurile impun ca examinarea să fie efectuată de autoritatea competentă, examinarea respectivă nu se efectuează de către operatorul autorizat.

(5) Autoritatea competentă aprobă proceduri sau dispoziții pentru implementarea prezentei legi prin care stabilește măsuri detaliate privind examinarea vizuală, prelevarea de probe și testare, precum și frecvența și calendarul examinărilor, prevăzute la alin.(1), (2) și (3), cu privire la plantele, produsele vegetale sau alte obiecte, pe baza riscurilor specifice legate de organisme dăunătoare.

(6) Examinările vizează, după caz, plantele destinate plantării care aparțin materialelor, semințelor sau materialului săditor pentru cartofi de prebază, de bază sau certificate; a materialului ori semințelor standard sau materialului ori semințelor CAC, astfel cum sunt prevăzute la art.37 alin.(3) lit. b), c), e)-h) și cu cele prevăzute în Cerințele privind calitatea și comercializarea semințelor de plante furajere.

(7) În cazul în care autoritatea competentă aprobă proceduri și dispoziții referitoare la plantele destinate plantării, iar respectivele plante destinate plantării intră sub incidența unor sisteme de certificare în conformitate cu art.37 alin.(3) lit. b), c), e), f)-h) și cu Cerințele privind calitatea și comercializarea semințelor de plante furajere, aceasta stabilește cerințele cu privire la examinările privind prezența organismelor dăunătoare de carantină sau a organismelor dăunătoare cărora li se aplică măsuri aprobate în temeiul art.30 alin.(1) și a organismelor dăunătoare reglementate care nu sunt de carantină. Atunci când aprobă respectivele acte, autoritatea competentă ține seama de evoluția cunoștințelor științifice și tehnice și a standardelor internaționale.

Articolul 88. Aplicarea pașapoartelor fitosanitare

(1) Pașapoartele fitosanitare se aplică de către operatorii profesioniști pentru unitatea de comerț de plante, produse vegetale și alte obiecte vizate înainte ca acestea să circule pe teritoriul Republicii Moldova în temeiul art.79 sau către o zonă protejată ori în interiorul acesteia în conformitate cu art.80.

(2) În cazul în care plantele, produsele vegetale sau alte obiecte circulă într-un pachet, o legătură sau un container, pașaportul fitosanitar se aplică pe pachetul, legătura sau containerul respectiv.

Articolul 89. Autorizarea operatorilor profesioniști în vederea eliberării pașapoartelor fitosanitare

(1) Autoritatea competentă acordă unui operator profesionist o autorizație pentru eliberarea pașapoartelor fitosanitare pentru familii, genuri sau specii și tipuri de marfă de plante, produse vegetale și alte obiecte, dacă respectivul operator profesionist respectă cumulativ următoarele condiții:

a) posedă cunoștințele necesare pentru a efectua examinările prevăzute la art.87, privind organismele dăunătoare de carantină sau organismele dăunătoare cărora li se aplică măsuri aprobate în temeiul art.30 alin.(1), organismele dăunătoare de carantină pentru zone protejate și organismele dăunătoare reglementate care nu sunt de carantină care ar putea afecta plantele, produsele vegetale și alte obiecte, care indică prezența acestor dăunători, simptomele provocate de aceștia și mijloacele de prevenire a prezenței și răspândirii lor;

b) dispune de sisteme și proceduri care îi permit să își îndeplinească obligațiile privind trasabilitatea în conformitate cu art.69 și art.70.

(2) Criteriile care trebuie îndeplinite de operatorii profesioniști autorizați să elibereze pașapoarte fitosanitare, pentru ca aceștia să întrunească condițiile prevăzute la alin.(1) și pentru a fi eligibili pentru autorizare sunt:

a) au demonstrat autorității competente că posedă cunoștințele necesare referitoare la normele aplicabile relevante pentru examinările efectuate în conformitate cu art.87, privind organismele dăunătoare de carantină, organismele dăunătoare cărora li se aplică măsurile aprobate în temeiul art.30 alin.(1), organismele dăunătoare de carantină pentru zone protejate și organismele

dăunătoare reglementate care nu sunt de carantină care ar putea afecta plantele, produsele vegetale și alte obiecte;

b) au demonstrat autorității competente că posedă cunoștințele necesare cu privire la bunele practici și la măsurile și alte acțiuni necesare pentru a preveni prezența și răspândirea organismelor dăunătoare prevăzute la lit. a);

c) dispun de un plan eficace de urmat în cazul oricărei presupuse prezențe a organismelor dăunătoare prevăzute la lit. a) sau în cazul unor constatări a organismelor dăunătoare care afectează sau ar putea afecta plantele, produsele vegetale sau alte obiecte;

d) au demonstrat autorității competente că dețin cunoștințele și competențele necesare pentru a efectua examinările necesare ale plantelor, ale produselor vegetale sau ale altor obiecte pentru a identifica organismele dăunătoare și pentru a lua măsurile prevăzute la lit. b);

e) au demonstrat autorității competente că dețin sau au acces la echipamentele și instalațiile necesare pentru efectuarea examinărilor necesare ale plantei, ale produsului vegetal sau ale altui obiect, precum și că au capacitatea de a lua măsurile prevăzute la lit. b);

f) au desemnat o persoană de contact responsabilă de comunicarea cu autoritatea competentă și au comunicat autorității competente datele de contact ale persoanei respective.

(3) Autoritatea competentă se asigură că operatorii profesioniști au acces la un ghid tehnic privind criteriile care trebuie îndeplinite în cadrul examinărilor referitoare la eliberarea pașapoartelor fitosanitare. Acest ghid tehnic este accesibil prin intermediul paginii web oficiale ale autorității competente și conține elementele următoare:

a) informații cu privire la biologia organismelor dăunătoare și la vectorii respectivi, precum și cu privire la aspectele relevante ale biologiei gazdelor;

b) informații cu privire la semnele prezenței respectivelor organisme dăunătoare și la simptomele de infestare a plantelor, a produselor vegetale sau a altor obiecte cu dăunătorii respectivi, la modalitățile de efectuare a inspecțiilor vizuale, precum și la eșantionare și testare;

c) informații referitoare la bunele practici, la măsuri și la alte acțiuni de întreprins pentru a se preveni prezența și răspândirea organismelor dăunătoare prevăzute la alin.(2) lit. a);

d) informații cu privire la stabilirea și la conținutul planului prevăzut la alin.(2) lit. c).

(4) Autoritatea competentă verifică și supraveghează, în conformitate cu legislația privind controalele oficiale din domeniul agroalimentar, dacă operatorii profesioniști respectă toate criteriile stabilite la alin.(2).

Articolul 90. Obligațiile operatorilor autorizați

(1) În cazul în care un operator autorizat intenționează să elibereze un pașaport fitosanitar, acesta identifică și monitorizează punctele proceselor sale de

producție și de circulație a plantelor, a produselor vegetale și a altor obiecte care sunt esențiale în ceea ce privește respectarea art.37 alin.(1), art.41 alin.(1), art.85 și 87 și, după caz, art.33 alin.(2), art.54 alin.(1) și art.86, precum și a normelor aprobate în temeiul art.28 alin.(1), (2) și (3), art.30 alin.(1), (3) și (4) și, după caz, art.37 alin.(4). Acesta ține evidențe privind identificarea și monitorizarea acestor puncte timp de cel puțin trei ani.

(2) Operatorul autorizat, prevăzut la alin.(1), asigură periodic o formare profesională corespunzătoare personalului său, implicat în examinările prevăzute la art.87, pentru a se asigura că personalul respectiv deține cunoștințele necesare pentru a efectua examinările prevăzute. Periodicitatea și condițiile de formare sunt stabilite de autoritatea competentă, în dependență de cultură, dăunător și prin prisma cunoștințelor actuale.

Articolul 91. Planuri de gestionare a riscurilor legate de organismele dăunătoare

(1) Operatorii autorizați elaborează planuri de gestionare a riscurilor legate de organismele dăunătoare. Autoritatea competentă aprobă planurile respective, dacă acestea îndeplinesc cumulativ următoarele condiții:

a) stabilesc măsurile corespunzătoare care să le permită operatorilor autorizați să își îndeplinească obligațiile prevăzute la art.90 alin.(1);

b) îndeplinesc cerințele prevăzute la alin.(2).

(2) Operatorii autorizați care pun în aplicare un plan de gestionare a riscurilor legate de organismele dăunătoare, fac obiectul unor inspecții în dependență de riscurile asociate.

(3) Planurile de gestionare a riscurilor legate de organismele dăunătoare acoperă, dacă este cazul, sub forma unor manuale privind procedura standard de funcționare, cel puțin următoarele aspecte:

a) informațiile necesare în conformitate cu art.66 alin.(2) privind înregistrarea operatorului autorizat;

b) informațiile necesare în conformitate cu art.69 alin.(4) și art.70 alin.(1) privind trasabilitatea plantelor, a produselor vegetale și a altor obiecte;

c) o descriere a proceselor de producție ale operatorului autorizat și a activităților sale în ceea ce privește circulația și vânzările de plante, produse vegetale și alte obiecte;

d) o analiză a punctelor esențiale prevăzute la art.90 alin.(1) și măsurile luate de operatorul autorizat pentru atenuarea riscurilor legate de organismele dăunătoare asociate acestor puncte critice;

e) procedurile existente și acțiunile prevăzute în cazul existenței unor suspiciuni sau al constatării prezenței organismelor dăunătoare de carantină, înregistrarea acestor suspiciuni sau constatări și înregistrarea măsurilor luate în acest sens;

f) rolurile și responsabilitățile personalului implicat în notificările prevăzute la art.14, în examinările prevăzute la art. 87 alin. (1), în eliberarea

pașapoartelor fitosanitare în conformitate cu art.84 alin.(1), art.93 alin. (1) și (2) și art.94 și în aplicarea pașapoartelor fitosanitare în conformitate cu art. 88;

g) pregătirea furnizată personalului prevăzut la lit. f).

(4) În cazul în care autoritatea competentă ia cunoștință de faptul că operatorul profesionist nu aplică măsurile prevăzute la alin.(1) lit. a) sau dacă un plan de gestionare a riscurilor legate de organismele dăunătoare nu mai corespunde niciuneia dintre cerințele prevăzute la alin.(1) lit. b), aceasta ia, fără întârziere, măsurile necesare pentru a garanta că neconformitatea cu respectivele condiții nu persistă. Măsurile specificate includ retragerea aprobării planului prevăzut.

(5) În cazul în care autoritatea competentă a luat măsuri în conformitate cu alin.(4), altele decât retragerea aprobării planului și dacă neconformitatea persistă, aceasta retrage fără întârziere aprobarea.

Articolul 92. Inspecțiile și retragerea autorizației

(1) Autoritatea competentă efectuează inspecții cel puțin o dată pe an și, dacă este cazul, desfășoară acțiuni de eșantionare și testare, pentru a verifica dacă operatorii autorizați respectă prevederile art.83 alin.(1), (2) și (3) sau (5), (6) și (7), art.87, art.88, art.89 alin.(1), art.90 sau art.93 alin.(1), (2) și (3) sau (5).

(2) În cazul în care autoritatea competentă ia cunoștință de faptul că un operator autorizat nu respectă prevederile art.83 alin.(1), (2) și (3) sau (5), (6) și (7), art.87, art.88, art.89 alin.(1), art.90 sau art.93 alin. (1), (2) și (3) sau (5), sau dacă o plantă, un produs vegetal sau alt obiect pentru care operatorul respectiv a eliberat un pașaport fitosanitar nu este conform art.85 sau, după caz, art. 86, întreprinde imediat măsurile necesare pentru a se asigura că neconformitatea cu prevederile respective nu persistă.

(3) Atunci când autoritatea competentă ia măsurile prevăzute la alin. (2) și dacă neconformitatea persistă, retrage fără întârziere autorizația prevăzută la art.89 alin. (1).

Articolul 93. Înlocuirea pașaportului fitosanitar

(1) Operatorul autorizat care a primit o unitate de comerț de plante, de produse vegetale sau alte obiecte pentru care a fost eliberat un pașaport fitosanitar sau autoritatea competentă, care acționează la cererea unui operator profesionist, eliberează un nou pașaport fitosanitar pentru unitatea de comerț respectivă, care înlocuiește pașaportul fitosanitar eliberat inițial pentru acea unitate de comerț, dacă sunt îndeplinite condițiile de la alin.(3).

(2) În cazul în care o unitate de comerț de plante, de produse vegetale sau alte obiecte pentru care a fost eliberat un pașaport fitosanitar este împărțită în două sau mai multe unități noi de comerț, operatorul autorizat responsabil de aceste noi unități de comerț sau autoritatea competentă, care acționează la cererea unui operator profesionist, eliberează un pașaport fitosanitar pentru fiecare unitate de comerț nouă rezultată din diviziune, dacă sunt îndeplinite

condițiile prevăzute la alin.(3). Pașapoartele fitosanitare înlocuiesc pașaportul fitosanitar eliberat pentru unitatea de comerț inițială.

(3) Un pașaport fitosanitar, astfel cum se prevede la alin. (1) și (2), este eliberat numai dacă sunt îndeplinite următoarele condiții:

a) cerințele de trasabilitate prevăzute la art.69 alin.(3) cu privire la plantele, produsele vegetale sau alte obiecte sunt îndeplinite;

b) plantele, produsele vegetale sau alte obiecte continuă să respecte cerințele prevăzute la art.85 și 86;

c) caracteristicile plantelor, ale produselor vegetale sau ale altor obiecte nu s-au modificat.

(4) În cazul în care un pașaport fitosanitar este eliberat în conformitate cu alin.(1) sau (2), examinarea prevăzută la art.87 alin. (1) nu este necesară.

(5) Ca urmare a înlocuirii unui pașaport fitosanitar, astfel cum este prevăzut la alin.(1) sau (2), operatorul autorizat păstrează pașaportul fitosanitar înlocuit sau conținutul acestuia pentru o perioadă de cel puțin trei ani. În cazul în care autoritatea competentă înlocuiește un pașaport fitosanitar în conformitate cu alin.(1) sau (2), operatorul profesionist, la cererea căruia este eliberat, păstrează pașaportul fitosanitar înlocuit sau conținutul acestuia pentru o perioadă de cel puțin trei ani. Păstrarea pașaportului se realizează prin păstrarea informațiilor conținute de pașaportul fitosanitar într-o bază de date electronică, cu condiția ca aceasta să cuprindă informațiile conținute în orice cod de bare de trasabilitate, hologramă, cip sau alt suport de date pentru trasabilitate, care suplimentează codul de trasabilitate, astfel cum este prevăzut în anexa nr. 7.

Articolul 94. Pașapoartele fitosanitare care înlocuiesc certificatele fitosanitare

(1) Prin derogare de la art.87, dacă o plantă, un produs vegetal sau alt obiect, introdus(ă) pe teritoriul țării, necesită un pașaport fitosanitar, în conformitate cu art.79 alin.(1) și art.80 alin.(1), un astfel de pașaport se emite pentru introducerea plantei, produsului vegetal sau altui obiect, în cazul care în cadrul controalelor oficiale efectuate la postul de inspecție la frontieră, nu au fost depistate neconformități și s-a concluzionat că respectiva plantă, produs vegetal sau alt obiect îndeplinește cerințele de fond pentru eliberarea unui pașaport fitosanitar în conformitate cu art.85 și, dacă este cazul, cu art.86.

(2) Înlocuirea unui certificat fitosanitar cu un pașaport fitosanitar se efectuează la locul de destinație a plantei, a produsului vegetal sau a altui obiect, în loc de punctul de intrare, în cazul în care controlul la locul de destinație este permis, astfel cum este prevăzut în legislația națională privind controalele oficiale în domeniul agroalimentar.

(3) Prin derogare de la alin.(1), autoritatea competentă decide înlocuirea certificatului fitosanitar la locul de intrare a unei plante, a unui produs vegetal sau a altui obiect pe teritoriul țării, cu o copie autenticată a certificatului fitosanitar original. Copie autenticată a certificatului fitosanitar original se

eliberează de autoritatea competentă și însoțește circulația plantei, a produsului vegetal sau a altui obiect, numai până în momentul în care se eliberează pașaportul fitosanitar și numai pe teritoriul Republicii Moldova.

(4) Autoritatea competentă păstrează certificatul fitosanitar pentru o perioadă de cel puțin trei ani, prin păstrarea informațiilor conținute de certificatul fitosanitar într-o bază de date electronică.

(5) În cazul în care se aplică art. 101 alin. (2) lit. a), certificatul fitosanitar se înlocuiește cu o copie autenticată a acestuia.

Articolul 95. Anularea și eliminarea pașaportului fitosanitar

(1) Operatorul profesionist care are sub controlul său o unitate de comerț de plante, de produse vegetale sau alte obiecte, anulează pașaportul fitosanitar și, dacă este posibil, îl elimină din unitatea de comerț respectivă, atunci când ia cunoștință de faptul că oricare dintre cerințele de la art. 83-87, art. 89, art. 90, art.93 sau art.94 nu sunt îndeplinite. Fără a aduce atingere obligației de notificare prevăzute la art.14, operatorul profesionist informează autoritatea competentă în sfera de competență a căreia se încadrează activitatea sa.

(2) În cazul în care operatorul profesionist nu respectă alin.(1), autoritatea competentă anulează pașaportul fitosanitar și, dacă este posibil, îl elimină din unitatea de comerț respectivă.

(3) În cazul în care se aplică prevederile alin.(1) și (2), operatorul profesionist păstrează pașaportul fitosanitar anulat sau conținutul acestuia pentru o perioadă de cel puțin trei ani, prin păstrarea informațiilor conținute de pașaportul fitosanitar anulat, într-o bază de date electronică, cu condiția ca aceasta să cuprindă informațiile conținute în orice cod de bare de trasabilitate, hologramă, cip sau alt suport de date, care poate suplimenta codul de bare de trasabilitate, astfel cum este prevăzut în anexa nr. 7, precum și o declarație privind anularea.

(4) În cazul în care se aplică prevederile alin.(1) și (2), operatorul profesionist informează în consecință operatorul autorizat sau autoritatea competentă care a emis pașaportul fitosanitar anulat.

(5) Autoritatea competentă informează, la cerere, prin sistemul electronic de notificare prevăzut la art.102, alte state, în cazul în care un pașaport fitosanitar a fost eliminat și anulat în conformitate cu alin.(2) și a fost obținut prin înlocuirea certificatului fitosanitar.

Articolul 96. Marcarea materialelor de ambalaj din lemn, a lemnului sau a altor materiale

(1) Marcajul aplicat pe materialele de ambalaj din lemn, pe lemn sau pe alte materiale pentru a atesta faptul că a fost aplicat un tratament în conformitate cu anexa nr. 1 la ISPM 15 , trebuie să fie conform cu cerințele prevăzute în anexa nr. 2 la ISPM 15, în toate cazurile prezentate în continuare:

a) materialele de ambalaj din lemn introduse pe teritoriul Republicii Moldova dintr-o altă țară, astfel cum este prevăzut la art.43;

b) materialele de ambalaj din lemn marcate pe teritoriul Republicii Moldova, care circulă în afara teritoriului acesteia;

c) materialele de ambalaj din lemn, lemnul sau alte materiale care circulă pe teritoriul Republicii Moldova, dacă acest lucru este necesar în temeiul unui act aprobat în conformitate cu art.28, art. 30, art. 41 sau art. 54;

d) orice alte materiale de ambalaj din lemn, lemn sau alte materiale marcate pe teritoriul Republicii Moldova.

(2) Marcajul se aplică numai în cazul în care materialele de ambalaj din lemn, lemnul sau alte materiale au fost supuse unuia sau mai multor tratamente aprobate, prevăzute în anexa nr. 1 la ISPM 15, fără a aduce atingere Reglementărilor privind substanțele care diminuează stratul de ozon, privind plasarea pe piață a produselor de uz fitosanitar și punerea la dispoziție pe piață și utilizare a produselor biocide. Pentru materialele de ambalaj din lemn, lemnul sau alte materiale marcate pe teritoriul Republicii Moldova, marcajul se aplică numai de către un operator înregistrat, autorizat în conformitate cu prevederile art.98.

(3) Prevederile alin.(1) lit. a) și b) nu se aplică materialelor de ambalaj din lemn care intră sub incidența excepțiilor prevăzute în ISPM 15.

(4) Autoritatea competentă aprobă cerințe specifice prevăzute la alin.(1), în vederea adaptării acestora la evoluția standardelor internaționale, în special la ISPM 15.

Articolul 97. Repararea materialelor de ambalaj din lemn

(1) Materialele de ambalaj din lemn care poartă marcajul prevăzut la art.96 se repară numai dacă sunt îndeplinite cumulativ următoarele condiții:

a) persoana care efectuează reparația este un operator înregistrat, autorizat în conformitate cu art.98;

b) materialul și tratamentul utilizate sunt eligibile pentru reparație;

c) marcajul se aplică din nou, în mod corespunzător.

(2) Autoritatea competentă stabilește aspecte specifice privind materialul, tratamentul și marcajul prevăzute la alin.(1) și respectă prevederile standardelor internaționale relevante, în special ISPM 15.

(3) Prevederile alin.(1) și (2) nu se aplică în cazul în care un operator profesionist elimină permanent, prin orice mijloace, toate marcajele aplicate anterior de pe materialele de ambalaj din lemn.

Articolul 98. Autorizarea și supravegherea operatorilor înregistrați care aplică marcajul materialelor de ambalaj din lemn

(1) Autorizarea de a aplica marcajul prevăzut la art.96 și de a repara materialele de ambalaj din lemn în conformitate cu art.97 se acordă de către

autoritatea competentă, la cerere, dacă operatorul înregistrat îndeplinește cumulativ următoarele condiții:

a) posedă cunoștințele necesare pentru a efectua tratarea materialelor de ambalaj din lemn, a lemnului și a altor materiale corespunzătoare, în temeiul actelor prevăzute la art.96 și 97;

b) deține instalații și echipamente necesare pentru realizarea acestui tratament (denumite în continuare - instalații de tratare).

(2) Autorizarea de a aplica marcajul prevăzut la art.96 și de a repara materialele de ambalaj din lemn, în conformitate cu art.97, se acordă de către autoritatea competentă, la cererea unui operator înregistrat, care utilizează lemn tratat în instalația altui operator, care poartă marcajul respectiv și dacă îndeplinește cumulativ următoarele condiții referitoare la materialele de ambalaj din lemn:

a) utilizează exclusiv lemn care a fost supus unuia sau mai multora dintre tratamentele aprobate prevăzute în anexa nr. 1 la ISPM 15 și a fost tratat în instalațiile unui operator înregistrat, autorizat în conformitate cu alin.(1) sau care a fost supus unuia sau mai multora dintre tratamentele aprobate prevăzute în anexa nr. 1 la ISPM 15 într-o instalație de tratare dintr-o altă țară care a fost aprobată de autoritatea competentă națională pentru protecția plantelor și carantina fitosanitară din respectiva țară;

b) garantează trasabilitatea lemnului utilizat în acest scop până la instalațiile de tratare de pe teritoriul Republicii Moldova sau până la instalațiile de tratare din acea țară;

c) dacă este cazul, în conformitate cu art.28 alin.(1) și (2), art.30 alin.(1) și (3), art.41 alin.(2)-(6) și art.54 alin.(2), (3) și (4), utilizează exclusiv lemnul prevăzut la lit. a), însoțit de un pașaport fitosanitar sau orice alt document care oferă garanții conform cărora cerințele privind tratarea prevăzute în anexa nr. 1 la ISPM 15 sunt îndeplinite.

(3) Autoritatea competentă supraveghează cel puțin o dată pe an operatorii înregistrați, autorizați în conformitate cu alin.(1) și (3), pentru a verifica și a se asigura că aceștia tratează și marchează în mod corespunzător materialele de ambalaj din lemn, lemnul și alte materiale, în conformitate cu art.96 alin.(1) și (2) și cu art.97 și că îndeplinesc condițiile prevăzute la alin.(1) și (2).

(4) În cazul în care autoritatea competentă ia cunoștință de faptul că un operator profesionist nu respectă cerințele prevăzute la alin.(1) sau (3), retrage imediat autorizația acordată.

Articolul 99. Alte atestări oficiale pentru plantele, produsele vegetale sau alte obiecte

(1) Cerințele specifice privind atestările oficiale pentru plante, produse vegetale sau alte obiecte, altele decât materialele de ambalaj din lemn, stabilite în conformitate cu legislația privind controalele oficiale din domeniul agroalimentar, care sunt impuse de standardele internaționale ca dovadă a punerii

în aplicare a măsurilor aprobate, în temeiul art.28 alin.(1) sau (2), art.30 alin.(1) sau (3), art.41 alin.(3), art.44 sau art.54 alin.(3), întrunesc următoarele aspecte:

- a) autorizarea operatorilor profesioniști de către autoritatea competentă, în ceea ce privește emiterea atestărilor oficiale;
- b) supravegherea de către autoritatea competentă a operatorilor profesioniști autorizați în conformitate cu lit. a);
- c) retragerea autorizației prevăzute la lit. a).

(2) Formatul atestărilor oficiale, prevăzute la alin.(1), este stabilit în legislația privind controalele oficiale din domeniul agroalimentar.

Articolul 100. Certificatul fitosanitar pentru export

(1) În cazul în care pentru exportul unei plante, al unui produs vegetal sau al unui alt obiect de pe teritoriul Republicii Moldova către o altă țară este necesar un certificat fitosanitar impus de cerințele fitosanitare pentru import ale respectivei țări, autoritatea competentă eliberează un certificat fitosanitar de export, la cererea operatorului profesionist, dacă sunt îndeplinite cumulativ următoarele condiții:

- a) operatorul profesionist este înregistrat de autoritatea competentă în conformitate cu art.65;
- b) operatorul profesionist are în posesia sa planta, produsul vegetal sau alt obiect care urmează a fi exportat;
- c) se garantează că planta, produsul vegetal sau alt obiect respectă cerințele fitosanitare pentru import ale țării de destinație.

(2) Autoritatea competentă eliberează, de asemenea, un certificat fitosanitar de export la, cererea altor persoane decât operatorii profesioniști, dacă sunt îndeplinite condițiile prevăzute la alin.(1) lit. b) și c).

(3) Fără a aduce atingere obligațiilor stabilite în temeiul CIPP, certificatul fitosanitar de export se eliberează cu condiția ca informațiile disponibile să permită autorității competente să certifice conformitatea plantei, a produsului vegetal sau a altui obiect vizat cu cerințele fitosanitare pentru import ale țării de destinație și doar cu respectarea standardelor internaționale pentru măsurile fitosanitare. Informațiile respective provin din unul sau mai multe dintre următoarele elemente, după caz:

- a) inspecții, eșantionare și testare a plantelor, produselor vegetale sau altor obiecte sau a locului de producție și a vecinătății acestora;
- b) informații oficiale privind statutul în ceea ce privește organismele dăunătoare în unitatea de producție, la locul de producție, în zona de origine a plantelor, produselor vegetale sau altor obiecte;
- c) un pașaport fitosanitar, prevăzut la art.78, care însoțește plantele, produsele vegetale sau alte obiecte, în cazul în care pașaportul fitosanitar atestă rezultatele inspecțiilor efectuate de autoritatea competentă;
- d) marcajul materialelor de ambalaj din lemn, astfel cum este prevăzut la art.96 alin.(1) și (2) sau atestările prevăzute la art.99 alin.(1);

(e) informațiile oficiale incluse în certificatul fitosanitar prevăzut la art. 71, în cazul în care plantele, produsele vegetale sau alte obiecte au fost introduse pe teritoriul Republicii Moldova dintr-o altă țară.

(4) Certificatul fitosanitar de export respectă descrierea și formatul modelului prevăzut în anexa nr. 12.

(5) Guvernul propune modificarea elementelor prevăzute la alin.(3) și anexei nr. 12, în scopul adaptării acestuia la evoluția standardelor internaționale relevante.

(6) Certificatele fitosanitare electronice de export sunt furnizate printr-un sistem informatizat de gestionare a informațiilor sau în cadrul unui schimb electronic cu un sistem informatizat de gestionare a informațiilor pentru controale oficiale și a componentelor sistemice ale acestuia, conform legislației privind controalele oficiale din domeniul agroalimentar.

Articolul 101. Certificatul fitosanitar de reexport

(1) Pentru reexportul unei plante, al unui produs vegetal sau al unui alt obiect care este originar dintr-o țară și a fost introdus pe teritoriul Republicii Moldova din țara respectivă sau din altă țară, autoritatea competentă eliberează un certificat fitosanitar de reexport din Republica Moldova în locul certificatului fitosanitar de export, la cererea operatorului profesionist, dacă sunt îndeplinite cumulativ următoarele condiții:

a) operatorul profesionist este înregistrat în conformitate cu art.65;

b) operatorul profesionist are în posesia sa planta, produsul vegetal sau alt obiect care urmează a fi exportat;

c) se garantează că planta, produsul vegetal sau alt obiect respectă cerințele fitosanitare pentru import ale țării de destinație.

(2) Autoritatea competentă eliberează, de asemenea, un certificat fitosanitar de reexport la cererea altor persoane decât operatorii profesioniști, dacă sunt îndeplinite condițiile prevăzute la alin.(1) lit. b) și c).

(3) Fără a aduce atingere obligațiilor stabilite în temeiul CIPP, certificatul fitosanitar de reexport se eliberează atunci când informațiile disponibile permit certificarea conformității cu cerințele fitosanitare pentru import ale țării de destinație și doar cu respectarea standardelor internaționale pentru măsurile fitosanitare și sunt îndeplinite cumulativ următoarele condiții:

a) certificatul fitosanitar original care însoțește planta, produsul vegetal sau alt obiect din țara de origine sau o copie certificată a acestuia, este anexată la certificatul fitosanitar de reexport;

b) planta, produsul vegetal sau alt obiect nu a fost cultivat, produs sau prelucrat în scopul modificării naturii sale de la momentul introducerii sale pe teritoriul Republicii Moldova;

c) planta, produsul vegetal sau alt obiect nu a fost expus la riscul de a fi infestat sau contaminat cu organisme dăunătoare de carantină sau cu organisme dăunătoare reglementate care nu sunt de carantină, prevăzute de țara de

destinație, în timpul depozitării pe teritoriul Republicii Moldova, de unde urmează să fie exportat către țara respectivă;

d) identitatea plantei, a produsului vegetal sau a altui obiect a fost menținută.

(4) Prevederile art. 100 alin. (3) se aplică *mutatis mutandis*.

(5) Certificatul fitosanitar de reexport respectă descrierea și formatul modelului prevăzut în anexa nr. 13.

(6) La cererea autorității competente, urmare a monitorizării efectuate, Guvernul propune modificarea anexei nr. 13, în scopul adaptării acesteia la evoluția standardelor internaționale relevante.

(7) Certificatele fitosanitare electronice de reexport sunt furnizate printr-un sistem informatizat de gestionare a informațiilor sau în cadrul unui schimb electronic cu un sistem informatizat de gestionare a informațiilor pentru controale oficiale, conform legislației privind controalele oficiale din domeniul agroalimentar.

CAPITOLUL VII

Sistemele informaționale

Articolul 102. Instituirea unui sistem electronic de notificare

Guvernul instituie și aprobă un sistem electronic pentru transmiterea notificărilor către alte țări. Sistemul respectiv este conectat și compatibil cu un sistem informațional automatizat de gestionare a informațiilor pentru controalele oficiale.

Articolul 103. Elemente de informații, formate și termene pentru notificări și notificări în cazul suspiciunilor privind prezența organismelor dăunătoare

(1) Autoritatea competentă, în coordonare cu Instituția publică „Agenția de Guvernare Electronică”, în conformitate cu legislația și standardele naționale în domeniul informatizării și resurselor informaționale de stat, stabilește norme specifice cu privire la efectuarea notificărilor prevăzute la art.9 alin.(1) și (2), art.11, art.18 alin.(6), art.19 alin.(2), art.28 alin.(6), art.29 alin.(7), art.30 alin.(6), art.33 alin.(1), art.41 alin.(7), art.46 alin.(4), art.49 alin.(7), art. 53 alin. (5), art. 54 alin. (5), art. 62 alin. (1), art. 77 alin. (2) și art. 95 alin. (5).

(2) Normele prevăzute la alin. (1) se referă la unul sau mai multe dintre următoarele elemente:

- a) elementele de informații care trebuie incluse în notificările respective;
- b) formatul notificărilor și instrucțiunile privind modalitatea de completare a formatului respectiv;
- c) termenele pentru prezentarea elementelor de informații, astfel cum este prevăzut la lit. a);

d) cazurile în care se notifică suspiciunile privind prezența unui organism dăunător datorită necesității de a se lua o acțiune rapidă având în vedere biologia sa și posibilitatea răspândirii rapide și la scară largă;

e) cazurile de neconformitate care trebuie notificate atunci când neconformitatea respectivă generează un risc de răspândire a unui organism dăunător de carantină sau a unui organism dăunător care se califică provizoriu drept organism dăunător de carantină.

Capitolul VIII

Finanțarea și asigurarea tehnico-materială a autorității competente

Articolul 104. Finanțarea și asigurarea tehnico-materială

(1) Autoritatea competentă și subdiviziunile sale sunt finanțate de la bugetul de stat, inclusiv din veniturile colectate din prestarea cu plată a serviciilor, iar Nomenclatorul serviciilor prestate și cuantumul acestora este aprobat de Guvern.

(2) În cazul apariției organismelor dăunătoare de carantină care pun în pericol producția agricolă cel puțin pe teritoriul unei autorități teritoriale administrative de nivelul II, acțiunile ce se impun pentru combaterea lor, achiziționarea produselor fitosanitare și lucrările de combatere se finanțează din alocațiile prevăzute în acest scop în bugetul de stat.

(3) Măsurile pentru combaterea organismelor dăunătoare de carantină se planifică de către autoritatea competentă, în limitele mijloacelor financiare alocate de la bugetul de stat.

(4) Măsurile specifice de supraveghere și de control și, după caz, de eradicare a infestărilor/infecțiilor cu organisme dăunătoare originare din alte state, repararea daunelor și a prejudiciilor cauzate, se finanțează din alocațiile prevăzute în acest scop în bugetul de stat.

(5) În conformitate cu tratatele internaționale la care Republica Moldova este parte, autoritatea competentă solicită acoperirea parțială sau totală a cheltuielilor de combatere a organismelor dăunătoare, de eradicare ori de izolare a acestora din contul importatorului vinovat de pătrunderea lor pe teritoriul Republicii Moldova.

(6) În cazul unui pericol real sau posibil de apariție, de introducere sau de răspândire în țară a organismelor dăunătoare, autoritatea competentă poate beneficia de contribuții financiare de la bugetul de stat, în conformitate cu art.36 din Legea finanțelor publice și responsabilității bugetar-fiscale nr. 181/2014 pentru acoperirea cheltuielilor aferente efectuării măsurilor fitosanitare de combatere a organismelor dăunătoare în scopul eradicării sau, după caz, al izolării acestora.

Capitolul IX Responsabilități

Articolul 105. Obligațiile persoanelor fizice și juridice din domeniul protecției plantelor și al carantinei fitosanitare

(1) În procesul de cultivare a plantelor, precum și de import, export, depozitare, transportare, comercializare și de utilizare a plantelor, a produselor vegetale și a altor obiecte supuse regimului de carantină fitosanitară, persoanele fizice și juridice, indiferent de tipul de proprietate și forma juridică de organizare, sunt obligate să efectueze:

a) cercetarea sistematică a semănăturilor și a plantațiilor, controlul producției vegetale pentru a fi detectate la timp organismele de carantină;

b) realizarea măsurilor fitosanitare în scopul prevenirii apariției și diseminării organismelor dăunătoare;

c) întreținerea într-o stare fitosanitară adecvată a încăperilor unde se păstrează și se prelucrează plantele, produsele vegetale și alte obiecte supuse regimului de carantină fitosanitară;

d) respectarea cerințelor privind importul, depozitarea, transportarea, comercializarea și utilizarea mijloacelor de protecție a plantelor pentru neadmiterea poluării mediului și a producției agricole;

e) prezentarea, la cererea autorității competente, a informației necesare privitor la starea fitosanitară a terenurilor agricole, la derularea măsurilor de protecție și la aplicarea mijloacelor de protecție a plantelor, la stocarea și comercializarea produselor de uz fitosanitar;

f) crearea condițiilor pentru exercitarea fără obstacole a prevederilor prezentei legi de către autoritatea competentă;

g) respectarea regimului de zonă protejată, zonă infestată sau a regimului de carantină fitosanitară;

h) informarea imediată, în cel mult două zile calendaristice, a autorității competente despre prezența neobișnuită a organismelor dăunătoare, despre simptome sau orice alte anomalii în dezvoltarea plantelor;

i) măsurile și activitățile de localizare și de lichidare a focarelor de organisme de carantină.

Articolul 106. Sancțiuni

(1) Instituirea fără temei a regimului de carantină fitosanitară, a zonei infestate sau zonei protejate și/sau efectuarea controalelor oficiale în scopul defavorizării sau favorizării unor agenți economici, ceea ce implică elemente de concurență neloială, atrag, în funcție de consecințe, răspundere contravențională sau penală, precum și compensarea prejudiciilor cauzate, inclusiv a venitului ratat.

(2) Constatarea contravențiilor și sancționarea lor se efectuează în conformitate cu Codul contravențional.

(3) Sunt contravenții și se sancționează conform Codului contravențional următoarele acțiuni:

a) încălcarea regulilor de producere, evidență, depozitare și/sau de transportare a plantelor, a produselor vegetale și a produselor fitosanitare;

b) comercializarea, importarea, exportarea, tranzitarea plantelor, a produselor vegetale fără documentele de însoțire prevăzute de legislație;

c) importul, comercializarea, reambalarea și utilizarea produselor fitosanitare neautorizate precum și a celor cu termenul de valabilitate expirat;

d) încălcarea regulilor de realizare a măsurilor de combatere a organismelor dăunătoare sau nerealizarea acestor măsuri, ceea ce a condiționat apariția și răspândirea în masă a organismelor;

e) scoaterea plantelor, a produselor vegetale și a altor obiecte supuse regimului de carantină fitosanitară din punctele de intrare fără documente fitosanitare de import, export;

f) împiedicarea sau obstrucționarea autorității competente în exercitarea atribuțiilor privind controlul respectării normelor și a standardelor fitosanitare de către importatori, exportatori, comercianți, producători, proprietari și/sau deținători ai depozitelor, centrelor de expediție sau de oricare altă persoană implicată în producerea sau în circulația plantelor, a produselor vegetale, a produselor de uz fitosanitar sau a altor obiecte supuse regimului de carantină fitosanitară;

g) refuzul de a permite accesul autorității competente pe teritoriul stațiilor de cale ferată, al porturilor și al debarcaderelor fluviale, al aeroporturilor aviației civile, pe vasele flotei comerciale, în avioanele aviației civile, în vagoanele de marfă și de persoane, în automobile, pe terenurile producătorilor agricoli, în pepiniere, livezi și vii, în depozitele de produse vegetale, pe teritoriul institutelor de cercetări științifice, în alte locuri, precum și accesul la alte obiecte supuse regimului fitosanitar, unde se impune efectuarea controlului oficial.

(4) Aplicarea sancțiunilor contravenționale sau pedepselor penale nu degreveză de răspundere civilă persoanele vinovate de cauzarea de daune unor alte țări, statului, autorităților administrației publice centrale sau locale.

CAPITOLUL X

Dispoziții finale

Articolul 107. Intrarea în vigoare și măsuri de implementare

(1) Prezenta lege intră în vigoare la expirarea a 6 luni de la data publicării în Monitorul Oficial al Republicii Moldova.

(2) Guvernul:

a) în termen de 6 luni de la data publicării prezentei legi, va aduce actele sale normative în conformitate cu prezenta lege;

b) în termen de 6 luni de la data publicării prezentei legi, va asigura revizuirea sau anularea de către ministere și de alte autorități administrative centrale a actelor normative care contravin prezentei legi;

c) în termen de 12 luni de la data publicării prezentei legi, va aproba standarde internaționale privind măsuri fitosanitare prevăzute de CIPP;

(3) Autoritatea competentă în termen de 18 luni de la data publicării prezentei legi:

a) va elabora procedura și condițiile specifice de desemnare, desemnare temporară, suspendare și revocare a stației de carantină;

b) va elabora procedurile referitoare la pașaportul fitosanitar pentru circulația pe teritoriul Republicii Moldova și pașaportul fitosanitar pentru introducerea și circulația în interiorul unei zone protejate, în conformitate cu art. 83 alin. (2), (3), (6) și (7).

(4) La data intrării în vigoare a prezentei legi se abrogă Legea nr. 228/2010 cu privire la protecția plantelor și la carantina fitosanitară (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2010, nr. 241-246, art. 748), cu modificările ulterioare.

Președintele Parlamentului

CRITERII PENTRU CLASIFICAREA ORGANISMELOR DĂUNĂTOARE ÎN FUNCȚIE DE RISCUL PE CARE ÎL PREZINTĂ

Capitolul I

Criterii pentru identificarea organismelor dăunătoare care pot fi considerate organisme dăunătoare de carantină, astfel cum este prevăzut la art. 3, art. 6 alin. (1), art. 7, art. 29 alin. (6), art. 30 alin. (2) și art. 49 alin. (4)

1. Identitatea organismului dăunător

Identitatea taxonomică a dăunătorului trebuie să fie în mod clar definită sau, în mod alternativ, trebuie să fi fost dovedit că dăunătorul produce simptome coerente și că este transmisibil.

Identitatea taxonomică a dăunătorului este definită la nivelul speciei sau, alternativ, la un nivel taxonomic mai mare sau mai mic, dacă acest nivel taxonomic este corespunzător din punct de vedere științific în funcție de virulență, gama de gazde sau relațiile cu vectorii.

2. Prezența organismelor dăunătoare într-o unitate administrativ teritorială

Una sau mai multe dintre următoarele condiții se aplică, dacă:

1) dăunătorul nu este cunoscut ca fiind prezent într-o unitate administrativ teritorială;

2) dăunătorul nu este cunoscut ca fiind prezent într-o unitate administrativ teritorială, cu excepția unei părți limitate a acesteia; 3) dăunătorul nu este cunoscut ca fiind prezent într-o unitate administrativ teritorială, cu excepția unor prezențe limitate, neregulate, izolate și rare în acesta. Dacă se aplică sbp. 2) sau 3), dăunătorul este considerat ca neavând o răspândire largă.

3. Capacitatea de intrare, stabilire și răspândire a organismului dăunător într-o unitate administrativ teritorială

1) Capacitatea de intrare

Organismul dăunător este considerat capabil să intre într-o unitate administrativ teritorială sau, dacă este prezent, dar nu are o răspândire largă, în partea din teritoriul în care este absent (denumită în continuare - partea relevantă a zonei amenințate), fie prin răspândire naturală, fie dacă sunt îndeplinite cumulativ următoarele condiții:

a) este asociat, în ceea ce privește plantele, produsele vegetale sau alte obiecte care circulă într-o unitate administrativ teritorială, cu acele plante, produse vegetale și alte obiecte din teritoriul din care acestea provin sau din care acestea circulă în interiorul acestui teritoriu;

b) supraviețuiește în timpul transportului sau al depozitării;

c) poate fi transferat pe o plantă, produs vegetal sau alt obiect gazdă din acest teritoriu.

2) Capacitatea de stabilire

Organismul dăunător este considerat capabil să se „stabilească” într-o unitate administrativ teritorială sau, dacă este prezent dar nu are o răspândire largă, pe partea din teritoriu în care este absent, dacă sunt îndeplinite condițiile următoare:

a) sunt disponibile gazde ale dăunătorului și, dacă este relevant, vectori de transmitere a dăunătorului;

b) factorii de mediu determinanți sunt favorabili în ceea ce privește organismul dăunător și, dacă este cazul, vectorul acestuia, ceea ce îi permite să supraviețuiască unor perioade de stres climatic și să-și finalizeze ciclul de viață;

c) practicile de cultivare și măsurile de control aplicate în respectivul teritoriu sunt favorabile;

d) metodele de supraviețuire, strategia reproductivă, adaptabilitatea genetică a dăunătorului și mărimea minimă viabilă a populației sale sprijină stabilirea acestuia.

3) Capacitatea de răspândire

Organismul dăunător este considerat capabil să se răspândească teritorial sau, dacă este prezent, dar nu are o răspândire largă, în partea din teritoriu în care este absent, dacă sunt îndeplinite una sau mai multe dintre condițiile următoare:

a) mediul este corespunzător pentru răspândirea naturală a dăunătorului;

b) barierele în calea răspândirii naturale a dăunătorului sunt insuficiente;

c) mărfurile sau mijloacele de transport permit deplasarea dăunătorului;

d) sunt prezente gazde și, dacă este relevant, vectori ai dăunătorului;

e) practicile de cultivare și măsurile de control aplicate în respectivul teritoriu sunt favorabile;

f) nu sunt prezenți inamici naturali și antagoniști ai dăunătorului sau aceștia nu sunt suficient de capabili pentru a elimina dăunătorul.

4. Impactul economic, social și de mediu potențial

Intrarea, stabilirea și răspândirea organismului dăunător într-o unitate administrativ teritorială, sau, în cazul în care este prezent dar nu are o răspândire largă, în partea din teritoriu în care este absent, au un impact economic, social și/sau de mediu pentru teritoriul respectiv sau pentru partea din teritoriul respectiv în care acesta nu are o răspândire largă, în ceea ce privește unul sau mai multe dintre următoarele aspecte:

1) pierderea recoltelor din pct. de vedere al randamentului și al calității;

2) costul măsurilor de control;

3) costuri de replantare și/sau pierderile cauzate de necesitatea de cultivare a plantelor de substituție;

4) efecte asupra practicilor de producție existente;

5) efecte asupra arborilor stradali, parcurilor și zonelor naturale și plantate;

6) efecte asupra plantelor indigene, asupra biodiversității și serviciilor ecosistemice;

7) efecte asupra stabilirii, răspândirii și impactului altor dăunători, de exemplu din cauza capacității dăunătorului să acționeze ca un vector al altor dăunători;

8) modificări ale costurilor de producători sau ale cererilor de intrări, inclusiv costurile de control și costurile de eradicare și izolare;

9) efecte asupra profiturilor producătorilor care apar din modificări ale calității, ale costurilor de producție, ale randamentului sau ale nivelurilor prețurilor;

10) modificări ale cererii consumatorilor străini sau interni pentru un produs care rezultă din variațiile de calitate;

11) efecte asupra piețelor interne și de export și asupra prețurilor plătite, inclusiv efectele asupra accesului pe piețele de export și probabilitatea unor restricții fitosanitare impuse de către partenerii comerciali;

12) resursele necesare pentru cercetări suplimentare și consiliere;

13) efecte asupra mediului și alte efecte nedorite ale măsurilor de control;

14) efecte asupra siturilor Natura 2000 sau asupra altor zone protejate;

15) modificări ale proceselor ecologice și ale structurii, stabilității sau ale proceselor unui ecosistem, inclusiv efecte suplimentare asupra speciilor de plante, asupra eroziunii, modificarea nivelului pânzei freatice, a pericolelor de incendii, a circuitului substanțelor nutritive;

16) costuri de restaurare a mediului și ale măsurilor preventive;

17) efecte asupra securității și siguranței alimentare;

18) efectele asupra ocupării forței de muncă;

19) efectele asupra calității apei, activităților recreative, turismului, patrimoniului natural, pășunatului animalelor, vânătorii, pescuitului.

Capitolul II

Criteria pentru identificarea dăunătorilor de carantină care pot fi considerați organisme dăunătoare prioritare, astfel cum este prevăzut la art. 6 alin. (1) și (2)

Dăunătorii de carantină sunt considerați ca având un impact economic, social sau de mediu foarte grav pentru teritoriul țării dacă intrarea, stabilirea și răspândirea lor îndeplinește unul sau mai multe dintre următoarele aspecte:

1) Impact economic: dăunătorul are potențialul de a cauza pierderi considerabile în ceea ce privește efectele directe și indirecte prevăzute la pct. 4 din capitolul I pentru plantele cu o valoare economică semnificativă pe teritoriul Republicii Moldova, care pot fi pomi ce nu se află în producție.

2) Impact social: dăunătorul are potențialul de a cauza unul sau mai multe dintre următoarele efecte:

a) o scădere semnificativă a locurilor de muncă în sectorul din agricultură, horticultură sau sectorul forestier sau în industriile legate de aceste sectoare, inclusiv turismul și activitățile recreative;

b) riscuri semnificative pentru securitatea alimentară sau pentru siguranța alimentară

c) dispariția sau distrugerea, pe termen lung și la scară largă, a unor specii importante de arbori care cresc sau sunt cultivate pe teritoriul Republicii Moldova sau a unor specii de arbori de importanță majoră în ceea ce privește peisajul, precum și patrimoniul cultural și istoric al țării.

3) Impact de mediu: dăunătorul are potențialul de a cauza unul sau mai multe dintre următoarele efecte:

a) efecte semnificative asupra biodiversității și serviciilor eco-sistemice, în conformitate cu prevederile Legii nr. 94/2007 cu privire la rețeaua ecologică, inclusiv efecte asupra speciilor și habitatelor incluse pe listă, conform prevederilor privind conservarea păsărilor sălbatice reglementate în Legea nr. 439/1995 regnului animal;

b) creșteri semnificative și pe termen lung ale utilizării produselor de protecție a plantelor pentru plante;

c) dispariția sau distrugerea pe termen lung și largă a unor specii importante de arbori care cresc sau sunt cultivate pe teritoriul Republicii Moldova sau a unor specii de arbori de importanță majoră în ceea ce privește peisajul, precum și patrimoniul cultural și istoric al său.

Capitolul III

Criterii pentru o evaluare preliminară în vederea identificării dăunătorilor care se califică provizoriu drept dăunători de carantină și care necesită măsuri temporare, astfel cum este prevăzut la art. 29 alin. (1)-(5) și art. 30 alin. (1)

Secțiunea 1

Criterii pentru o evaluare preliminară în vederea identificării dăunătorilor care se califică provizoriu drept dăunători de carantină și care necesită măsuri temporare, astfel cum este prevăzut la art. 29 alin. (1)-(5)

1. Identitatea organismului dăunător

Organismul dăunător îndeplinește criteriul definit la pct. 1 din capitolul I.

2. Prezența organismului dăunător pe teritoriul țării

Prezența organismului dăunător nu a fost cunoscută anterior pe teritoriul țării. În baza informațiilor aflate la dispoziția Guvernului/autorității competente, prezența dăunătorului nu a fost, de asemenea, cunoscută anterior pe teritoriul Republicii Moldova sau se consideră că dăunătorul îndeplinește condițiile

prevăzute în capitolul I pct.2 sbp.2) sau 3) în ceea ce privește teritoriul Republicii Moldova.

3. Probabilitatea de stabilire și răspândire a organismului dăunător pe teritoriul Republicii Moldova sau partea (părțile) specifică (specifice) din teritoriul țării unde acesta nu este prezent

Pe baza informațiilor aflate la dispoziția Guvernului/autorității competente, dacă dăunătorul îndeplinește criteriile definite în capitolul I pct.3 sbp.2) și 3) în ceea ce privește teritoriul său, în măsura în care este posibil, autoritatea competentă evaluează acest lucru.

4. Impactul economic, social și de mediu potențial al dăunătorului

În baza informațiilor aflate la dispoziția Guvernului/autorității competente, dăunătorul ar avea un impact economic, social și/sau de mediu și, în măsura în care este posibil, autoritatea competentă evaluează acest lucru.

Acest impact cuprinde cel puțin unul sau mai multe dintre efectele directe prevăzute la capitolul I pct.4 sbp.1)-7).

Secțiunea a 2-a

Criteria pentru o evaluare preliminară în vederea identificării dăunătorilor care se califică provizoriu drept dăunători de carantină și care necesită măsuri temporare, astfel cum este prevăzut la art. 30 alin. (1)

1. Identitatea organismului dăunător

Organismul dăunător îndeplinește criteriul definit la pct.1 din capitolul I.

2. Prezența organismului dăunător. Prezența organismului dăunător nu a fost constatată anterior pe teritoriul Republicii Moldova sau se consideră că acesta îndeplinește condițiile prevăzute în capitolul I pct. 2 sbp. 2) sau 3).

3. Probabilitatea de stabilire și răspândire a organismului dăunător în teritoriul Republicii Moldova sau partea (părțile) specifică (specifice) din teritoriul țării unde acesta nu este prezent

În baza informațiilor aflate la dispoziția Guvernului/autorității competente, dăunătorul îndeplinește criteriile definite în capitolul I pct.3 sbp.2) și 3).

4. Impactul economic, social și de mediu potențial al dăunătorului

În baza informațiilor aflate la dispoziția Guvernului/autorității competente, dăunătorul ar avea un impact economic, social și/sau de mediu pentru teritoriul Republicii Moldova dacă s-ar stabili și s-ar răspândi pe teritoriul respectiv.

Acest impact cuprinde cel puțin unul sau mai multe dintre efectele directe prevăzute în capitolul I pct.4 sbp.1)-7).

Capitolul IV
Criterii pentru identificarea dăunătorilor care se califică
drept organisme dăunătoare reglementate care nu sunt de carantină,
astfel cum este prevăzut la art. 36 și 38

1. Identitatea organismului dăunător

Organismul dăunător îndeplinește criteriul definit la pct.1 din capitolul I.

2. Probabilitatea de răspândire a dăunătorului. În urma unei evaluări rezultă că transmiterea dăunătorului are loc în principal prin plante destinate plantării, mai degrabă decât prin răspândire naturală sau prin intermediul deplasării produselor vegetale sau a altor obiecte.

Evaluarea include, după caz, următoarele aspecte:

- 1) numărul de cicluri de viață ale dăunătorului pe gazda respectivă;
- 2) biologia, epidemiologia și supraviețuirea dăunătorului;
- 3) căi de transmitere naturale, asociate activităților umane sau alte căi posibile de transmitere a dăunătorului la planta gazdă și eficacitatea acestor căi, inclusiv mecanismele și rata de dispersie;
- 4) infestarea ulterioară și transmiterea dăunătorului de la planta gazdă la alte plante și invers;
- 5) factorii climatici;
- 6) lucrările de întreținere a solului înainte și după recoltare;
- 7) tipurile de sol;
- 8) sensibilitatea plantei gazdă și etapele relevante ale plantelor gazdă;
- 9) prezența vectorilor pentru organismul dăunător;
- 10) prezența inamicilor naturali și a antagoniștilor dăunătorului;
- 11) prezența altor plante gazdă sensibile la organismul dăunător;
- 12) prevalența organismului dăunător pe teritoriul Republicii Moldova;
- 13) utilizarea preconizată a plantelor.
- 14)

3. Impactul economic, social și de mediu potențial al dăunătorului

Infestarea cu organismul dăunător a plantelor destinate plantării, prevăzute la pct.2, are un impact economic pentru utilizarea preconizată a plantelor respective, în ceea ce privește unul sau mai multe dintre următoarele aspecte:

- 1) pierderea recoltelor din punct de vedere al randamentului și al calității;
- 2) costuri suplimentare pentru măsuri de control;
- 3) costuri suplimentare de recoltare și sortare;
- 4) costuri de replantare;
- 5) pierderile cauzate de necesitatea de cultivare a unor plante de substituție;
- 6) efecte asupra practicilor de producție existente;
- 7) efecte asupra altor plante gazdă la locul de producție;

8) efecte asupra stabilirii, răspândirii și impactului altor dăunători, din cauza capacității dăunătorului de a acționa ca un vector pentru respectivii dăunători;

9) efecte asupra costurilor de producători sau ale cererilor de intrări, inclusiv costurile de control și costurile de eradicare și izolare;

10) efecte asupra profiturilor producătorilor care apar din modificări ale costurilor de producție, ale randamentului sau ale nivelurilor prețurilor;

11) modificări ale cererii consumatorilor străini sau interni pentru un produs care rezultă din variațiile de calitate;

12) efecte asupra piețelor interne și de export și asupra prețurilor plătite;

13) efecte asupra ocupării forței de muncă.

MĂSURI ȘI PRINCIPII DE GESTIONARE A RISCURILOR DE DĂUNĂTORI

Capitolul I

Măsurile de gestionare a riscurilor de dăunători de carantină, astfel cum este prevăzut la art. 17 alin. (1), art. 21, art. 25 alin. (2), art. 28 alin. (4) și (5), art. 29 alin. (1)-(5), art. 30 alin. (5), art. 40 alin. (3) și (4), art. 41 alin. (3)-(6), art. 42 alin. (4) și (5), art. 46 alin. (3), art. 53 alin. (3) și (4), art. 54 alin. (3) și (4) și la art. 75 alin. (2)

Gestionarea riscurilor de dăunători de carantină constă în una sau mai multe măsuri, după caz:

1. Măsuri care vizează prevenirea și eliminarea infestării plantelor cultivate și sălbatice

1) Restricții cu privire la identitatea, natura, originea, ascendența, proveniența și antecedentele de producție ale plantelor cultivate.

2) Restricții privind cultivarea, recoltarea și utilizarea plantelor.

3) Restricții privind utilizarea produselor vegetale, a spațiilor, terenurilor, apei, solului, mediilor de cultură, instalațiilor, mașinilor, echipamentelor și a altor materiale.

4) Supravegherea, examinarea vizuală, eșantionarea și testarea în laborator a plantelor și produselor vegetale, a spațiilor, terenurilor, apei, solului, mediilor de cultură, instalațiilor, mașinilor, echipamentelor și altor materiale pentru depistarea prezenței dăunătorilor de carantină.

5) Supravegherea în vederea depistării diminuării sau modificării eficienței la o specie sau un soi de plante rezistentă în urma unei modificări a compoziției organismului dăunător de carantină sau a biotipului, prototipului, rasei sau grupului de virulență al acestuia

6) Tratarea fizică, chimică și biologică a plantelor, a produselor vegetale, a spațiilor, terenurilor, apei, solului, mediilor de cultură, instalațiilor, mașinilor, echipamentelor și altor materiale, infestate sau potențial infestate cu organisme dăunătoare de carantină.

7) Distrugerea plantelor, a produselor vegetale și a altor obiecte, infestate sau potențial infestate cu organisme dăunătoare de carantină sau în scopuri preventive.

8) Obligații în materie de informare, înregistrare a datelor, comunicare și raportare

9) Înregistrarea operatorilor profesioniști.

În sensul sbp.2), aceste măsuri pot include cerințe cu privire la testarea unor specii de plante și soiuri de plante cu privire la rezistența la organismul

dăunător de carantină și includerea pe listă a speciilor de plante și a soiurilor de plante dovedite a fi rezistente la organismul dăunător de carantină.

În sensul sbp.6), aceste măsuri pot include cerințe cu privire la:

a) înregistrarea, autorizarea și supravegherea oficială a operatorilor profesioniști care aplică tratamente;

b) eliberarea unui certificat fitosanitar, a unui pașaport fitosanitar, a unei etichete sau alte atestări oficiale pentru plantele, produsele vegetale sau alte obiecte tratate și aplicarea marcajului prevăzut la art. 96 alin. (1) și (2) în urma aplicării tratamentului.

2. Măsuri care vizează transporturile de plante, de produse vegetale și alte obiecte

1) Restricții privind identitatea, natura, originea, proveniența, ascendența, metoda de producție, antecedentele de producție și trasabilitatea plantelor, produselor vegetale și altor obiecte.

2) Restricții privind introducerea, circulația, utilizarea, manipularea, procesarea, ambalarea, depozitarea, distribuția și destinația plantelor, produselor vegetale și altor obiecte.

3) Supravegherea, examinarea vizuală, eșantionarea, testarea în laborator a plantelor, a produselor vegetale și a altor obiecte pentru a depista prezența organismelor dăunătoare de carantină, inclusiv prin supunere la procedurile de carantină și controale înainte de export în alte țări.

4) Tratarea fizică, chimică și biologică și, dacă este necesar, distrugerea plantelor, a produselor vegetale și a altor obiecte infestate sau potențial infestate cu organisme dăunătoare de carantină.

5) Obligații în materie de informare, înregistrare a datelor, comunicare și raportare.

6) Înregistrarea operatorilor profesioniști.

În sensul sbp.1)-4), aceste măsuri pot include cerințe cu privire la:

a) eliberarea unui certificat fitosanitar, a unui pașaport fitosanitar, a unei etichete sau a unei alte atestări oficiale, inclusiv aplicarea marcajului prevăzut la art.96 alin.(1) și (2);

b) înregistrarea, autorizarea și supravegherea oficială a operatorilor profesioniști care aplică tratamentul prevăzut la sbp. 4).

3. Măsuri care vizează căi de transmitere ale organismelor dăunătoare de carantină, altele decât transporturile de plante, de produse vegetale sau alte obiecte

1) Restricții privind introducerea și circulația dăunătorilor de carantină ca marfă.

2) Supravegherea, examinarea vizuală, eșantionarea și testarea în laborator și, după caz, distrugerea dăunătorilor de carantină ca marfă.

3) Restricții privind plantele, produsele vegetale și alte obiecte transportate de călători.

4) Supravegherea, examinarea vizuală, eșantionarea și testarea în laborator și, dacă este cazul, tratamentul sau distrugerea plantelor, a produselor vegetale și a altor obiecte transportate de călători.

5) Restricții privind vehiculele, ambalajele și alte materiale utilizate în transportul de mărfuri.

6) Supravegherea, examinarea vizuală, eșantionarea și testarea în laborator și dacă este cazul, tratamentul sau distrugerea vehiculelor, ambalajelor și altor materiale utilizate în transportul de mărfuri.

7) Obligații în materie de informare, înregistrare a datelor, comunicare și raportare.

8) Înregistrarea operatorilor profesioniști.

Capitolul II

Principii de gestionare a riscurilor de dăunători,

astfel cum este prevăzut la art. 17 alin. (1), art. 18 alin. (3), art. 21, art. 28 alin. (4) și (5), art. 29 alin. (1)-(5), art. 30 alin. (5), art. 31 alin. (1), art. 37 alin. (5), (8) și (9), art. 40 alin. (3) și (4), art. 41 alin. (3)-(6), art. 46 alin. (3), art. 49 alin. (2), (3) și (5), art. 53 alin. (3) și (4), art. 54 alin. (3) și (4), art. 72 alin. (4), art. 74 alin. (6), art. 75 alin. (2), art. 79 alin. (3) și la art. 80 alin. (3)

Gestionarea riscurilor de dăunători de carantină, inclusiv cei pentru zone protejate și dăunători reglementați care nu sunt de carantină, trebuie să respecte mai multe principii.

1. Necesitate

Măsurile pentru a gestiona un risc prezentat de un dăunător se aplică numai în cazul în care astfel de măsuri sunt necesare pentru a preveni intrarea, stabilirea și răspândirea respectivului organism dăunător.

2. Proportionalitate

Măsurile luate pentru a gestiona riscul prezentat de un dăunător trebuie să fie proporționale cu riscul reprezentat de acest dăunător și cu nivelul de protecție cerut.

3. Impact minim

Măsurile luate pentru a gestiona riscul prezentat de un dăunător reprezintă măsurile cele mai puțin restrictive disponibile și au drept rezultat un impediment minim în calea circulației internaționale de persoane, mărfuri și mijloace de transport.

Nediscriminare

Măsurile luate pentru a gestiona riscul prezentat de un dăunător nu se aplică într-un mod care să constituie un mijloc de discriminare arbitrară sau restricție nejustificată, în special privind comerțul internațional. Acestea trebuie să nu fie mai stricte pentru celelalte țări, decât măsurile aplicate aceluiași dăunător dacă acesta este prezent pe teritoriul Republicii Moldova, dacă țările de

export pot demonstra că au același statut fitosanitar și că aplică măsuri fitosanitare identice sau echivalente.

5. Justificări tehnice

Măsurile luate pentru a gestiona riscul prezentat de un dăunător trebuie să fie justificate din punct de vedere tehnic pe baza concluziilor la care s-a ajuns prin utilizarea unei analize corespunzătoare a riscurilor sau, după caz, prin utilizarea unor alte examinări și evaluări comparabile ale datelor științifice disponibile. Aceste măsuri ar trebui să reflecte și, dacă este cazul, să fie modificate sau eliminate pentru a reflecta analizele de risc noi sau actualizate sau informațiile științifice pertinente.

6. Fezabilitate

Măsurile luate pentru a gestiona riscul prezentat de un dăunător, ar trebui să permită atingerea cât mai probabilă a obiectivului lor.

**CRITERII PENTRU EVALUAREA PLANTELOR, A PRODUSELOR
VEGETALE SAU A ALTOR OBIECTE CU RISC RIDICAT,
ASTFEL CUM ESTE PREVĂZUT LA ART.42**

Criteriile de care trebuie să se țină seama pentru evaluarea prevăzută la art. 42 sunt următoarele:

1. în ceea ce privește plantele destinate plantării, altele decât semințele:

1) sunt introduse în Republica Moldova în general sub formă de arbuști ori arbori sau sunt prezente pe teritoriul Republicii Moldova sub această formă, sau sunt legate din punct de vedere taxonomic de astfel de plante;

2) sunt recoltate în mediul natural sau cultivate din plante recoltate în mediul natural;

3) sunt cultivate în aer liber sau sunt cultivate din plante crescute în aer liber în alte țări;

4) se știe că găzduiesc dăunători găzduiți în mod obișnuit și care sunt cunoscuți pentru impactul major asupra unor specii de plante care au o importanță economică, socială sau de mediu majoră;

5) se știe că găzduiesc în mod obișnuit dăunători fără a prezenta semnele și simptomele caracteristice acestor dăunători, sau cu o perioadă de latență pentru exprimarea acestor semne sau simptome, ceea ce înseamnă că prezența dăunătorilor poate să nu fie depistată în cursul inspecțiilor la introducerea pe teritoriul Republicii Moldova;

6) sunt plante perene comercializate în mod obișnuit ca plante vechi.

2. în ceea ce privește alte plante, produse vegetale sau alte obiecte:

1) se știe că găzduiesc și oferă căi de transmitere semnificative pentru dăunători găzduiți în mod obișnuit, cunoscuți pentru impactul major asupra unor specii de plante care au o importanță economică, socială sau de mediu majoră;

2) se știe că găzduiesc în mod obișnuit și oferă căi de transmitere semnificative pentru dăunători fără a prezenta semnele și simptomele caracteristice acestor dăunători sau cu o perioadă de latență pentru exprimarea acestor semne sau simptome, ceea ce înseamnă că prezența dăunătorilor poate să nu fie depistată în cursul inspecțiilor la introducerea pe teritoriul Republicii Moldova.

**ELEMENTE PENTRU IDENTIFICAREA PLANTELOR SAU A
PRODUSELOR VEGETALE CARE SUNT SUSCEPTIBILE SĂ
PREZINTE RISCURI NOU IDENTIFICATE, LEGATE DE
ORGANISMELE DĂUNĂTOARE SAU ALTE RISCURI FITOSANITARE
SUSPECTATE, ASTFEL CUM ESTE PREVĂZUT LA ART. 49**

Plantele sau produsele vegetale din alte țări sunt considerate susceptibile de a prezenta riscuri legate de organismele dăunătoare, astfel cum este prevăzut la art.49 alin.(1), dacă respectivele plante sau produse vegetale îndeplinesc cel puțin trei dintre următoarele condiții, inclusiv cel puțin una dintre condițiile prevăzute la pct. 1 sbp.1)-3):

1. Caracteristicile plantelor sau produselor vegetale:

1) fac parte sau sunt produse din genuri sau familii de plante despre care se știe că găzduiesc în mod normal dăunători clasificați drept dăunători de carantină;

2) fac parte sau sunt produse din genuri sau familii de plante despre care se știe că găzduiesc dăunători găzduiți în mod obișnuit cunoscuți pentru impactul major asupra speciilor de plante cultivate pe teritoriul Republicii Moldova care au o importanță economică, socială sau de mediu majoră;

3) fac parte sau sunt produse din genuri sau familii de plante despre care se știe că găzduiesc în mod obișnuit dăunători fără a prezenta semnele și simptomele caracteristice acestor dăunători, sau cu o perioadă de latență pentru exprimarea acestor semne sau simptome de cel puțin trei luni, ceea ce înseamnă că prezența dăunătorilor pe respectivele plante sau produse vegetale poate să nu fie depistată în cursul controalelor oficiale la introducerea pe teritoriul Republicii Moldova, dacă nu se recurge la eșantionare și testare sau la supunerea la procedurile de carantină;

4) sunt cultivate în aer liber sau sunt cultivate din plante crescute în aer liber în țările de origine;

5) nu sunt transportate în containere sau ambalaje închise, sau atunci când sunt transportate în acest mod, transporturile, datorită dimensiunii lor, nu pot fi deschise în spații închise pentru controalele oficiale la introducerea pe teritoriul Republicii Moldova.

2. Originea plantelor sau produselor vegetale:

1) provin sau circulă dintr-o altă țară care este sursa unor notificări repetate privind interceptarea de dăunători de carantină care nu sunt incluși pe lista aprobată în conformitate cu art.3 alin.(2);

2) provin sau circulă dintr-o altă țară care nu este parte contractantă la CIPP.

**CERTIFICATELE FITOSANITARE DE EXPORT
PREVĂZUTE LA ART. 76 ALIN. (1)**

**MODEL
de certificat fitosanitar**

Nr. _____

Organizația de protecție a plantelor

din _____

CĂTRE: Organizația (organizațiile) de protecție a plantelor

din _____

I. Descrierea transportului

Numele și adresa

exportatorului: _____

Numele și adresa declarate ale

destinatarului: _____

Numărul și descrierea

coletelor: _____

Mărci

distinctive: _____

Locul de

origine: _____

Mijloace de transport

declarate: _____

Pct. de intrare

declarat: _____

Denumirea produsului și cantitatea

declarată: _____

Denumirea botanică a

plantelor: _____

Prin prezentul, se certifică faptul că plantele, produsele vegetale sau alte produse reglementate descrise au fost inspectate și/sau testate conform procedurilor oficiale necesare și sunt considerate indemne de dăunătorii de carantină specificați de partea contractantă importatoare și în conformitate cu cerințele fitosanitare actuale ale părții contractante importatoare, inclusiv cu cele privind organismele dăunătoare reglementate care nu sunt de carantină.

Acestea sunt considerate a fi practic indemne de alți dăunători ().*

II. Declarație suplimentară

III. Tratament de dezinfestare și/sau dezinfectie

Data _____ Tratamentul _____ Produsul chimic (substanță
active) _____

Durata și
temperatura _____

Concentrație _____

Informații
suplimentare _____

Locul
eliberării _____

(Ștampila organizației) _____ Numele funcționarului
autorizat _____

Data _____

(Semnătura)

Prezentul certificat nu implică nicio responsabilitate financiară pentru
_____ (numele organizației de protecție a plantelor)
sau pentru vreunul dintre agenții sau reprezentanții acesteia (*).

(* clauză facultativă)

CertIFICATELE fitosanitare de reexport, prevăzute la art.76 alin. (1)**Model de certificat fitosanitar de reexport**

Nr. _____
 Organizația pentru protecția plantelor din _____
 (parte contractantă la reexport)
 CĂTRE: Organizația (organizațiile) pentru protecția plantelor din _____
 [parte (părți) contractantă (contractante) la import]

I. Descrierea transportului
 Numele și adresa
 exportatorului: _____
 Numele și adresa declarate ale
 destinatarului: _____
 Numărul și descrierea
 coletelor: _____
 Mărci
 distinctive: _____

Locul de
 origine: _____

Mijloace de transport
 declarate: _____
 Pct. de intrare
 declarat: _____

Denumirea produsului și cantitatea
 declarată: _____
 Denumirea botanică a
 plantelor: _____

Prin prezentul, se certifică faptul că plantele, produsele vegetale sau alte produse
 reglementate descrise mai sus _____ au fost importate în
 _____ (partea contractantă la reexport)
 _____ din _____ (partea
 contractantă de origine) și au făcut obiectul certificatului fitosanitar nr.
 _____,

(*) container original (*) copie certificată pentru
 conformitate
 din care se atașează la prezentul certificat; că acestea sunt
 (*) ambalate (*) reambalate
 în

(*) container original

(*) container nou

care, pe baza

(*) certificatului fitosanitar original

și

(*) inspecției suplimentare

sunt considerate conforme cu cerințele fitosanitare actuale ale părții contractante importatoare și că, în timpul depozitării la _____ (partea contractantă la reexport), transportul nu a fost supus riscului de infestare sau infectare.

II. Declarație suplimentară

III. Tratament de dezinfestare și/sau dezinfectie

Data _____ Tratamentul _____ Produsul chimic (substanță active) _____

Durata și

temperatura _____

Concentrație _____

Informații

suplimentare _____

Locul eliberării _____

(Ștampila organizației) _____ Numele funcționarului autorizat _____

Data _____

(Semnătura)

Prezentul certificat nu implică nicio responsabilitate financiară pentru (numele organizației de protecție a plantelor) sau pentru vreunul dintre agenții sau reprezentanții acesteia (**).

(*) *A se bifa rubrica corespunzătoare*

(**) *clauză facultativă*

**CRITERII PENTRU IDENTIFICAREA PLANTELOR, PREVĂZUTE
LA ARTICOLUL 73 CARE NU NECESITĂ UN CERTIFICAT
FITOSANITAR**

Evaluarea prevăzută la art.73 ține seama de următoarele criterii:

1. plantele nu găzduiesc organisme dăunătoare de carantină, organisme dăunătoare care intră sub incidența unor măsuri aprobate în temeiul art.30 sau dăunători găzduiți în mod obișnuit, care pot avea un impact asupra unor specii de plante cultivate în Republica Moldova;

2. istoricul plantelor demonstrează respectarea cerințelor referitoare la introducerea plantelor pe teritoriul Republicii Moldova, relevante pentru țara/țările de origine; 3. nu există indicii referitoare la focare legate de introducerea plantelor provenite din alte țări, iar plantele respective nu au făcut obiectul unor interceptări repetate a unor organisme dăunătoare de carantină sau a unor organisme dăunătoare care intră sub incidența unor măsuri aprobate în temeiul art.30 în cursul introducerii pe teritoriul Republicii Moldova.

**PAȘAPOARTELE FITOSANITARE PENTRU CIRCULAȚIA
PE TERITORIUL REPUBLICII MOLDOVA;
ASTFEL CUM ESTE PREVĂZUT LA ART. 83 ALIN. (3)**

1. Pașaportul fitosanitar trebuie să conțină următoarele elemente:

1) în partea superioară din dreapta, cuvintele „Pașaport fitosanitar”, în limba română și în limba rusă, separate de o bară oblică;

2) steagul Republicii Moldova în partea superioară din stânga, imprimat color sau alb-negru;3) litera „A.”, urmată de denumirea botanică a speciei de plante sau a taxonului respectiv, în cazul plantelor și produselor vegetale, sau, după caz, de numele obiectului și, în mod opțional, numele soiului;4) litera „B.”, urmată de codul format din două litere, prevăzut la art.67 lit. a), pentru operatorul profesionist care eliberează pașaportul fitosanitar, o liniuță și numărul de înregistrare al operatorului profesionist sau pentru care este eliberat pașaportul fitosanitar de către autoritatea competentă;5) litera „C.”, urmată de codul de trasabilitate al plantei, produsului vegetal sau altui obiect;6) litera „D.”, după caz urmată de:

a) numele țării de origine;

b) codul din două litere, prevăzut la art.67 lit. a), al țării de origine.

2. Codul de trasabilitate prevăzut la pct.1 sbp.5) poate fi de asemenea completat cu o trimitere la un cod de bare de trasabilitate unic (cod de bare, hologramă, cip sau alt suport de date) prezent pe unitatea de comerț.

**PAȘAPOARTELE FITOSANITARE PENTRU CIRCULAȚIA ÎNSPRE
ZONELE PROTEJATE ȘI ÎN INTERIORUL ACESTORA, ASTFEL CUM
SUNT PREVĂZUTE LA ART.83 ALIN.(3)**

1. Pașaportul fitosanitar pentru circulația înspre zonele protejate și în interiorul acestora trebuie să conțină următoarele elemente:

1) în partea superioară din dreapta, cuvintele „Pașaport fitosanitar – zonă protejată”, în limba română și în limba rusă, separate de o bară oblică;

2) imediat sub aceste cuvinte, denumirea (denumirile) științifică (științifice) sau codul (codurile) organismului dăunător (organismelor dăunătoare) de carantină pentru zone protejate, astfel cum este prevăzut la art.32 alin.(3);

3) steagul Republicii Moldova în partea superioară din stânga, imprimat color sau alb-negru;

4) litera „A”, urmată de denumirea botanică a speciei de plante sau a taxonomului respectiv, în cazul plantelor și produselor vegetale sau, după caz, de numele obiectului și, în mod opțional, numele soiului;

5) litera „B”, urmată de codul format din două litera, prevăzut la art. 67 lit. a), pentru operatorul profesionist care eliberează pașaportul fitosanitar, o liniuță și numărul de înregistrare al operatorului profesionist care eliberează pașaportul fitosanitar sau pentru care este eliberat pașaportul fitosanitar de către autoritatea competentă;

6) litera „C”, urmată de codul de trasabilitate al plantei, produsului vegetal sau altui obiect;

7) litera „D”, după caz urmată de:

a) numele țării de origine; sau

b) codul format din două litera, prevăzut la art.67 lit. a), al statului de origine și, în cazul înlocuirii pașaportului fitosanitar, numărul de înregistrare al operatorului profesionist care a eliberat pașaportul fitosanitar inițial sau pentru care a fost eliberat pașaportul fitosanitar inițial de către autoritatea competentă, astfel cum este prevăzut la art.93 alin.(1) și (2).

2. Codul de trasabilitate, prevăzut la pct.1 sbp.6), poate fi de asemenea completat cu o trimitere la un cod de bare de trasabilitate unic (cod de bare, hologramă, cip sau alt suport de date) prezent pe unitatea de comerț.

**PAȘAPOARTELE FITOSANITARE PENTRU CIRCULAȚIA
PE TERITORIUL REPUBLICII MOLDOVA, COMBINATE
CU O ETICHETĂ DE CERTIFICARE, ASTFEL CUM ESTE
PREVĂZUT LA ART. 83 ALIN. (7)**

1. Pașaportul fitosanitar pentru circulația pe teritoriul Republicii Moldova, combinat pe o etichetă comună cu eticheta oficială pentru semințe sau alt material de reproducere și eticheta pentru materiale de prebază, de bază ori certificate, conține următoarele elemente:

1) în partea superioară din dreapta etichetei comune, cuvintele „Pașaport fitosanitar”, în limba română și în limba rusă, separate de o bară oblică;

2) steagul Republicii Moldova în partea superioară din stânga a etichetei comune, imprimat color sau alb-negru.

Pașaportul fitosanitar este poziționat pe eticheta comună imediat deasupra etichetei oficiale și are aceeași lățime ca acestea.

2. Prevederile pct. 2 din anexa nr. 8 se aplică în mod corespunzător.

**PAȘAPOARTELE FITOSANITARE PENTRU CIRCULAȚIA ÎNSPRE
ZONELE PROTEJATE ȘI ÎN INTERIORUL ACESTORA, COMBINATE
CU O ETICHETĂ DE CERTIFICARE, ASTFEL CUM ESTE PREVĂZUT
LA ART. 83 ALIN. (7)**

1. Pașaportul fitosanitar pentru circulația înspre zonele protejate și în interiorul acestora, combinat pe o etichetă comună cu eticheta oficială pentru semințe sau alt material de reproducere și eticheta pentru materiale de prebază, de bază ori certificate, conține următoarele elemente:

1) în partea superioară din dreapta a etichetei comune, cuvintele „Pașaport fitosanitar – zonă protejată”, în limba română și în limba rusă, separate de o bară oblică;

2) imediat sub aceste cuvinte, denumirea (denumirile) științifică (științifice) sau codul (codurile) dăunătorului (dăunătorilor) de carantină pentru zone protejate;

3) steagul Republicii Moldova în partea superioară din stânga a etichetei comune, imprimat color sau alb-negru.

Pașaportul fitosanitar este poziționat pe eticheta comună imediat deasupra etichetei oficiale sau, după caz, a certificatului principal și are aceeași lățime ca acestea.

2. Prevederile pct. 2 din Anexa nr. 9 se aplică în mod corespunzător.

**CERTIFICATUL FITOSANITAR DE EXPORT
PREVĂZUT LA ART. 100 ALIN. (4)**

1. Certificatul fitosanitar pentru deplasarea în afara teritoriului Republicii Moldova, în scopul exportului către o altă țară, trebuie să conțină următoarele elemente:

1) cuvintele „Certificat fitosanitar”, urmate de:

a) literele „MD”;

b) codul format din două litere, prevăzut la art.67 lit. a), pentru statul în care este înregistrat operatorul profesionist care solicită eliberarea certificatului fitosanitar de export;

c) o bară oblică;

d) un cod unic de identificare pentru certificat, care constă din cifre sau o combinație de litere și cifre, unde literele reprezintă, după caz, provincia și districtul din celălalt stat în care se eliberează certificatul;

2) cuvintele „Numele și adresa exportatorului”, urmate de numele și adresa operatorului înregistrat, sau ale persoanei fizice, care solicită eliberarea certificatului fitosanitar de export;

3) cuvintele „Numele și adresa declarate ale destinatarului”, urmate de numele și adresa declarate ale destinatarului;

4) cuvintele „Organizația pentru protecția plantelor din”, urmate de numele statului a cărui autoritate competentă pentru protecția plantelor eliberează certificatul și de cuvintele „Către organizația (organizațiile) pentru protecția plantelor din”, urmate de numele țării sau, după caz, de numele țărilor de destinație;

5) cuvintele „Loc de origine”, urmate de locul sau locurile de origine a (ale) plantelor, produselor vegetale sau altor obiecte incluse în transportul pentru care se eliberează certificatul. În toate cazurile, ar trebui prevăzut numele țării sau al țărilor de origine;

6) o căsuță nenumerotată, rezervată pentru simbolul MD. În mod facultativ, pot fi adăugate și alte simboluri oficiale;

7) cuvintele „Mijloace de transport declarate”, urmate de mijloacele de transport declarate ale transportului respectiv;

8) cuvintele „Punctul de intrare declarat”, urmate de punctul declarat de intrare în țara de destinație a transportului respectiv;

9) cuvintele „Mărci distinctive; numărul și descrierea pachetelor; denumirea produsului; denumirea botanică a plantelor”; urmate de o descriere a transportului, inclusiv denumirea botanică a plantelor sau denumirea produsului, mărcile distinctive, precum și numărul și tipul pachetelor incluse în transport;

10) cuvintele „Cantitate declarată”, urmate de cantitatea de plante, produse vegetale sau alte obiecte incluse în respectivul transport, exprimată în număr sau greutate;

11) cuvintele „Prin prezentul se certifică faptul că plantele, produsele vegetale sau alte produse reglementate descrise anterior au fost inspectate și/sau testate conform procedurilor oficiale necesare și sunt considerate indemne de dăunătorii de carantină specificați de partea contractantă importatoare și conforme cu cerințele fitosanitare actuale ale părții contractante importatoare, inclusiv cu cele privind organismele dăunătoare reglementate care nu sunt de carantină”. În mod opțional, se poate adăuga următoarea clauză: „Acestea sunt considerate a fi practic indemne de alți dăunători.”;

12) cuvintele „Declarație suplimentară”, urmate de declarația suplimentară prevăzută la art.71 alin.(2) și de declarația prevăzută la art.71 alin.(3) și, în mod opțional, de orice alte informații fitosanitare relevante pentru transport. Dacă nu există spațiu suficient pentru întregul conținut al declarației suplimentare, se poate adăuga o anexă. Informațiile din anexă ar trebui să cuprindă numai informațiile necesare pe certificatul fitosanitar. Toate paginile anexei ar trebui să aibă înscris numărul certificatului fitosanitar și ar trebui să fie datate, semnate și ștampilate în același mod care este impus pentru certificatul fitosanitar. Certificatul fitosanitar ar trebui să facă trimitere la eventualele anexe în secțiunea corespunzătoare;

13) cuvintele „Tratament de dezinfestare și/sau dezinfectie”;

14) cuvântul „Tratament”, urmat de tratamentul care a fost aplicat transportului respectiv;

15) cuvintele „Produs chimic (substanță activă)”, urmate de substanța activă a produsului chimic utilizat pentru tratamentul prevăzut la litera (n);

16) cuvintele „Durata și temperatura”, urmate de durata și, după caz, de temperatura acestui tratament;

17) cuvântul „Concentrația”, urmat de concentrația produsului chimic respectiv la care s-a ajuns în cursul acestui tratament;

18) cuvântul „Data”, urmat de data la care a fost aplicat acest tratament;

19) cuvintele „Informații suplimentare”, urmate de orice informație suplimentară pe care autoritatea competentă dorește să o includă în certificat;

20) cuvintele „Locul eliberării”, urmate de locul eliberării certificatului fitosanitar;

21) cuvântul „Data”, urmat de data eliberării certificatului fitosanitar;

22) cuvintele „Numele și semnătura funcționarului autorizat”, urmate de numele și semnătura funcționarului care eliberează și care semnează certificatul fitosanitar;

23) cuvintele „Ștampila organizației”, urmate de ștampila oficială a autorității competente care eliberează certificatul fitosanitar; și

24) în mod opțional, fraza următoare poate fi adăugată pe certificat, sub chenar: „Prezentul certificat nu implică nicio responsabilitate financiară pentru

(numele organizației de protecție a plantelor) sau pentru vreunul dintre agenții sau reprezentanții acesteia”.

2. În cazul în care certificatul fitosanitar nu este eliberat în format electronic, suportul de hârtie utilizat conține un filigran, o șampilă în relief sau un simbol în relief stabilit de autoritatea competentă care semnează certificatul. Culoarea textului pre-imprimat este verde, cu excepția numărului certificatului original, astfel cum este prevăzut la pct.1 sbp.1) lit. d), care poate avea altă culoare.

MODEL
de certificat fitosanitar de export

1. Numele și adresa exportatorului		2. CERTIFICAT FITOSANITAR Nr. MD XX /00000000	
3. Numele și adresa declarate ale destinatarului		4. Organizația de protecție a plantelor din Către Organizația (organizațiile) de protecție a plantelor din	
6. Mijloace de transport declarate		5. Locul de origine	
7. Punctul de intrare declarat			
8. Mărci distinctive: numărul și descrierea pachetelor; denumirea produsului; denumirea botanică a plantelor		9. Cantitatea declarată	
10. Prin prezentul, se certifică faptul că plantele, produsele vegetale sau alte produse reglementate descrise anterior au fost inspectate și/sau testate conform procedurilor oficiale necesare și sunt considerate indemne de dăunătorii de carantină specificați de partea contractantă importatoare și conforme cu cerințele fitosanitare actuale ale părții contractante importatoare, inclusiv cu cele privind organismele dăunătoare reglementate care nu sunt de carantină. <i>Acestea sunt considerate a fi practic indemne de alți dăunători (*)</i>			
11. Declarație suplimentară			
TRATAMENT DE DEZINFESTARE ȘI/SAU DEZINFECȚIE			
12. Tratament		18. Locul eliberării	
13. Produs chimic (substanța activă)	14. Durata și temperatura	Data	
15. Concentrație	16. Data		
17. Informații suplimentare		Numele și semnătura funcționarului autorizat Ștampila organizației	

(*) clauză facultativă

CERTIFICATUL FITOSANITAR DE REEXPORT PREVĂZUT LA ART. 101 ALIN. (4)

1. Certificatul fitosanitar pentru deplasarea în afara teritoriului Republicii Moldova, în scopul reexportului către o altă țară, trebuie să conțină următoarele elemente:

1) cuvintele „Certificat fitosanitar de reexport”, urmate de:

a) literele „MD”;

b) codul format din două litere, prevăzut la art.67 lit. a), pentru statul în care este înregistrat operatorul profesionist care solicită eliberarea certificatului fitosanitar de reexport;

c) o bară oblică; și

d) un cod unic de identificare pentru certificat, care constă din cifre sau o combinație de litere și cifre, unde literele reprezintă, după caz, provincia și districtul din celălalt stat în care se eliberează certificatul;

2) cuvintele „Numele și adresa exportatorului”, urmate de numele și adresa operatorului înregistrat care solicită eliberarea certificatului fitosanitar de reexport;

3) cuvintele „Numele și adresa declarate ale destinatarului”, urmate de numele și adresa declarate ale destinatarului;

4) cuvintele „Organizația pentru protecția plantelor din”, urmate de numele statului a cărui autoritate competentă pentru protecția plantelor eliberează certificatul și de cuvintele „Către organizația (organizațiile) pentru protecția plantelor din”, urmate de numele țării sau, după caz, de numele țărilor de destinație;

5) cuvintele „Loc de origine”, urmate de locul sau locurile de origine a (ale) plantelor, produselor vegetale sau altor obiecte incluse în transportul pentru care se eliberează certificatul. În toate cazurile, ar trebui prevăzut numele țării sau al țărilor de origine;

6) o căsuță nenumărată, rezervată pentru simbolul MD. În mod opțional, pot fi adăugate și alte simboluri oficiale;

7) cuvintele „Mijloace de transport declarate”, urmate de mijloacele de transport declarate ale transportului respectiv;

8) cuvintele „Punct de intrare declarat”, urmate de punctul declarat de intrare în țara de destinație a transportului respectiv;

9) cuvintele „Mărci distinctive; numărul și descrierea pachetelor; denumirea produsului; denumirea botanică a plantelor”; urmate de o descriere a transportului, inclusiv denumirea botanică a plantelor sau denumirea produsului, mărcile distinctive, precum și numărul și tipul pachetelor incluse în transport;

10) cuvintele „Cantitate declarată”, urmate de cantitatea de plante, produse vegetale sau alte obiecte incluse în respectivul transport, exprimată în număr sau greutate;

11) următorul text:

„Prin prezentul se certifică:

- faptul că plantele, produsele vegetale sau alte produse reglementate descrise mai sus au fost importate în ...(țara/partea contractantă la reexport) din ...(țara/partea contractantă de origine) și au făcut obiectul certificatului fitosanitar nr. ...

original copia certificată conformă a acestuia este anexată la prezentul certificat,

- faptul că acestea sunt

ambalate reambalate

în

containerele originale noi,

- faptul că pe baza

certificatului fitosanitar original și

a inspecției suplimentare

sunt considerate conforme cu cerințele fitosanitare actuale ale țării/părții contractante importatoare, și

- faptul că în timpul depozitării în ...(partea contractantă la reexport), transportul nu a fost supus riscului de infestare sau infectare.”,

text care se completează cu informațiile necesare, iar rubricile corespunzătoare se bifează;

12) cuvintele „Declarație suplimentară”, urmate de declarația suplimentară prevăzută la art.71 alin.(2) și de declarația prevăzută la art.71 alin.(3) și, în mod opțional, de orice alte informații fitosanitare relevante pentru transport. Dacă nu există spațiu suficient pentru întregul conținut al declarației suplimentare, se poate adăuga o anexă. Informațiile din anexă ar trebui să cuprindă numai informațiile necesare pe certificatul fitosanitar. Toate paginile anexei ar trebui să aibă înscris numărul certificatului fitosanitar și ar trebui să fie datate, semnate și ștampilate în același mod care este impus pentru certificatul fitosanitar. Certificatul fitosanitar ar trebui să facă trimitere la eventualele anexe în secțiunea corespunzătoare;

13) cuvintele „Tratament de dezinfestare și/sau dezinfecție”;

14) cuvântul „Tratament”, urmat de tratamentul care a fost aplicat transportului respectiv;

15) cuvintele „Produs chimic (substanță activă)”, urmate de substanța activă a produsului chimic utilizat pentru tratamentul prevăzut la litera (n);

16) cuvintele „Durata și temperatura”, urmate de durata și, după caz, de temperatura acestui tratament;

17) cuvântul „Concentrația”, urmat de concentrația produsului chimic respectiv la care s-a ajuns în cursul acestui tratament;

- 18) cuvântul „Data”, urmat de data la care a fost aplicat acest tratament;
- 19) cuvintele „Informații suplimentare”, urmate de orice informație suplimentară pe care autoritatea competentă dorește să o includă în certificat;
- 20) cuvintele „Locul eliberării”, urmate de locul eliberării certificatului fitosanitar;
- 21) cuvântul „Data”, urmat de data eliberării certificatului fitosanitar;
- 22) cuvintele „Numele și semnătura funcționarului autorizat”, urmate de numele și semnătura funcționarului care eliberează și care semnează certificatul fitosanitar;
- 23) cuvintele „Ștampila organizației”, urmate de ștampila oficială a autorității competente care eliberează certificatul fitosanitar; și
- 24) în mod opțional, fraza următoare poate fi adăugată pe certificat, sub chenar: „Prezentul certificat nu implică nicio responsabilitate financiară pentru (numele organizației de protecție a plantelor) sau pentru vreunul dintre agenții sau reprezentanții acesteia”.

2. În cazul în care certificatul fitosanitar nu este eliberat în format electronic, suportul de hârtie utilizat conține un filigran, o ștampilă în relief sau un simbol în relief stabilit de autoritatea competentă care semnează certificatul. Culoarea textului pre-imprimat este maro, cu excepția numărului certificatului original, astfel cum este prevăzut la pct.1 sbp. 1) lit. d), care poate avea altă culoare.

MODEL
de certificat fitosanitar de reexport

1. Numele și adresa exportatorului	2. CERTIFICAT FITOSANITAR DE REEXPORT Nr. MD XX /00000000
3. Numele și adresa declarate ale destinatarului	4. Organizația de protecție a plantelor din Către Organizația (organizațiile) de protecție a plantelor din
6. Mijloace de transport declarate	5. Locul de origine
7. Pct. de intrare declarat	
8. Mărci distinctive: numărul și descrierea pachetelor; denumirea produsului; denumirea botanică a plantelor	9. Cantitatea declarată
<p>10. Prin prezentul se certifică: - faptul că plantele, produsele vegetale sau alte produse reglementate descrise mai sus au fost importate în _____ (țara/partea contractantă la reexport) din _____ (țara/partea contractantă de origine) și au făcut obiectul certificatului fitosanitar nr. _____</p> <p>(*) containerele originale _____ copia certificată conformă a acestuia _____ este anexată la prezentul certificat; - faptul că acestea sunt _____</p> <p>(*) ambalate reambalate în containerele originale _____ containere noi _____</p> <p>- faptul că pe baza _____ și a inspecției suplimentare, _____ sunt considerate conforme cu cerințele fitosanitare actuale ale țării/părții contractante importatoare, și _____</p> <p>- faptul că în timpul depozitării în _____ (țara/partea contractantă de reexport), _____ transportul nu a fost supus riscului de infestare sau infectare.</p> <p>(*) <i>A se bifa rubrica corespunzătoare</i></p>	
11. Declarație suplimentară	
TRATAMENT DE DEZINFESTARE ȘI/SAU DEZINFECȚIE	

12. Tratament		18. Locul eliberării Data Numele și semnătura funcționarului autorizat Ștampila organizației
13. Produs chimic (substanța activă)	14. Durata și temperatura	
15. Concentrație	16. Data	
17. Informații suplimentare		

Nota informativă
la proiectul de Lege privind măsurile de protecție împotriva
organismelor dăunătoare plantelor

1. Denumirea autorului și, după caz, a participanților la elaborarea proiectului

Proiectul de Lege a fost elaborat de către Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare

2. Condițiile ce au impus elaborarea proiectului de act normativ și finalitățile urmărite

Proiectul de Lege privind măsurile de protecție împotriva organismelor dăunătoare plantelor este elaborat în vederea substituirii, prin abrogare, a prevederilor Legii nr. 228/2010, a asigurării continuării procesului de transpunere a reglementărilor europene în legislația națională și apropierii legislației și practicii Republicii Moldova, în materie de standarde fitosanitare pentru sănătatea plantelor, de cele comunitare, în conformitate cu termenele și cu cerințele stabilite la nivelul Uniunii Europene.

Printre obiectivele stabilite se pot enumera:

- Protejarea teritoriului țării împotriva introducerii, răspândirii și/sau migrării, inclusiv din alte țări, a organismelor dăunătoare;

- Ocrotirea agenților economici din domeniul agricol prin aplicarea măsurilor de prevenire a introducerii sau răspândirii în masă a organismelor dăunătoare de carantină sau limitarea impactului economic al organismelor dăunătoare reglementate, care nu sunt de carantină;

- Eliminarea barierelor din calea comerțului, prin aplicarea unor prevederi legale unificate.

Prin intermediul proiectului dat, se urmărește stabilirea măsurilor fitosanitare, asigurând consumatorul cu produse sigure și calitative, eliminând barierele din calea comerțului și garantând un cadru normativ actual și aplicabil.

3. Descrierea gradului de compatibilitate pentru proiectele care au ca scop armonizarea legislației naționale cu legislația Uniunii Europene

Elaborarea proiectului de Lege privind măsurile de protecție împotriva organismelor dăunătoare plantelor este condiționată:

- pe de o parte - de angajamentele asumate de Republica Moldova (RM) față de Uniunea Europeană (UE) odată cu semnarea Acordului de Asociere dintre RM și UE de a transpune gradual aquis-ul comunitar în legislația națională și de a apropia treptat și progresiv legislația sanitară, fitosanitară și în domeniul bunăstării animalelor a Republicii Moldova de cea a Uniunii, după cum prevede Anexa XXIV-A la Acordul de Asociere;

- pe de altă parte – de necesitatea îmbunătățirii și consolidării cadrului juridic și instituțional aferent organizării și desfășurării protecției plantelor și carantinei fitosanitare în Republica Moldova și racordării acestuia la prevederile directivelor și regulamentelor Uniunii Europene în vederea protecției plantelor împotriva organismelor dăunătoare.

Măsurile prevăzute în actul european prenotat și transpuse în legislația națională vor favoriza exercitarea mai eficientă a atribuțiilor și responsabilităților Agenției Naționale pentru Siguranța Alimentelor privind protecția teritoriului Republicii Moldova în vederea prevenirii introducerii și răspândirii, din alte state, a organismelor dăunătoare care poate cauza prejudicii considerabile sectorului agrar și economiei naționale.

Proiectul vine să ajusteze cadrul normativ național din domeniul protecției plantelor, prin transpunerea *Regulamentului (UE) 2016/2031 al Parlamentului European și al Consiliului din 26 octombrie 2016 privind măsurile de protecție împotriva organismelor dăunătoare plantelor, de modificare a Regulamentelor (UE) nr. 228/2013, (UE) nr. 652/2014 și (UE) nr. 1143/2014 ale Parlamentului European și ale Consiliului și de abrogare a Directivelor 69/464/CEE, 74/647/CEE, 93/85/CEE, 98/57/CE, 2000/29/CE, 2006/91/CE și 2007/33/CE ale Consiliului, publicat în Jurnalul Oficial al Comunității Europene L 317 din 26 octombrie 2016, așa cum a fost modificat*

ultima dată prin Regulamentul (UE) 2017/625 al Parlamentului European și al Consiliului din 15 martie 2017.

Totodată, fiind necesară expertiza de compatibilitate, în scopul armonizării progresive a legislației naționale la legislația europeană, potrivit angajamentelor asumate în calitate de stat candidat la aderarea Uniunii Europene, a fost elaborat tabelul de concordanță la proiectul în cauză.

4. Principalele prevederi ale proiectului și evidențierea elementelor noi

Proiectul de Lege stabilește în speță norme referitoare la:

- Organisme dăunătoare de carantină, stabilind criteriile pentru identificarea organismelor dăunătoare de carantină, care trebuie împiedicate să fie introduse și nu trebuie să se permită răspândirea pe teritoriul Republicii Moldova.

- Organisme dăunătoare prioritare, care sunt cele al căror potențial impact economic, ecologic sau social este cel mai sever pentru Republica Moldova. Astfel, organismelor dăunătoare prioritare li se aplică dispoziții specifice, în special, informații de interes public mai ample, anchete, planuri de urgență, exerciții de simulare, planuri de acțiune pentru eradicarea acestora.

- Pașapoarte și certificate fitosanitare, fiind instituit un sistem pentru introducerea și circulația în Republica Moldova a plantelor și produselor vegetale și a altor materiale susceptibile să fie infectate de organisme dăunătoare (cum ar fi solul sau alte medii de creștere) și să prezinte un risc fitosanitar inacceptabil. Noile reguli extind, simplifică și armonizează schema de pașapoarte a instalațiilor existente, necesară pentru toate mișcările între operatorii profesioniști. De asemenea, acestea impun înregistrarea operatorilor profesioniști relevanți pentru a garanta controale mai ușoare și o mai bună trasabilitate. Totodată, certificările fitosanitare, care confirmă conformitatea cu legislația Republicii Moldova, sunt necesare pentru o gamă extinsă de plante, produse vegetale sau alte materiale susceptibile la infecție.

Importurile, astfel încât se urmărește prevenirea introducerii organismelor dăunătoare în Republica Moldova și oferă măsuri pe bază de riscuri și de prevenire pentru a proteja teritoriul Republicii Moldova împotriva organismelor dăunătoare pe care le poate introduce o plantă, un produs vegetal sau un alt obiect originar din afara țării, pe baza unei evaluări preliminare a riscului.

Aprobarea proiectului în cauză vine să ajusteze cadrul normativ existent în domeniul protecției plantelor și carantinei fitosanitare la normele europene și implică abrogarea:

- Legii nr. 228/2010 cu privire la protecția plantelor și la carantina fitosanitară;

- Hotărârii Guvernului nr. 356/2012 pentru aprobarea unor acte normative privind implementarea Legii nr. 228 din 23 septembrie 2010 cu privire la protecția plantelor și la carantina fitosanitară și substituirea acestuia cu actul normativ ce va transpune Regulamentul de punere în aplicare (UE) 2019/2072 al Comisiei din 28 noiembrie 2019 de stabilire a unor condiții uniforme pentru punerea în aplicare a Regulamentului (UE) 2016/2031 al Parlamentului European și al Consiliului în ceea ce privește măsurile de protecție împotriva organismelor dăunătoare plantelor, de abrogare a Regulamentului (CE) nr. 690/2008 al Comisiei și de modificare a Regulamentului de punere în aplicare (UE) 2018/2019 al Comisiei;

- Hotărârii Guvernului nr. 557/2011 cu privire la aprobarea Normei privind anchetele care trebuie efectuate în scopul recunoașterii zonelor protejate din Republica Moldova și a Normei de circulație a anumitor plante, produse vegetale sau a altor obiecte printr-o zonă protejată.

- Hotărârii Guvernului nr. 594/2011 cu privire la aprobarea Cerințelor speciale pentru introducerea și circulația plantelor, produselor vegetale și altor obiecte pe teritoriul Republicii Moldova.

și modificarea:

- Legii nr. 160/2011 privind reglementarea prin autorizare a activității de întreprinzător printr-

un alt proiect de Lege, prin:

a) completarea cu trei poziții a părții a II-a a Anexei nr. 1, cu „Autorizația pentru plantele, produsele vegetale și alte obiecte care pot să părăsească stațiile de carantină sau instalațiile de izolare, dacă se confirmă că sunt indemne de organisme dăunătoare de carantină și de organisme dăunătoare; Autorizația pentru operatorii profesioniști care eliberează pașapoarte fitosanitare; Autorizația pentru operatorii înregistrați care aplică marcajul materialelor de ambalaj din lemn”, care vor fi eliberate gratuit;

b) modificarea poziției nr. 8 de la partea a III-a a Anexei nr. 1, prin completarea cu sintagma „/pașaport fitosanitar”.

- Hotărârii Guvernului nr. 558/2011 privind măsurile de urgență din domeniul fitosanitar pentru a preveni introducerea și răspândirea în Republica Moldova a unor organisme dăunătoare plantelor, produselor vegetale și altor bunuri conexe supuse regimului de carantină fitosanitară, prin care au fost aprobate un șir de măsuri de urgență, precum și măsuri provizorii de urgență din domeniul fitosanitar pentru prevenirea introducerii și răspândirii în Republica Moldova a anumitor boli a plantelor;

- Hotărârii Guvernului nr. 123/2018 cu privire la aprobarea Programului național de protecție integrată a plantelor pentru anii 2018-2027 și a Planului de acțiuni privind implementarea acestuia.

5. Fundamentarea economico-financiară

Aprobarea proiectului va genera un cadru normativ pertinent și necesar atât prevenirii introducerii sau răspândirii în masă a organismelor dăunătoare de carantină sau limitarea impactului economic al acestuia, cât și protecției teritoriului țării împotriva introducerii, răspândirii și/sau migrării, inclusiv din alte țări, a acestuia.

- Costurile aferente intervenției statului în domeniul vizat, presupun cheltuielile legate de elaborarea și publicarea proiectului de lege. Totodată, vor fi suportate anumite costuri legate de realizarea măsurilor speciale de carantină fitosanitară, care persistă inclusiv reieșind din prevederile Legii nr. 228/2010. Aceste costuri sunt aprobate și consolidate în măsurile Contribuțiile Bugetare pe Termen Mediu (CBTM) 2023-2025 ale Agenției Naționale pentru Siguranța Alimentelor (ANSA). Pentru 2024-2026 sunt identificate planificări bugetare la Programul 51.02 „Dezvoltarea durabilă a sectoarelor fitotehnie și horticultura” la *Monitorizarea și combaterea continuă a apariției și răspândirii dăunătorilor pe fâșiile verzi de-a lungul traseelor naționale*. Pentru aceeași perioadă, în CBTM-ul ANSA se regăsește acoperire financiară pentru *Realizarea programelor anuale de monitorizare a organismelor dăunătoare plantelor și Realizarea programului național de monitorizare și supraveghere în domeniul sănătății plantelor, organismelor modificate genetic la import* la programul 51.06 „Securitate alimentară”. La fel, pentru fortificarea capacităților ANSA și realizarea Programului național de protecție integrată a plantelor pentru anii 2018-2027 au fost solicitate suplimentar resurse, inclusiv pentru a face față controlului la frontieră și realizarea sarcinilor prin prisma cunoștințelor actuale.

În calitate de beneficii se pot evidenția:

- Ajustarea legislației din domeniu la cerințele noi ale UE în domeniul protecției plantelor și produselor vegetale împotriva organismelor dăunătoare;

- Stabilirea unor condiții și măsuri armonizate cu cele mai actuale norme comunitare în partea ce ține de protecția plantelor și produselor vegetale împotriva organismelor dăunătoare.

Impactul:

- Punerea în aplicare a unui cadru normativ actualizat și armonizat cu cele mai recente prevederi comunitare;

- Crearea premiselor pentru o protecție sporită a plantelor și produselor vegetale de organisme

dăunătoare;

- Crearea premiselor pentru o protecție sporită a siguranței și inofensivității alimentare.

Mai mult, impactul prevederilor proiectului de Lege analizat urmează a fi evaluat din punct de vedere economic, social și asupra mediului. Astfel, din punct de vedere economic, aprobarea proiectului de Lege privind măsurile de protecție împotriva organismelor dăunătoare plantelor, care conține prevederi privind prevenirea introducerii sau răspândirii în masă a organismelor dăunătoare de carantină va contribui la limitarea impactului economic inacceptabil al organismelor dăunătoare pentru teritoriul Republicii Moldova, caracterizat prin:

- a) pierderea recoltelor din punctul de vedere al randamentului și al calității;
- b) costul măsurilor de control;
- c) costuri de replantare și/sau pierderile cauzate de necesitatea de cultivare a plantelor de substituție;
- d) efecte asupra practicilor de producție existente;
- e) modificări ale costurilor de producători sau ale cererilor de intrări, inclusiv costurile de control și costurile de eradicare și izolare;
- f) efecte asupra profiturilor producătorilor care apar din modificări ale calității, ale costurilor de producție, ale randamentului sau ale nivelurilor prețurilor.

Din punct de vedere social, aprobarea proiectului de Lege și aplicarea prevederilor acesteia va contribui la asigurarea siguranței și inofensivității alimentare.

Din perspectiva impactului asupra mediului, se ia în calcul minimizarea la maxim a impactului asupra mediului, deoarece prin prevederile proiectului de Lege respectiv, se urmărește primordial reducerea efectelor răspândirii și impactului dăunătorilor și organismelor dăunătoare inclusiv asupra mediului.

Este de menționat că pentru mediul de afaceri, prezentul proiect nu creează o sarcină administrativă disproporționată și nu are niciun impact economic asupra acestuia.

6. Modul de încorporare a actului în cadrul normativ în vigoare

Aprobarea proiectului vine să modifice cadrul normativ existent în domeniul fitosanitar, prin armonizarea la cerințele comunitare, în vederea prevenirii introducerii și răspândirii organismelor dăunătoare cu scopul protejării culturilor agricole, producătorilor agricoli locali și facilitarea relațiilor de comerț cu alte țările.

Proiectul va asigura unificarea cerințelor fitosanitare naționale cu cele ale Uniunii Europene, prin ajustarea acestora la necesitățile actuale.

Întru asigurarea compatibilității proiectului propus cu actele europene este elaborat Tabelul de concordanță.

7. Avizarea și consultarea publică a proiectului

În scopul respectării prevederilor Legii nr. 239/2008 privind transparența în procesul decizional, a fost plasat anunțul privind consultarea publică a proiectului și analiza impactului de reglementare a acestuia și poate fi vizualizat la adresa www.maia.gov.md la rubrica Transparență decizională - „Proiecte de documente”, la linkul <https://particip.gov.md/ro/document/stages/anunt-privind-consultarea-publica-a-analizei-de-impact-la-proiectul-de-lege-privind-masurile-de-protectie-impotriva-organismelor-daunatoare-plantelor/10507>.

Totodată, proiectul elaborat a fost transmis, în conformitate cu art. 8 lit. b) și c) din Legea nr. 239/2008 privind transparența în procesul decizional, spre consultare mediului de afaceri și celui științific, precum: Universitatea de Stat din Moldova (Institutul de Genetică, Fiziologie și Protecție a Plantelor); Academia de Științe a Moldovei; Institutul Științifico-Practic de Horticultură și Tehnologii Alimentare; Federația Națională a Agricultorilor din Republica Moldova; Asociația

Obștească Forța Națională a Fermierilor; Uniunea Republicană a Asociațiilor Producătorilor Agricoli „UniAgroProtect”; Asociației Producătorilor și Exportatorilor de Fructe „MOLDOVA FRUCT”; Uniunea Producătorilor de Nuci; Asociația Producătorilor de Material Săditor de Nuci; Asociația Pepinieriștilor Viticoli din Republica Moldova; Asociația Producătorilor și Exportatorilor de Struguri din Moldova.

Proiectul, conform legislației naționale, a fost avizat de ministerele și autoritățile interesate.

8. Constatările expertizei anticorupție

Proiectul de lege a fost supus expertizării anticorupție în cadrul procesului de avizare prin solicitarea Ministerului 09-07/166-2448 din 08.08.2023 și expertizat prin raportul de expertiză anticorupție nr. ELO23/8985 din 22.08.2023. Informația referitoare la concluziile expertizei anticorupție a fost inclusă în sinteza obiecțiilor.

9. Constatările expertizei de compatibilitate

Ca urmare a expertizei de compatibilitate realizate, în scopul armonizării progresive a legislației naționale la legislația Uniunii Europene, potrivit angajamentelor asumate în calitate de stat candidat la aderarea UE, a fost asigurată revizuirea proiectului și documentelor anexate prin prisma obiecțiilor și propunerilor enunțate în Declarațiile de compatibilitate nr. 31/02-126-7187 din 07.07.2023 și nr. 31/02-69-8535 din 11.08.2023.

10. Constatările expertizei juridice

Proiectul de lege a fost supus expertizării juridice în cadrul procesului de avizare și consultare publică prin solicitarea Cancelariei de Stat nr. 18-69-6711 din 26.06.2023 și expertizat prin demersurile nr. 04/1-6220 din 12.07.2023 și nr. 04/1-7462 din 16.08.2023. Informația referitoare la concluziile expertizei juridice privind compatibilitatea proiectului cu alte acte normative în vigoare, precum și respectarea normelor de tehnică legislativă, a fost inclusă în sinteza obiecțiilor.

11. Constatările altor expertize

Analiza impactului de reglementare la proiectul de lege a fost examinată în cadrul ședinței din data de 30.05.2023, iar proiectul de act normativ - în cadrul ședinței din data de 12.09.2023 a Grupului de lucru al Comisiei de Stat pentru reglementarea activității de întreprinzător din cadrul Cancelariei de Stat, cu susținerea condiționată a acestora. Atât analiza de impact, cât și proiectul au fost ajustate conform recomandărilor experților.

Secretar de stat

Vasile ȘARBAN